

**NACIONALINIS ŽEMŲ SKLYPŲ KADASTRO DUOMENŲ BYLOS
PATIKRINIMO AKTAS**

**ŽEMŲ SKLYPŲ KADASTRO DUOMENŲ BYLOS
PATIKRINIMO AKTAS**

2023-08-23 Nr. KAM-56579-(10.9 E.)

(data)

Panevėžys
(sudarymo vieta)

- Žemės sklypo kadastro Nr., (ar projektinis Nr.) adresas ir plotas: **Nr. 2701/0018:0000, Panevėžio m. sav., Panevėžio m., sklypo plotas: 1624 kv. m., bylos Nr. 2630792**
- Žemės sklypo kadastro duomenis nustatė: **UAB "Inžinerija LT"; 302677178, matininkas: SILVIJA SABALIAUSKAITĖ, kvalifikacijos pažymėjimo Nr.: 2M-M-2749**
- Patikrinus žemės sklypo kadastro duomenis, nustatyta, kad:

	Teisingai	Neteisingai	Pažeista teisė su akto nuostata	Pažeidimo aprašymas
1	2	3	4	5
3.1.	Žemės sklypo ribų atitiktis teritorijų planavimo dokumentams ar žemės valdos projektams nustatyta			
	+			
3.2.	Žemės sklypo plotas nustatytas			
	+			
3.3.	Žemės sklypo planas sudarytas			
	+			
3.4.	Žemės sklypo ribų paženklinimo – parodymo aktas užpildytas			
	+			
3.5.	Žemės sklypo kadastro duomenų forma užpildyta			
	+			
3.6.	Žemės sklypo vertė su apskaičiuotos			
	+			
3.7.	Žemės sklypo kadastro duomenys buvo parengti, sukomplektuoti			
	+			

KITOS PASTABOS:

4. Žemės sklypo kadastriniai matavimai ir žemės sklypo ribų ženklavimas vietovėje je:

tikrinamas;

netikrinamas.

5. Žemės sklypo savininko (naudotojo) prašymas patvirtinti nustatytus žemės sklypo kadastro duomenis (suformuoti žemės sklypą), pakeisti nustatytus žemės sklypo kadastro duomenis arba pertvarkyti žemės sklypą (-us) ir patvirtinti pertvarkyto (-) žemės sklypo (-) kadastro duomenis teritoriniam padaliniiui:

pateiktas;

nepateiktas.

Žemės sklypo kadastro duomenis bylą patikrino

Vyr. specialistas

G.BAGO I NAS

Šis Žemės sklypo kadastro duomenų bylos tikrinimo aktas, taip pat žemės sklypo kadastro duomenų bylą tikrinusio asmens atlikti kiti veiksmai (neveikimas) gali būti skundžiami teritorinio padalinio vadovui Lietuvos Respublikos viešojo administravimo statymo nustatyta tvarka.

UAB "Inžinerija LT"

(mon s pavadinimas)

Matinink Silvija Sabaliausk , 2M-M-2749, Klaip dos r., Kretingal , Klaip dos g. 15, el. p. silvija@inzinerija.lt, Tel. nr. 867472080
(matininko, atliekan io žem s sklypo kadastrinius matavimus, vardas ir pavard , kvalifikacijos pažym jimo Nr., individualios veiklos pažymos ar verslo liudijimo Nr., adresas, el. paštas, telefono Nr.)

ŽEM S SKLYPO KADASTRO DUOMENYS

2023-04-17

(data)

Nr. -

Klaip da

(sudarymo vieta)

Kadastras:	vietov	Panev žio m.				blokas				sklypas			
Žem s sklypo kadastro Nr.		2	7	0	1	0	0	1	8				

Savivaldyb	Panev žio m.
Seni nija	
Gyvenamoji vietov	Panev žio m.
Gatv , namo Nr.	

Pagrindin žem s naudojimo paskirtis	Kita (žem s)
Žem s sklypo naudojimo b das	Atskir j želdyn teritorijos

Duomenys apie žem s naudmen plotus ir žem s sklypo kokyb

Žem s sklypo plotas, apskai iuotas atlikus kadastrinius matavimus, (ha)												0.1624
Žem s naudmen eksplikacija (ha)												
Žem s kio naudmenos				miškas	keliai	užstatyta teritorija	vandenys	Kita žem				Nusausinta žem (ha)
iš viso	ariama	sodai	pievos					želdiniai	pelk s	pažeista	nenaudojama	
-	-	-	-	-	-	0.1624	-	-	-	-	-	-
Žem s kio naudmen našumo balas							40					

Duomenys apie Nekilnojamojo turto registre registruotus žem s sklypo savininkui priklausan ius statinius

Eil. Nr.	Statinio pavadinimas	Statinio unikalus Nr.	Statinio pažym jimas žem s sklypo plane
1	2	3	4
-	-	-	-

Duomenys apie Nekilnojamojo turto registre registruot statini savininkus, jei jie nesutampa su žem s sklypo savininku

Eil. Nr.	Statinio pavadinimas, savininko vardas ir pavard	Statinio unikalus Nr.	Statinio pažym jimas žem s sklypo plane
1	2	3	4
-	-	-	-

Matininkas, nustat s kadastro duomenis

(parašas)

SILVIJA SABALIAUSK

(vardas, pavard)



* 2 2 1 3 9 4 1 7 2 6 *

ŽEMĖS SKLYPO RIBŲ PAŽENKLINIMO - PARODYMO AKTAS

2023-04-17 Nr. _____
(data)

Panevėžys
Sudarymo vieta

1. Žemės sklypo ribos nustatytos savininkui (esamam ar būsimam) ar naudotojui arba įgaliotam asmeniui:
Panevėžio miesto savivaldybė a.k. 111104115
2. Žemės sklypo ribas nustatė ir riboženkliais paženklino **SILVIJA SABALIAUSKĖ (kval. paž. nr. 2M-M-2749),**

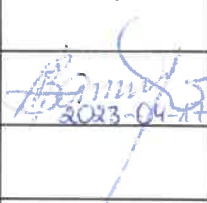
(matininko, atlikusio žemės sklypo kadastrinius matavimus, vardas ir pavardė, kvalifikacijos pažymėjimo Nr.)

vadovaudamasis **2014-08-28 Panevėžio m. savivaldybės tarybos sprendimu Nr. 1-241 patvirtintu specialiuoju planu.**

(žemės sklypo formavimo teritorijų planavimo dokumento tipas, šį teritorijų planavimo dokumentą patvirtinusio viešojo administravimo subjekto administracinio sprendimo tipas, Nr. ir data; kiti dokumentai, kurių pagrindu atlikti žemės sklypo kadastriniai matavimai (žemės sklypo planas, abrisas, institucijų, atsakingų už žemės sklypų formavimo valstybinėje žemėje organizavimą, patvirtinti žemės sklypų planai, kiti geodeziniai ir kartografiniai duomenys), šių dokumentų parengimo data, dokumentus patvirtinusio viešojo administravimo subjekto administracinio sprendimo tipas, Nr. ir data)

3. Žemės sklypo adresas ir plotas, įregistruotas Nekilnojamojo turto registre / nurodytas teritorijų planavimo dokumente ar žemės valdos projekte: **Panevėžio m. Panevėžio m. , Plotas - 0,1624 ha.**

4. Nustatant žemės sklypo ribas, buvo kviešti dalyvauti ir dalyvavo: žemės sklypo savininkas (esamas arba būsimas) ar naudotojas arba įgaliotas asmuo ir suinteresuotieji asmenys – gretimų sklypų savininkai arba jų įgalioti asmenys, gretimos valstybinės ar savivaldybės žemės, pagal teritorijų planavimo dokumentą ar žemės valdos projektą nesuformuotos atskiru žemės sklypu, patikėtinis (-iai), taip pat sodininkų bendrijos pirmininkas, jeigu matuojamas žemės sklypas ribojasi su sodininkų bendrijos žeme (kviestiniai asmenys):

Eil. Nr.	Ženklino ir su juo besiribojančių žemės sklypų kadastro Nr., jei nesuteikta – žemės sklypo Nr. iš teritorijų planavimo dokumento	Žemės sklypo savininko (esamo arba būsimas) ar naudotojo arba įgalioto asmens ir suinteresuotųjų asmenų vardas pavardė / juridinio asmens ar kitos užsienio organizacijos pavadinimas, organizacijos atstovo vardas ir pavardė	Parašas, data	Įgaliavimo data, Nr.
1	2701/0018:	Panevėžio miesto savivaldybė		2023-04-17
2	2701 / 0018 : 0155	PANEVĖŽIO ŠV. APAŠT. PETRO IR POVILO PARAPIJA		
3	VŽF	NŽT prie AM Panevėžio skyrius		

5. Žemės sklypo savininko (esamojo arba būsimojo) arba jo įgalioto asmens ir suinteresuotųjų asmenų – gretimų sklypų savininkų arba jų įgaliotų asmenų (išskyrus gretimų valstybinės žemės sklypų patikėtinius, sodininkų bendrijų pirmininkus) (kviestinių asmenų) pastabos bei įrašai apie atsisakymą pasirašyti ir apie neatvykusius asmenis:

*Žemės sklypo ribų paženklinimą realyje Panevėžio
Sr. apst. Petro ir Povilo parapija ir NŽT prie
AM Panevėžio skyriaus.*

6. Nustatant žemės sklypo ribas, žemės sklypo ribos paženklintos 5 riboženkliais, iš kurių: panaudoti ankščiau įtvirtinti 5 riboženkliai; įtvirtinti nauji 0 riboženkliai; vietovėje rasti 0 nestandartiniai riboženkliai pakeisti Riboženklių standartus, patvirtintus Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos direktoriaus 2013 m. gruodžio 30 d. įsakymu Nr. IP-1.3.-424, atitinkančiais riboženkliais. Ribos parodytos nežymint riboženkliais ten, kur jos nustatytos *tuora Nr. 5, 6, 7, 8*

(išvardyti konkrečius natūralius ir dirbtinius žemės paviršiaus objektus)

7. Žemės sklypo savininkas (esamas arba būsimas) ar naudotojas arba įgaliotas asmuo įsipareigoja saugoti ir prižiūrėti riboženklis ir yra susipažinęs su Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso 112 straipsnio nuostatomis, t. y. nuolatinių žemėnaudos riboženklių sunaikinimas arba gadinimas užtraukia baudą nuo septyniasdešimt iki vieno šimto keturiasdešimt eurų

Panevėžio miesto savivaldybė

Silvija Sabaliauskė

(žemės sklypo savininko (esamo arba būsimo) ar naudotojo arba įgalioto asmens vardas ir pavardė, parašas)

Matininkas

Silvija Sabaliauskė
(parašas)

SILVIJA SABALIAUSKĖ

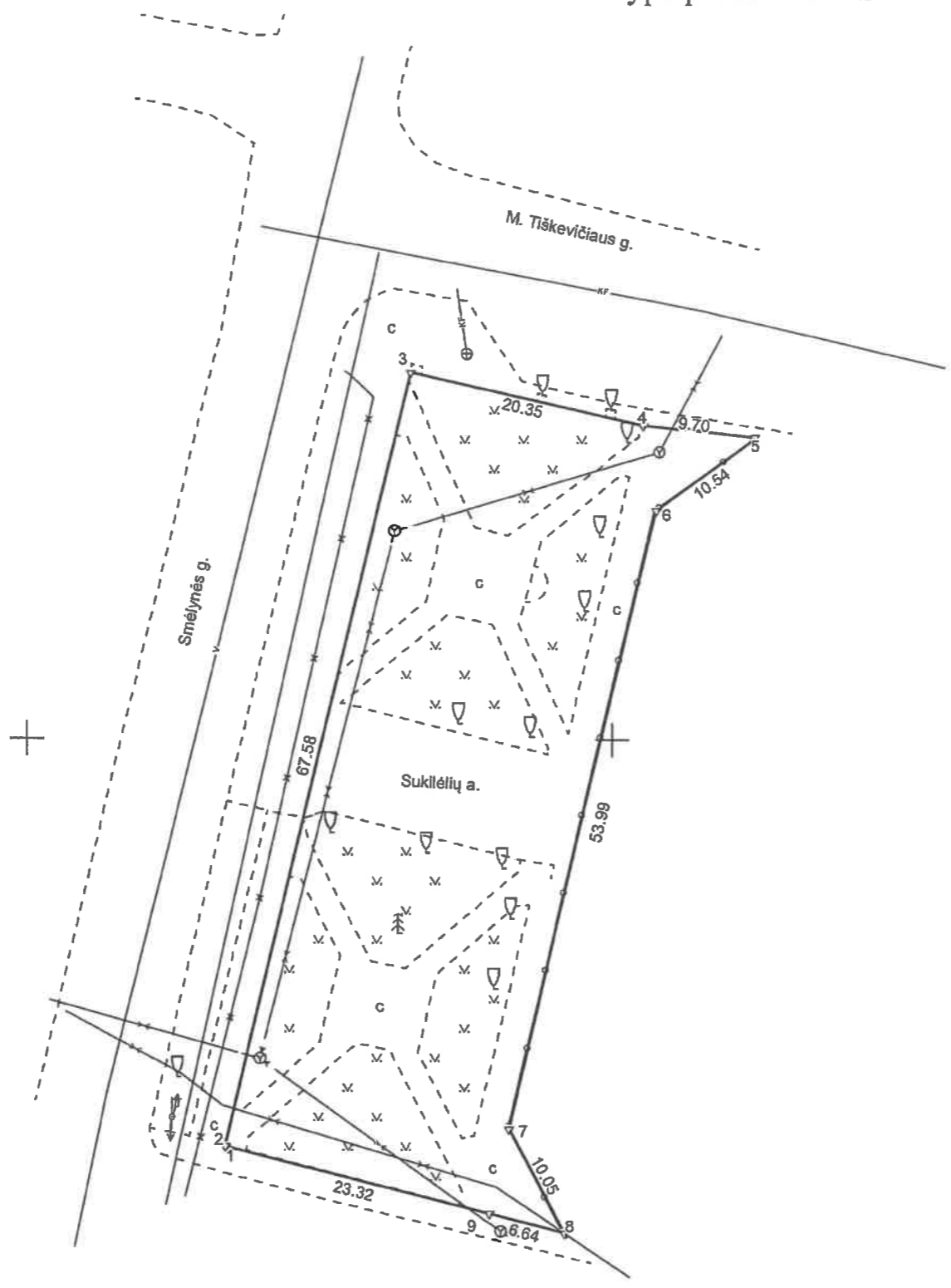
(vardas, pavardė)

Žemės sklypo išdėstymo schema



ŽEMĖS SKLYPO PLANAS M 1:500

Sklypo plotas 1624 m²



Kadastras:	vietovė	Panevėžio m.	blokas	sklypas
Žemės sklypo kadastro Nr.		2 7 0 1	0 0 1	8

Savivaldybė	Panevėžio m.
Seniūnija	
Gyvenamoji vietovė	Panevėžio m.
Gatvė, namo Nr.	

Gretimybė	Gretimo žemės sklypo kadastro Nr.	Pastabos
1-3	2701/7001: 73	Geod. matavimai
3-5	2701/7001: 77	Geod. matavimai
5-8	2701/0018: 155	Geod. matavimai
8-9-1	2701/7001: 76	Geod. matavimai



617/600

77550

Linijų ilgiai	
1-2	0.09

523100

523150

Su pagal 2023 m. balandžio mėn. 17 d. atliktą žemės sklypo ribų paženklinimą-parodymą parengtame žemės sklypo plane išbraizytais ribomis ir apskaičiuotu žemės sklypo plotu sutinku:

I. Panevėžio miesto savivaldybė
(vardas, pavardė) _____ (parašas) _____ 2023-08-21 (data)



UAB "Inžinerija LT"

INŽINERIJA
Geodezija • Projektavimas

Matininkė Silvija Sabaliauskė, 2M-M-2749, Klaipėdos r., Kretingalė, Klaipėdos g. 15, el. p. silvija@inžinerija.lt, Tel. nr. 867472080

Pareigos	Parašas	Vardas ir pavardė	Data
Geodezininkė/matininkė	<i>Silvija</i>	SILVIJA SABALIAUSKĖ	2023-04-17

5. Matininko kvalifikacijos pažymėjimo Nr.: 2M-M-2749 GEO OBJEKTO KODAS: 4400-6202-6348

From: andzelika@inzinerija.lt
Sent: ketvirtadienis 2023 m. balandis 6 14:47
To: 'panevezys@nzt.lt'
Subject: kvietimas i matavimus
Attachments: KvietimasNŽT.adoc

NŽT prie AM
Panevėžio skyriui

KVIETIMAS

**Į ŽEMĖS SKLYPO SUKILĖLIŲ AIKŠTĖ, ESANČIO PANEVĖŽIO M. SAV.,
PANEVĖŽIO M., (KOORDINATĖ X-6177592; Y-523134) RIBŲ ŽENKLINIMĄ**

2023-04-06 Nr.

(data)

Kaunas

(sudarymo vieta)

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto kadastro nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. balandžio 15 d. nutarimu Nr. 534, 32.1.1.2 papunkčiu, informuoju, kad **2023 m. balandžio 17 d. nuo 11:30** bus atliekamas žemės sklypo **Sukilėlių aikštė, esančio Panevėžio m. sav., Panevėžio m., (koordinatė X-6177592; Y-523134)** ribų ženklinimas.

Kviečiame Jus, valstybinės žemės esančios **Panevėžio m sav.** patikėtinį, dalyvauti ženklinant žemės sklypo **Sukilėlių aikštė, esančio Panevėžio m. sav., Panevėžio m., (koordinatė X-6177592; Y-523134)** ribas.

Jei negalėsite dalyvauti ženklinant žemės sklypo **Sukilėlių aikštė** ribas, turite pranešti apie savo neatvykimą likus ne mažiau kaip 2 dienoms iki darbų pradžios adresu: **UAB „Inžinerija LT“, Perspektyvos g. 10-213, Kaunas, andzelika@inzinerijalt.lt, +370 648 00604.**

Jums neatvykus ar neinformavus apie savo neatvykimą darbai bus tęsiami.

Pagarbiai,

Andželika Ubartienė
Matininkė-geodezininkė
UAB „Inžinerija LT“
Mob.: +370 648 00604
Perspektyvos g. 10, Kaunas
Vilnius, Kaunas, Šiauliai
El.p.: andzelika@inzinerija.lt
Web.: www.inzinerija.lt



**PANEVEŽIO ŠV. APAŠT. PETRO IR
POVILO PARAPIJA**
Smėlynės g. 10A
35143 Panevėžys

KVIETIMAS

**Į ŽEMĖS SKLYPO SUKILĖLIŲ AIKŠTĖ, ESANČIO PANEVĖŽIO M. SAV., PANEVĖŽIO
M., (KOORDINATĖ X-6177592; Y-523134) RIBŲ ŽENKLINIMĄ**

2023-04-06 Nr.

(data)

Kaunas

(sudarymo vieta)

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto kadastro nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. balandžio 15 d. nutarimu Nr. 534, 32.1.1.2 papunkčiu, informuoju, kad **2023 m. balandžio 17 d. nuo 11:30** bus atliekamas žemės sklypo **Sukilėlių aikštė, esančio Panevėžio m. sav., Panevėžio m., (koordinatė X-6177592; Y-523134)** ribų ženklinimas.

Kviečiame Jus, kaimyninio žemės sklypo **kad. Skl. Nr. 2701/0018:155 esančio Panevėžio m. sav., Panevėžio m., Smėlynės g. 10 savininką**, dalyvauti ženklinant žemės sklypo **Sukilėlių aikštė, esančio Panevėžio m. sav., Panevėžio m., (koordinatė X-6177592; Y-523134)** ribas.

Jei negalėsite dalyvauti ženklinant žemės sklypo **Sukilėlių aikštė** ribas, turite pranešti apie savo neatvykimą likus ne mažiau kaip 2 dienoms iki darbų pradžios adresu: UAB „Inžinerija LT“, Perspektyvos g. 10-213, Kaunas, andzelika@inzinerijalt.lt , +370 648 00604.

Jums neatvykus ar neinformavus apie savo neatvykimą darbai bus tęsiami.

Matininkė

(parašas)

Andželika Ubartienė
(vardas ir pavardė)

RS248807692LT



PANEVĖŽIO ŠV. APAŠT. PETRO IR POVILO PARAPIJA | Smėlyn...

0.001 kg



2023-04-06

RS0064844310



Iteikta



RS248807692LT Siunta įteikta gavėjui.

Detali informacija

Detali siuntos kelionės informacija

Data	Įvykis	Vieta	
2023-04-06	Sukurtas siuntos lipdukas	Savitarna,	
2023-04-06	Siunta priimta	Kauno 14-asis paštas, R. Kalantos g. 55, Kaunas	
2023-04-07	Siunta skirstymo centre	Vilnius	
2023-04-08	Siunta perduota pristatymui	Panevėžio siuntų centras, Beržų g. 25, Senamiestis	
2023-04-08	Siunta įteikta gavėjui	Panevėžio siuntų centras, Beržų g. 25, Senamiestis	

Pranešimas apie atliktus žemės sklypo kadastrinius matavimus

2023-05-26

(data)

Kretingalė

(sudarymo vieta)

**PANEVĖŽIO ŠV. APAŠT. PETRO IR
POVILO PARAPIJA**
Smėlynės g. 10A
35143 Panevėžys

Informuojame, kad valdomam žemės sklypui Panevėžio m. sav., Panevėžio m., (koordinatė X-6177592; Y-523134) kuris yra Sukilėlių aikštė, esančio Panevėžio m. sav., Panevėžio m. yra atlikti kadastriniai matavimai. Jūsų valdomas sklypas kad. Nr. 2701/0018:155 ribojasi su matuojamu sklypu. Siunčiame Jums žemės sklypo ribų paženklinimo-parodymo akto kopiją ir žemės sklypo schemą. Pranešame Jums, kad pastabas dėl kadastrinių matavimų ir jų metu surašyto žemės sklypo ribų paženklinimo-parodymo akto galite pateikti vykdytojui ne vėliau kaip 30 dienų, nuo šio pranešimo gavimo dienos.

Apie savo tolesnius veiksmus gavus šį laišką prašome informuoti raštu žemiau šiame kvietime nurodytu adresu (UAB "Inžinerija LT" Klaipėdos g. 15, Kretingalė).

Prdedama:

1. Žemės sklypo ribų paženklinimo-parodymo akto kopiją.
2. Žemės sklypo schemą.

Matininkas,
Juridinio asmens ar kitos
užsienio organizacijos vadovas

(parašas)

Eimantas Jankauskas
(vardas ir pavardė)

RS254638967LT



PANEVŽIO ŠV. APAŠT. PETRO IR POVILO PARAPIJA | Smėlyn...

0.001 kg



2023-05-30

RS0069162552



RS254638967LT Siunta jteikta gavėjui.

Detali informacija

Detali siuntos kelionės informacija

Data	Įvykis	Vieta	
2023-05-30	Sukurtas siuntos lipdukas	Savitarna,	
2023-05-31	Siunta priimta	Šilutės paštas, M. Jankaus g. 8, Šilutė	
2023-06-01	Siunta skirstymo centre	Vilnius	
2023-06-02	Siunta perduota pristatymui	Panevėžio siuntų centras, Beržų g. 25, Senamiestis	
2023-06-02	Siunta jteikta gavėjui	Panevėžio siuntų centras, Beržų g. 25, Senamiestis	

PANEVĖŽIO MIESTO SAVIVALDYBĖS TARYBA

SPRENDIMAS DĖL PANEVĖŽIO MIESTO ŽELDYNŲ TVARKYMO SPECIALIOJO PLANO PATVIRTINIMO

2014 m. rugpjūčio 28 d. Nr. 1-241
Panevėžys

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 16 straipsnio 3 dalies 8 punktu, Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatymo pakeitimo įstatymo 3 straipsnio 1 dalimi, Teritorijų planavimo įstatymo 22 straipsnio 2 dalimi, 27 straipsnio 6 dalimi, 30 straipsnio 8 dalimi ir atsižvelgdama į Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos prie Aplinkos ministerijos Panevėžio teritorijų planavimo ir statybos valstybinės priežiūros skyriaus 2014 m. balandžio 25 d. teritorijų planavimo dokumento patikrinimo akto Nr. TP1-1513-(18.4.) teigiamą patikrinimo išvadą, Panevėžio miesto savivaldybės taryba **n u s p r e n d ž i a**:

1. Patvirtinti Panevėžio miesto želdynų tvarkymo specialųjį planą (pridedama).
2. Pripažinti patvirtintą Panevėžio miesto želdynų tvarkymo specialųjį planą Savivaldybės bendrojo plano sudedamąja dalimi.
3. Nustatyti, kad patvirtintas specialusis planas įsigalioja kitą dieną po jo įregistravimo ir paskelbimo Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo dokumentų registre, oficialaus informacinio pranešimo apie kompleksinio teritorijų planavimo dokumento patvirtinimą skelbiamo kompleksinio teritorijų planavimo dokumentą tvirtinančios institucijos svetainėje ir Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo dokumentų rengimo ir teritorijų planavimo proceso valstybinės priežiūros informacinėje sistemoje.

Šis sprendimas per vieną mėnesį gali būti apskundžiamas Panevėžio apygardos administraciniam teismui, Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Savivaldybės meras

Vitalijus Satkevičius



(22) Sukilėlių aikštė
Želdyno plotas 1 624 m²

PAGRINDINIAI Šv. PETRO IR POVILLO BAŽNYČIOS SKVERO (22) TVARKYMO SPRENDINIAI:

- Atnaujinti ištryptus vejos plotus. Želdinius tvarkyti pagal želdinių inventorizacijos duomenis.
- Siūlytina šiaurės rytinėje aikštės dalyje esantį paminklą aprėminti neaukšta dekoratyvia metaline tvorele pusapskritimi ar dalį perimetro, suformuojant vizualinį ir aiškesnį barjerą nuo pėsčiųjų tako.
- Vykdyti nuolatinę skvero ir želdinių priežiūrą.







KOORDINACIŲ ŽINIARAŠTIS

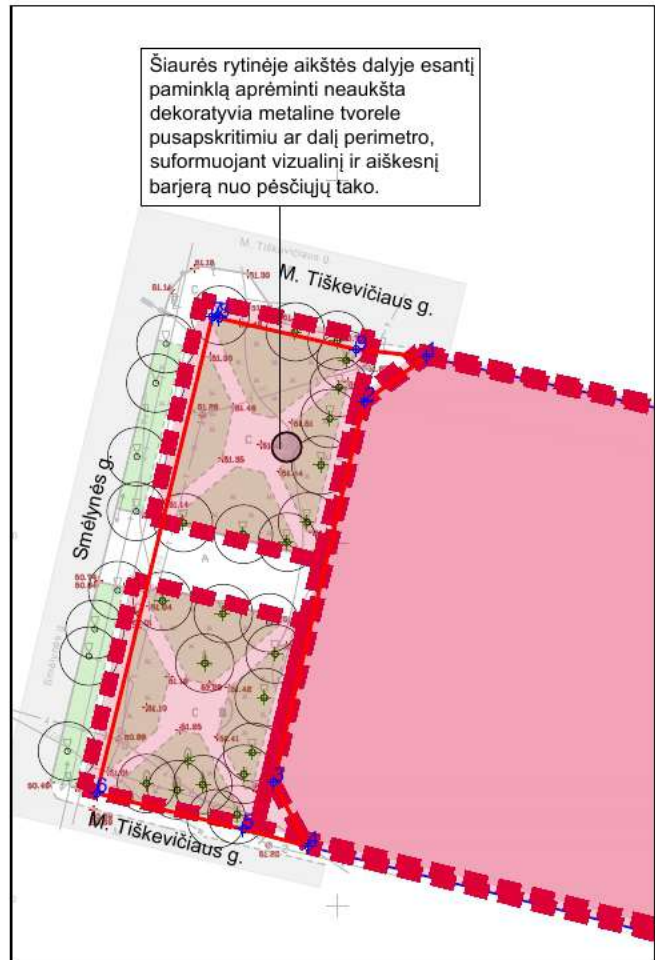
Eil. Nr.	Y	X
Šv. Petro ir Povilo bažnyčios aikštė		
1	6177625,69	523162,24
2	6177619,54	523153,69
3	6177567,02	523141,16
4	6177558,19	523145,95
5	6177560,56	523136,96
6	6177565,53	523116,81
7	6177631,21	523132,74
8	6177631,04	523133,65
9	6177626,76	523152,60

PASTABA:

Rengiant kadastrinius matavimus sklypo kampų koordinatas tikslinti vietoje.

SUTARTINIAI ŽYMĖJIMAI:


-  Projektuojamos atskirųjų želdynų sklypų ribos
-  Projektuojamos atskirųjų želdynų sklypų ribų koordinatės
-  Esamų sklypų ribos
-  Esami želdiniai
-  Atnaujinami vejos plotai
-  Esami pėsčiųjų takai




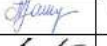

Šiaurės rytinėje aikštės dalyje esantį paminklą aprėminti neaukšta dekoratyvia metaline tvorele pusapskritimi ar dalį perimetro, suformuojant vizualinį ir aiškesnį barjerą nuo pėsčiųjų tako.

Tvarkymo planas parengtas ant topografinės nuotraukos pagrindo.

Informacija apie teritorijoje ir gretimybėse esančius kultūros paveldo objektus ir jų apsaugos zonas:

-  Kultūros paveldo objektų teritorijos
 - Šv. apaštalų Petro ir Povilo bažnyčios statinių komplekso Šv. apaštalų Petro ir Povilo bažnyčia, un.o.k. 4706;
 - Šv. apaštalų Petro ir Povilo bažnyčios statinių kompleksas, un.o.k. 34604;
 - Aikštė, un.o.k.10465.

Kultūros paveldo objektuose, jų teritorijose ir jų apsaugos zonose esantys atskirieji želdynai tvarkomi vadovaujantis Lietuvos Respublikos Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymu (Žin 1994, 3-37; Žin. 2004, 153-557; Žin. 2012, Nr. 136-6960), kitais kultūros paveldo apsaugą reglamentuojančiais teisės aktais, apsaugos reglamentais, kitais kultūros paveldo apsaugą reglamentuojančiais teisės aktais, apsaugos reglamentu.

Atestato Nr.	atamis Žirmūnų g. 139-321, Vilnius, Tel.: (8 5) 272 83 34				Projekto pavadinimas: PANEVĖŽIO MIESTO ŽELDYNŲ TVARKYMO SPECIALUSIS PLANAS		
5687					Brėžinio pavadinimas: (22) Sukilėlių aikštė Želdyno tvarkymo planas, M 1:1000	Laida	
25761	PV	Ž. Grabauskas		2014.04		O	
ŽPV 1	Arch.	N. Jarašūnienė		2014.04			
ŽPV 19	Arch.	J. Usanova		2014.04			
Etapas	Planavimo organizatorius: PANEVĖŽIO MIESTO SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJOS DIREKTORIUS				Brėžinio žymuo: VP - 13 - 723 - SPL	Lapas	Lapų
SP						22	43



**PROJEKTĄ IŠ DALIES
FINANSUOJA EUROPOS
SOCIALINIS
FONDAS**



**PROJEKTĄ ĮGYVENDINA
PANEVĖŽIO MIESTO
SAVIVALDYBĖS
ADMINISTRACIJA**

atamis

**PROJEKTĄ RENGIA
UAB „ATAMIS“**

Projektas Nr. VP-13-723 SPL



Panevėžio miesto želdynų tvarkymo specialusis planas

SPRENDINIAI

Planavimo organizatorius: Panevėžio miesto savivaldybės administracijos direktorius
Rengėjas: UAB „Atamis“

Projekto vadovas: Žilvinas Grabauskas (atest. Nr.25761)
Architektė: Neringa Jarašūnienė (ŽPVD atest. Nr.1)
Architektė: Jūratė Usanova (ŽPVD atest. Nr.19)

2014 m.

Panevėžio miesto želdynų tvarkymo specialusis planas

SPRENDINIAI

Atestato Nr.	UAB „Atamis“				Projekto pavadinimas:		
5687	Žirmūnų g. 139-321, Vilnius, Tel.: (8 5) 272 83 34				PANEVĖŽIO MIESTO ŽELDYNŲ TVARKYMO SPECIALUSIS PLANAS		
25761	PV	Ž. Grabauskas		2014-04-01	SPRENDINIAI	Laida	
ŽPDV 1	Arch.	N. Jarašūnienė		2014-04-01		O	
ŽPDV19	Arch.	J. Usanova		2014-04-01			
Etapas	Planavimo organizatorius:					Lapas	Lapų
SP	Panevėžio miesto savivaldybės administracijos direktorius				VP – 13 – 723 SPL		

TEKSTINĖ DALIS. Aiškinamasis raštas

BENDRIEJI DUOMENYS

1. Objekto bendras aprašymas:

Panevėžio miesto želdynų tvarkymo specialusis planas analizuoja 43 apibrėžtus atskirųjų želdynų plotus ir jų vystymo galimybes, tačiau tuo pačiu darbe yra nagrinėjama ir visa Panevėžio miesto želdynų sistema: upių ir upelių pakrančių želdiniai, miesto žaliosios jungtys, gatvių želdiniai, visuomeninių teritorijų kai kurie priklausomieji želdiniai, kurie turi ar gali ateityje turėti galimybę tapti viešai naudojamais žaliaisiais plotais. Analizuojama ir planuojama teritorija apima visus Panevėžio miesto ribose esančius želdynus.

2. Specialiojo plano rengimo pagrindas:

Panevėžio miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2012 m. birželio 29 d. įsakymas Nr. A-513 „Dėl Panevėžio miesto želdynų tvarkymo ir Panevėžio miesto taršos šaltinių specialiųjų planų planavimo darbų programų, patvirtintų savivaldybės administracijos direktoriaus 2011 m. lapkričio 28 d. įsakymų Nr. A-1441, pakeitimo“.

3. Planavimo tikslas:

Detalizuoti Panevėžio miesto bendrojo plano (patvirtinto Savivaldybės tarybos 2008 m. spalio 30 d. sprendimu Nr. 1-25-1) sprendinius. Panevėžio miesto želdynų tvarkymo specialiojo plano sprendiniais suformuoti Panevėžio miesto želdynų kūrimo, tvarkymo, naudojimo, infrastruktūros įrengimo bei apsaugos koncepciją, jų įgyvendinimo priemones ir reikalavimus.

4. Planavimo uždaviniai:

- a Nustatyti atskirųjų želdynų ir žaliųjų jungčių sklypų ribas, upių ir upelių pakrančių apsauginių zonų ribas;
- a Nustatyti atskiruosiuose želdynuose, žaliose jungtyse, upių ir upelių pakrančių apsauginėse zonose želdinių būklę, įvertinti vertingas rūšis ir pateikti pasiūlymus dėl tolimesnio jų formavimo. Nustatyti, kuriame iš esamų atskirųjų želdynų būtų galimybė suformuoti dendrologinį želdyną;
- a Nustatyti naujų želdinių augimo galimybes esamuose atskiruose želdynuose, žaliose jungtyse, upių ir upelių pakrančių apsauginėse zonose ir pateikti pasiūlymus dėl naujų atskirųjų želdynų sukūrimo ir jų įrengimo;
- a Pateikti pasiūlymus suformuotuose atskirųjų želdynų ir žaliųjų jungčių sklypuose, upių ir upelių pakrančių apsauginėse zonose dėl infrastruktūros (pėsčiųjų takų, apšvietimo tinklų, dviračių takų, poilsio ir sporto erdvių bei žaidimų aikštelių) įrengimo.

5. Dokumento lygmuo:

Rengiamas specialusis planas pagal planuojamos teritorijos dydį ir sprendinių konkretizavimo lygį yra rajono lygmens.

6. Planavimo organizatorius:

Panevėžio miesto savivaldybės administracijos direktorius, Laisvės a. 20, LT-35200 Panevėžys; tel.: (8 45) 501360, faks.: (8 45) 501354; el. paštas: administracija@panevezys.lt; www.panevezys.lt.

7. Planavimo sąlygos:

- Panevėžio miesto savivaldybės administracijos architektūros ir urbanistikos skyriaus planavimo sąlygos rajono lygmens specialiojo planavimo dokumentams rengti, 2011-12-

- 29, Nr. S-03;
- Nacionalinės žemės tarnybos prie žemės ūkio ministerijos Panevėžio žemėtvarkos skyriaus raštas „Dėl sąlygų specialiojo planavimo dokumentams rengti“, 2011-12-21, Nr. SD-(14.23.7)-4957;
 - Panevėžio regiono aplinkos apsaugos departamento raštas „Dėl planavimo sąlygų“, 2011-12-16, Nr. N5-5132 ir planavimo sąlygos rajono lygmens specialiojo planavimo dokumentams rengti, 2011-12-15, Nr. N5-5128;
 - KPD Panevėžio teritorinio padalinio planavimo sąlygos rajoninio lygmens specialiojo planavimo dokumentui rengti, 2011-12-07, Nr. 12.12.P-501;
 - Panevėžio visuomenės sveikatos centro planavimo sąlygos nacionalinio, regiono, rajono lygmens bendrojo ir specialiojo planavimo dokumentams rengti, 2011-12-16, Nr.S(7.48)-4205;
 - Panevėžio miesto savivaldybės administracijos miesto ūkio skyriaus raštas „Dėl planavimo sąlygų specialiesiems planams rengti išdavimo“ 2011-12-29, Nr. TS-1.8-5616;
 - Panevėžio apskrities vyriausiojo policijos komisariato kelių policijos biuro raštas „Dėl Panevėžio miesto želdynų tvarkymo specialiojo plano“, 2011-12-09, Nr. 50-9-S-4572;
 - Panevėžio rajono savivaldybės administracijos architektūros skyriaus raštas „Dėl planavimo sąlygų“ 2011-12-15, Nr. SA1-156 ir planavimo sąlygos 2011-12-15, Nr. TP.305-11-S;
 - AB LESTO raštas „Dėl projektavimo sąlygų išdavimo Panevėžio miesto želdynų tvarkymo specialiojo plano rengimui“, 2011-12-27, Nr. 45010-988;
 - UAB „Aukštaitijos vandenys“ projektavimo sąlygos, 2011-12-23, Nr.11-1135;
 - AB „Lietuvos dujos“ raštas „Dėl planavimo sąlygų Panevėžio miesto želdynų tvarkymo specialiajam planui rengti“ 2011-12-23, Nr. 7-215-1944 ir planavimo sąlygos 2011-12-23, Nr. 7-215-1944;
 - UAB „Panevėžio gatvės“ lydraštis dėl sąlygų 2011-12-15, Nr.3-392 ir raštas „Dėl rajono lygmens specialiojo planavimo sąlygų“ 2011-12-14, Nr. 3-390;
 - TEO LT, AB, Tinklo technologijų tarnyba, Tinklo eksploatacijos departamentas, Panevėžio TE centro planavimo sąlygos rajono lygmens specialiojo planavimo dokumentams rengti, 2011-12-15, Nr.03-2-07-3/3308;
 - AB „Panevėžio energija“ raštas „Dėl Panevėžio miesto želdynų tvarkymo specialiojo plano“, 2011-12-19, Nr. 102-6383-2521;
 - Būsto ir urbanistinės plėtros agentūros planavimo sąlygos rajono lygmens specialiojo planavimo dokumentui rengti, 2012-01-18;
 - Panevėžio miesto savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymas „Dėl Panevėžio miesto želdynų tvarkymo ir Panevėžio miesto taršos šaltinių specialiųjų planų planavimo darbų programų, patvirtintų savivaldybės administracijos direktoriaus 2011 m. lapkričio 28 d. įsakymu Nr.1241, pakeitimo, 2012-06-29, Nr. A-513.

8. Planavimo eiga:

Esamos būklės analizės stadija:

Esamos būklės analizės ataskaita rengiama, atliekant atskirųjų želdynų, žaliųjų jungčių, upių ir upelių pakrančių apsauginių zonų žemės naudojimą bei apsaugą reguliuojančiuose patvirtintuose atitinkamo lygmens strateginio ir teritorijų planavimo dokumentuose esančių kraštovaizdžio formavimą lemiančių sprendinių analizę; bendrosios ekologinės būklės vertinimą, esamos teritorinės sistemos elementų lokalizavimą; probleminių formavimo zonų ir situacijų nustatymą.

Koncepcijos rengimo stadija:

Parengiama ataskaita, suformuluojant atskirųjų želdynų, žaliųjų jungčių, upių ir upelių pakrančių apsauginių zonų kraštovaizdžio formavimo ir tvarkymo principines nuostatas; nustatant planavimo lygmeniui atitinkančią kraštovaizdžio tvarkymo zonų sistemą; lokalizuojant nustatytas kraštovaizdžio tvarkymo zonas. Nustatomos atskirųjų želdynų ir žaliųjų jungčių sklypų ribos, upių ir upelių pakrančių apsaugos zonų ribos, juose nustatoma esamų želdinių būklė, įvertinamos vertingos rūšys ir pateikiami pasiūlymai dėl tolesnio jų formavimo. Pateikiami pasiūlymai dėl dendrologinio želdyno suformavimo, infrastruktūros įrengimo atskirųjų želdynų ir žaliųjų jungčių sklypuose, upių ir upelių pakrančių apsauginėse zonose. Nustatomos naujų želdinių augimo galimybės esamuose atskiruose želdynuose, žaliose jungtyse, upių ir upelių apsauginėse zonose ir pateikiami pasiūlymai dėl naujų atskirųjų želdynų sukūrimo ir jų įrengimo.

Šioje stadijoje atliekamas strateginis pasekmių aplinkai vertinimas (toliau – SPAV).

Sprendinių konkretizavimo stadija:

Šioje stadijoje suformuluojama:

- a) planavimo lygmenis ir išskirtas kraštovaizdžio tvarkymo zonas atitinkantys nustatyti teritorijų reglamentai ir teritorinių apribojimų sistema;
- a) nustatomos priemonės, galinčios pagerinti kraštovaizdžio ekologinę būklę, gamtos ir kultūros paveldo išsaugojimą;
- a) pateikiami siūlymai dėl želdynų sistemos plėtojimo, gyvenamosios aplinkos kokybės gerinimo;
- a) sudaromi tvarkymo pasiūlymai kiekvienam atskirajam želdynui, žaliųjų jungčių, upių ir upelių pakrančių apsauginėms zonoms.

9. Specialiajame plane naudojamos sąvokos

pagal Želdynų įstatymą (Žin., 2007, Nr. 80-3215):

Atskirasis želdynas – želdynas, esantis tik jam skirtame žemės sklype.

Atskirieji želdynai pagal jų pagrindinę naudojimo paskirtį yra skirstomi į:

1) rekreacinės paskirties želdynus – parkus, miesto ir miestelio sodus, skverus, žaliąsias jungtis ir kitus poilsiui skirtus želdynus;

2) mokslinės, kultūrinės ir memorialinės paskirties želdynus – botanikos sodus, arboretumus, zoologijos sodus, etnografinius parkus, meno ir parodų parkus, istorinius želdynus, dendrologinius rinkinius, kapines, memorialinius parkus, kolumbariumų žemės sklypus ir kitus panašios paskirties želdynus;

3) apsauginės ir ekologinės paskirties želdynus.

Priklausomasis želdynas – želdynas, esantis kito objekto žemės sklype.

Želdynas – ne mažesnis kaip 0,05 hektaro želdinių žemės sklypas, kuriame gali būti mažųjų kraštovaizdžio architektūros, inžinerinių ir laikinų statinių.

Parkas – ne mažesnis kaip 1 hektaro žmogaus sukurtas ar jo pertvarkytas želdynas, kuriame yra meniškai sukomponuotų želdinių, mažųjų kraštovaizdžio architektūros ir (ar) inžinerinių statinių, skirtas poilsio, mokslo, kultūros reikmėms arba pramogoms ir aplinkos kokybei gerinti.

Skveras – ne mažesnis kaip 0,05 hektaro trumpalaikiam poilsiui skirtas želdynas su vyraujančiomis atviromis erdvėmis, gerinantis miesto, miestelio ir kaimo estetinę ir ekologinę būklę.

Miesto ar miestelio sodas – ramiam poilsiui ir renginiams skirtas ne mažesnis kaip 0,5 hektaro atskirasis želdynas, kurio lajų glaudumas – ne mažesnis kaip 70 procentų.

Dendrologinis rinkinys – estetiniu, pažintiniu ir mokslo požiūriais vertingas želdynas, apsodintas vietiniais ir (arba) introdukuotais sumedėjusiais ne mažiau kaip 50 rūšių, porūšių, varietetų, formų, veislių

augalais.

Žalioji jungtis – ne siauresnis kaip 20 metrų pločio atskirasis želdynas, jungiantis miesto ir (ar) miestelio želdynus ir miškus mieste ir už jo ribų į želdynų sistemą, skirtas rekreacijai, darantis poveikį oro masių judėjimui ir atliekantis migracijos koridoriaus funkciją.

Želdiniai – žmogaus pasėti ar pasodinti medžiai (tarp jų ir pasodinti pavieniai ar natūraliai išaugę), krūmai, krūmokšniai, puskrūmiai, lianos ir žoliniai augalai.

Želdyno kūrimas – želdyno projekto rengimas ir įgyvendinimas.

Želdyno kūrimo ir (arba) tvarkymo projektas – dokumentas, kuriame smulkiai aprašomi želdyno kūrimo ir (arba) tvarkymo darbai, jų atlikimo eilės tvarka, nurodoma tų darbų sąmatinė vertė, technologijos, veisiamos medžių, krūmų, žolinių augalų (vejoms ir gėlynams) rūšys, išvardijami numatomi darbai įkūrus želdyną.

Želdyno pertvarkymas – želdyno planinės erdvinės struktūros keitimas šalinant ne mažiau kaip 20 procentų medžių, krūmų ar žolinių augalų ir sodinant naujus.

Želdyno tvarkymas – želdyno augalijos, mažosios kraštovaizdžio architektūros ir inžinerinių statinių reikiamos būklės palaikymas ar atkūrimas vadovaujantis želdyno tvarkymo projektu.

pagal Paviršinių vandens telkinių apsaugos zonų ir pakrančių apsaugos juostų nustatymo tvarkos aprašą (Žin., 2000, Nr. 60-1794):

Paviršinio vandens telkinio pakrantės apsaugos juosta (toliau – Apsaugos juosta) – prie paviršinio vandens telkinio nustatoma su paviršiniu vandens telkiniu besiribojanti paviršinio vandens telkinio apsaugos zonos dalis, kurioje vykdoma ūkinė veikla gali turėti tiesioginį neigiamą poveikį paviršiniam vandens telkiniui arba riboti jo naudojimo visuomenės poreikiams galimybes, todėl joje draudžiama tam tikra ūkinė veikla;

Paviršinio vandens telkinio apsaugos zona (toliau – Apsaugos zona) – prie paviršinio vandens telkinio nustatomas pakrantės (su paviršiniu vandens telkiniu besiribojančios sausumos) ruožas (teritorija), kuriame ribojama ūkinė veikla, galinti neigiamai paveikti paviršinį vandens telkinį;

Pagal Teritorijų planavimo įstatymą (Žin., 1995, Nr. 107-2391):

Specialusis planas – teritorijų planavimo dokumentas, kuriame, atsižvelgiant į teritorijų planavimo lygmenis ir tikslus, nustatytos atskiroms veiklos sritims reikalingų teritorijų vystymo, infrastruktūros tvarkymo ir (ar) apsaugos kryptys, priemonės ir reikalavimai.

Specialusis teritorijų planavimas – atskiroms veiklos sritims reikalingų teritorijų erdvinio organizavimo, tvarkymo, naudojimo, apsaugos priemonių planavimas.

Išvadas

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos želdynų įstatymu (Žin., 2007, Nr. 80-3215, 2013, Nr. 76-3829), želdynai klasifikuojami į atskirusius ir priklausomuosius. Panevėžio miesto teritorijos želdynų tvarkymo specialiajame plane analizuojami ir sprendiniai suformuoti tik atskiriesiems želdynams. Priklausomųjų želdynų plotų normos ir tvarkymo priemonės nustatomos detaliaisiais teritorijų planavimo dokumentais.

Atlikus miesto želdynų apžvalgą ir inventorizaciją, nustatyta, kad Panevėžyje didžiausius želdynų sistemos plotus užima gerai pasiekiamose miesto vietose išsidėstę centriniai miesto želdynai, o vietinių želdynų trūksta, jų būklė prasta.

Pastaraisiais dešimtmečiais didesnis dėmesys ir investicijos buvo skiriami reprezentaciniams centriniams miesto želdynams. Tuo tarpu nauji vietiniai gyvenamųjų kvartalų parkai ir skverai nebuvo kuriami, o kai kurie esami sunyko. Išliko vietinių želdynų išsidėstymo atskiruose rajonuose netolygumai. Ypač ryškus jų trūkumas daugiabučių namų kvartaluose.

Plėtojant miesto bendro naudojimo erdvių sistemą, ypatingas dėmesys turi būti skiriamas nedidelius plotus užimantiems, bet itin svarbiems, arti gyvenamųjų vietų esantiems vietiniams želdynams, jų steigimui ir tvarkymui.

Viešųjų Panevėžio miesto erdvių plotas, tenkantis vienam gyventojui, yra daugiau, nei dvigubai didesnis už nustatytą minimalų želdynų plotą, skiriamą vienam miesto gyventojui. Didžioji dalis viešųjų miesto erdvių ploto yra želdynai, todėl nauji rajoniniai ir centriniai želdynai turėtų būti įrengiami tik žaluma skurdžiose ar naujos urbanistinės plėtros miesto teritorijose.

Želdynai Panevėžio mieste ugdytini, formuojant žaliąsias jungtis vietinio lygmens gamtinio karkaso struktūroje, gausinant želdynus vietinių želdynų grupėje, atstatant tolygų išsidėstymą skirtingose miesto dalyse bei saugant gyventojus nuo žalingo infrastruktūros poveikio.

Pagrindiniai principai, kuriais vadovaujamosi rengiant Panevėžio miesto želdynų tvarkymo planą yra tęstinumas ir sistematika. Tęstinumo principas nusako, kad siekiama išsaugoti ir tinkamai tvarkyti esamus geros būklės želdynus jų augimo vietoje, prioritetą teikiant jau susiformavusių želdynų priežiūrai, atnaujinimui, o ne naujų kūrimui. Sistematikos principu skatinamas vientisos želdynų sistemos miestuose kūrimas, gamtinio karkaso formavimas miesto želdynus žaliosiomis jungtimis siejant su upių slėniais (migracijos koridoriais) bei didžiais užmiesčio želdinių masyvais ir miškais.

Kraštovaizdžio formavimo ir tvarkymo Panevėžio mieste pagrindinės nuostatos

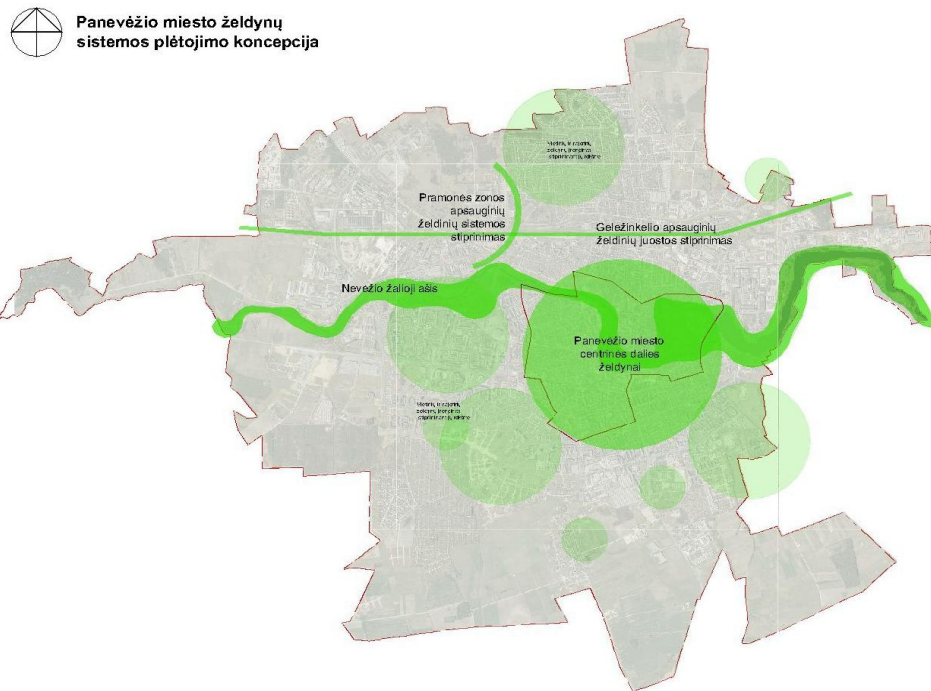
Kraštovaizdžio formavimo ir želdynų tvarkymo Panevėžio mieste pagrindines nuostatas parengtos remiantis atlikta esamos kraštovaizdžio, gamtinio karkaso, želdynų ir gamtinės situacijos analize, taip pat vadovaujantis šiais ir kitais teisės aktais:

- α **LR Teritorijų planavimo įstatymu** (Žin., 1995, Nr.107-2391);
- α **LR Želdynų įstatymu** (2007, Nr.80-3215);
- α **LR Miškų įstatymu** (Žin., 1994, Nr.96-1872);
- α **LR Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymas**; (Žin. 1994, Nr. 3-37; Žin. 2004, 153-557; Žin. 2012 Nr. 136-6960);
- α **Specialiosiomis žemės ir miško naudojimo sąlygomis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1992 m. gegužės 15 d. nutarimu Nr. 343 „Dėl Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų patvirtinimo“**.
- α **LR Vyriausybės 2004-08-18 nutarimu Nr.967 „Dėl planų ir programų strateginio pasekmių aplinkai vertinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“** (Žin., 2004, Nr.130-4650);
- α **LR aplinkos ministro 2007-02-14 įsakymu Nr. D1-96 „Dėl gamtinio karkaso nuostatų**

- patvirtinimo“ (2007, Nr. 22-858);*
- α *Paviršinių vandens telkinių apsaugos zonų ir pakrančių apsaugos juostų nustatymo tvarkos aprašu (Žin., 2007, Nr.23-892);*
 - α *Atskirųjų želdynų apsaugos ir tvarkymo pavyzdiniu reglamentu, patvirtintu aplinkos ministro 2008 m. sausio 29 d. įsakymu Nr. D1-62;*
 - α *Želdynų ir želdinių sanitarinės apsaugos taisyklėmis, patvirtintomis aplinkos ministro 2007 m. gruodžio 14 d. įsakymu Nr. D1-675 „Dėl Želdynų ir želdinių sanitarinės apsaugos taisyklių patvirtinimo“;*
 - α *Medžių ir krūmų priežiūros, vandens telkinių, esančių želdynuose, apsaugos, vejų ir gėlynų priežiūros taisyklėmis, patvirtintomis aplinkos ministro 2008 m. sausio 18 d. įsakymu Nr. D1-45 „Dėl Medžių ir krūmų priežiūros, vandens telkinių, esančių želdynuose, apsaugos, vejų ir gėlynų priežiūros taisyklių patvirtinimo“;*
 - α *LR Vyriausybės 2008-03-12 nutarimu Nr.206 „Dėl kriterijų, pagal kuriuos medžiai ir krūmai, augantys ne miškų ūkio paskirties žemėje, priskiriami saugotiniems, sąrašo patvirtinimo ir medžių ir krūmų priskyrimo saugotiniems“*
 - α *Statybos techniniu reglamentu STR 2.02.01:2004 „Gyvenamieji pastatai“, patvirtintu aplinkos ministro 2003 m. gruodžio 24 d. įsakymu Nr. 705 „Dėl Statybos techninio reglamento STR 2.02.01:2004 „Gyvenamieji pastatai“ patvirtinimo“;*
 - α *Statybos techniniu reglamentu STR 2.06.01:1999 „Miestų, miestelių ir kaimų susisiekimo sistemos“, patvirtintu aplinkos ministro 1999 m. kovo 7 d. įsakymu Nr. 61 „Dėl Statybos techninio reglamento STR 2.06.01:1999 „Miestų, miestelių ir kaimų susisiekimo sistemos“ patvirtinimo“;*
 - α *Statybos techniniu reglamentu STR 2.03.01:2001 „Statiniai ir teritorijos. Reikalavimai žmonių su negalia reikmėms“, patvirtintu aplinkos ministro 2001 m. birželio 14 d. įsakymu Nr. 317 „Dėl Statybos techninio reglamento STR 2.03.01:2001 „Statiniai ir teritorijos. Reikalavimai žmonių su negalia reikmėms“.*

Panevėžio miesto želdynų sistema, kraštovaizdžio ir viešųjų erdvių tvarkymo sprendiniai formuojami vadovaujantis šiomis nuostatomis ir prioritetais:

- α pagrindinė žalioji Panevėžio miesto ašis turėtų driektis ir būti formuojama išilgai Nevėžio, rytų-vakarų kryptimis, tam būtinas želdinių grupių ir masyvų stiprinimas abipus (ištiesai) Nevėžio upės, kaip miesto žaliosios ašies. Centriniai miesto želdiniai turėtų koncentruotis miesto senojoje dalyje bei papildomai kuriami rajoniniai želdynų židiniai, skirti aptarnauti gyvenamųjų rajonų gyventojus (žr. 1 pav.). Panevėžio mieste formuojant želdynų ir viešųjų erdvių sistema visų pirma „eksploatuojama“ Nevėžio upė, kaip visa apjungianti žalioji ašis. Miesto centre atveriami tiek vizualiniai ryšiai tiek fizinis priėjimas prie vandens. Tam tikslui rekomenduojama miesto centre įrengti kuo daugiau mažųjų prieplaukų, poilsio aikštelių prie vandens. Išilgai Nevėžio upės turėtų būti sukurta galimybė važiuoti bevariklio transporto priemonėmis, vaikščioti pėsčiųjų takais.
- α abipus Nevėžio upės formuojami atskirųjų želdynų sklypai, kuriuose būtų reglamentuojamas želdinių tvarkymas ir infrastruktūros įrengimas, pvz.: dviračių ir pėsčiųjų takų tiesimas, taip sudarant galimybę nepertraukiamai keliauti išilgai miesto,
- α privačiuose sklypuose prie Nevėžio želdinius formuoti tose sklypo dalyse, kurios ribojasi su pakrantės želdiniais, tokiu būdu gausinant želdinių masyvus ir palei Nevėžį;



1 pav. Panevėžio miesto želdynų sistemos plėtojimo koncepcija

- α gausinti apsauginių želdinių masyvus pramoninėje Panevėžio šiaurės vakarinėje miesto dalyje. Privalu pramoninių įmonių teritorijų želdinimas pagal nustatytas teisės aktų normas, šie reikalavimai turėtų būti kontroliuojami ir įteisinami rengiant teritorijų detaliuosius planus bei techninius projektus ir vykdant įgyvendinimo priežiūrą;
- α būtina įvertinti ir geležinkelio juostos Panevėžio mieste apsauginius želdinius ir formuoti apsauginių želdinių grupes ir masyvus;
- α Prižiūrint ir tvarkant ar projektuojant atskiruosius želdynus pirmenybė teikiama didžiausiems Panevėžio miesto parkams (Skaistakalnio, Kultūros ir poilsio, Jaunimo sodas, Pajuostės pl. parkas, Plukių ir Nevėžio pakrantės parkas ir pan.). Šiems želdynams turi būti parengti išsamūs želdynų tvarkymo techniniai projektai, jų teritorijos tvarkomos iš esmės, keičiant ar pertvarkant pasenusią tiek kompozicinę struktūrą, tiek estetinę išraišką ir infrastruktūrą. Taip pat svarbu įrengti didžiuosius centrinius gyvenamųjų rajonų želdynus, kurie būtų pasiekiami čia gyvenantiems asmenims kasdien, nevykstant į miesto centrą.
- α kai kuriems mažesniems želdynams, skverams ir gerai prižiūrimoms viešosioms erdvėms užtektų nuolatinės priežiūros, infrastruktūros, grindinio dangų ir želdinių atnaujinimo;
- α atvirose centrinėse miesto erdvėse (ypač senamiestyje, senojoje miesto dalyje) yra svarbus semantinis momentas. Daugelyje Panevėžio aikščių ir skverų yra nemažai skulptūrų, menančių įvairių laikmečių istorinius įvykius bei asmenis. Kartais jie nedera vienas prie kito, trukdo suvokti želdyno ar aplinkos erdvę bei paskirtį. Ypatingai tai pastebima, tuose želdynuose, kur vyrauja įvairovė horizontaliajame paviršiuje (pvz. dangose). Skirtingos architektūros pastatai, vieningo stiliaus gatvių fasadų trūkumas taip pat stipriai veikia atviras erdves, tuo pačiu ir miesto želdynus. Rengiant želdynų ir viešųjų erdvių tvarkymo projektus ir juos tvarkant reikia skirti kompleksinį dėmesį bendros želdyno erdvės kokybės gerinimui tiek horizontaliajame lygmenyje (dangos, želdiniai, mažieji architektūros objektai, apšvietimas), tiek vertikaliajame (gatvės ir pastatų fasadų

- išklotinės, spalviniai deriniai, vaizdingų panoramų atvėrimas, vizualinės netvarkos pridengimas);
- α Panevėžio miesto istorinėje dalyje (unikalus kultūros paveldo vertybės kodas 31872) rekomenduojama sukurti vieningą mažųjų architektūros objektų stilišką (gali būti vienodo stiliaus suolai, šviestuvai, tvorelės, šiukšliadėžės, informaciniai standai, nuorodos). Bendras vizualinis kodas turėtų būti atpažįstamas kaip Panevėžio miesto savitumo raktas, pasikartojantis senamiesčio ribose ir kuriantis vizualinę vienovę;
 - α želdynų plotų, kurie nėra būtini konkrečioje miesto dalyje ir neturintys potencialo tapti reikalinga ir patrauklia erdve reikėtų atsisakyti. Šie plotai vertingesni ir labiau reikalingi užstatymo tankinimui, ypač miesto centre. Taip pat svarbu įvertinti kai kurių želdynų, esančių transporto ir intensyvaus eismo gatvių įtakos zonoje. Svarbu atkreipti dėmesį, kad žmonėms tai nebus patraukli ir sveika aplinka poilsiui ar rekreacijai, be to svarbu vengti intensyvaus želdinimo avaringose sankryžose, kur svarbiausias yra eismo saugumo užtikrinimas.
 - α formuojant specialiojo plano sprendinius vadovaujamosi Želdynų įstatyme apibrėžtomis sąvokomis:

***Atskirasis želdynas** – želdynas, esantis tik jam skirtame žemės sklype.*

***Parkas** – ne mažesnis kaip 1 hektaro žmogaus sukurtas ar jo pertvarkytas želdynas, kuriame yra meniškai sukomponuotų želdinių, mažųjų kraštovaizdžio architektūros ir (ar) inžinerinių statinių, skirtas poilsio, mokslo, kultūros reikmėms arba pramogoms ir aplinkos kokybei gerinti.*

***Miesto ar miestelio sodas** – ramiam poilsiui ir renginiams skirtas ne mažesnis kaip 0,5 hektaro atskirasis želdynas, kurio lajų glaudumas – ne mažesnis kaip 70 procentų.*

***Skveras** – ne mažesnis kaip 0,05 hektaro trumpalaikiam poilsiui skirtas želdynas su vyraujančiomis atviromis erdvėmis, gerinantis miesto, miestelio ir kaimo estetinę ir ekologinę būklę.*

***Žalioji jungtis** – ne siauresnis kaip 20 metrų pločio atskirasis želdynas, jungiantis miesto ir (ar) miestelio želdynus ir miškus mieste ir už jo ribų į želdynų sistemą, skirtas rekreacijai, darantis poveikį oro masių judėjimui ir atliekantis migracijos koridoriaus funkciją.*

I. ŽELDYNŲ TVARKYMO ZONŲ REGLAMENTAI IR TERITORINIŲ APRIBOJIMŲ SISTEMA

1. Želdynų tvarkymo zonos

Nustatant želdynų tvarkymo zonas Panevėžio mieste buvo vadovautasi Želdynų įstatyme apibrėžta atskirųjų želdynų klasifikacija. Atskirieji želdynai suskirstyti pagal jų naudojimo paskirtį ir pažymėti indeksais: **rekreacinės paskirties želdynai – R, mokslinės, kultūrinės ir memorialinės paskirties želdynai – K, apsauginės ir ekologinės paskirties želdynai – E.**

Rekreacinės paskirties želdynams Panevėžio mieste priskirti Plukių g. ir Nevėžio pakrantės parkas, Kultūros ir poilsio parkas, Bendruomenių rūmų parkas, Senvagės parkas, J. Biliūno parkas, Pajuostės plento parkas, Statybininkų g. parkas „Snaigė“, Taikos al. pušynėlis, A. Baranausko pušynėlis, Jaunimo sodas, Sporto rūmų skveras, Projektuotojų g. skveras, Respublikos g. Skveras, skveras „Garsas“, Santuokų rūmų skveras, P. Plechavičiaus skveras, Maironio alėja, Draugystės stadiono skveras, A. Jakšto g. skveras, Jotvingių g. skveras, Žilvičių g. skveras, Urėdijos skveras, Savanorių aikštė, Aguonų g. skveras.

Rekreacinės paskirties želdynai, tai želdynai, kurie numatyti poilsiavimui, kuriuose pagrindinis dėmesys turėtų būti skiriamas žmonių rekreacijai. Šie želdynai turi būti suformuoti didesniems lankytojų srautams (t.y. gamtinė aplinka tinkamai paruošta ir apsaugota nuo antropogeninio poveikio), pasižymėti estetinėmis savybėmis bei sveikatinimosi galimybėmis ir maksimaliai tenkinti žmonių poilsio ir laisvalaikio gamtoje poreikius. Juose vystoma intensyvi ar ekstensyvi rekreacija, įrengiami įvairūs rekreacinės infrastruktūros objektai, takai, aikštelės, skatinamas intensyvus žmonių lankymas, Tiesiami

dviračių, pėsčiųjų takai, įrengiami paplūdimiai, prieplaukos ir kiti traukos objektai lankymuisi parke.

Rekreacinės paskirties želdynai skirstomi į potipius:

- R1 – parkai,
- R2 - miesto ir miestelio sodai,
- R3 - skverai,
- R4 - žaliosios jungtys,
- R5 - kiti poilsio.

Mokslinės, kultūrinės ir memorialinės paskirties želdynams priskirti Atminimo parkas, Žagienio g. - Kapinių parkas, Velžio parkas, Senojo teatro skveras, Sukilėlių aikštė, Nepriklausomybės aikštė, Laisvės aikštė. Mokslinės, kultūrinės ir memorialinės paskirties želdynai, tai želdynai, kuriuose pirmenybė teikiama pažinimui, istorinių elementų atkūrimui ar semantiniam įprasminimui (meniniai objektai, paminklai, monumentai, pažintinės erdvės, mokomieji takai, dendrologiniai rinkiniai). Šios paskirties želdynai turi griežtesnę apsaugos reglamentą, juose skatinamas Panevėžio miesto istorijos, kultūros pažinimas. Šie želdynai turėtų būti labiau orientuoti į kultūrinius reikinius, kultūros, mokslo pažinimą. Istoriniuose želdynuose surinkus istorinę medžiagą atkuriami buvę kompoziciniai elementai, buvusių kapinių ar netoli kapinių esantiems tokios paskirties želdynams – formuojamos rimties ar ramybės oazės, neįrengiami įvairūs sporto įrenginiai ar triukšmingos aikštelės.

Mokslinės, kultūrinės ir memorialinės paskirties želdynai skirstomi į potipius:

- K1 - botanikos sodai,
- K2 - arboretumai,
- K3 - zoologijos sodai,
- K4 - etnografiniai parkai,
- K5 - meno ir parodų parkai,
- K6 - istoriniai želdynai,
- K7 - dendrologiniai rinkiniai,
- K8 - kapinės,
- K9 - memorialiniai parkai,
- K10 - kolumbariumų žemės sklypai,
- K11 - kitus panašios paskirties želdynus;

Apsauginės ir ekologinės paskirties želdynai. Panevėžio mieste priskirti šie želdynai: Nemuno g. parkas, J. Basanavičiaus g. parkas, J. Basanavičiaus tilto skveras, A. Jakšto - Šv. Zitos g. skveras, Smėlynės g. - Senamiesčio g. skveras, Stetiškių skveras taip pat atskirųjų želdynų sklypai, suformuoti abipus Nevėžio upės.

Apsauginės paskirties želdynų kategorijai priskiriami: pramonės įmonių ir komunalinių objektų sanitarinės apsaugos zonos, vandens telkinių apsaugos juostos, kelių ir geležinkelių sanitarinės apsaugos zonos, šlaitų apsaugos zonos ir kt. Apsauginės ir ekologinės paskirties želdynais formuojamos specialių rūšių želdinių kompozicijos, skirtos vandens telkinių apsaugai, apsaugai nuo kelių ir gatvių dulketumo, sukeliama triukšmo ir užterštumo. Apsauginės ir ekologinės paskirties želdynai turi atlikti saugojimo nuo nepalankių aplinkos veiksnių funkciją. Tam yra parenkamos tam tikros medžių ir krūmų rūšys, formuojamos žaliosios konstrukcijos, kurios mieste atlieka apsauginę funkciją.

Apsauginiai želdynai papildomai skirstomi į potipius:

- E1 – vandens telkinių apsaugos juostos ir zonos,
- E2 – pramonės objektų apsauginiai želdiniai,
- E3 – gatvių apsauginiai želdiniai,
- E4 – geležinkelių apsauginiai želdiniai,
- E5 – valstybinės reikšmės miškai.

Mišrios paskirties želdynai. Mišrios paskirties želdynai išskirti, kadangi tam tikrų želdynų paskirtis nėra aiškiai išreikšta, jie atlieka keletą funkcijų (želdynas yra apsauginių želdynų paskirties, bet tuo pačiu jame yra galimybė želdyne vykdyti rekreacinę veiklą, istoriniame želdyne be pažinimo galima ir rekreacinė veikla ir t. t.). Parenkant tvarkymo priemones šiems mišrios paskirties želdynams pirmenybė teikiama pagal tai, kokia pirmoji paskirtis nurodyta jų indekse. Jeigu pirmoji paskirtis yra apsauginiai želdynai, o antrinė paskirtis - rekreacinė, tuomet šiame želdyne pirmiausia įrengiami ir sodinamos apsauginių želdinių grupės ar juostos (sodinant tam tikros rūšies augalus), suformuojama specializuota žalioji konstrukcija, ir tik vėliau, pagal galimybes ir poreikį tame pačiame želdyne įrengiamos rekreacinės erdvės ir infrastruktūra. Mišrios paskirties želdyne, kurio pirminė paskirtis - mokslinės, kultūrinės ir memorialinės paskirties želdynas, tokia parke pirmiausia rengiamas projektas istoriniam želdynui atkurti ar pažintiniam parkui suformuoti, antraeilė paskirtis pritaikoma vėliau, pagal poreikį ir galimybes.

Panevėžio mieste mišrios paskirties želdynams priskirti šie želdynai: Skaistakalnio parkas (kultūrinės ir rekreacinės paskirties želdynas); Ateities g. parkas (apsauginės ir rekreacinės paskirties želdynas), Sausio 13-osios parkas (kultūrinės ir rekreacinės paskirties želdynas), Vaivadėlių g. skveras (apsauginės ir rekreacinės paskirties želdynas).

1. Lentelė Panevėžio miesto atskirųjų želdynų priskyrimas želdynų tvarkymo zonoms.

Eil. Nr.	Želdynų tvarkymo zonos	Atskirieji želdynai
1.	REKREACINĖS PASKIRTIES ŽELDYNAI	<p>PARKAI (R1): Plukių g. ir Nevėžio pakrantės parkas; Kultūros ir poilsio parkas; Taikos al. pušynėlis; A. Baranausko pušynėlis;</p> <p>MIESTO SODAI (R2): Jaunimo sodas;</p> <p>SKVERAI (R3) Sporto rūmų skveras; Projektuotojų g. skveras; Respublikos g. skveras; Skveras „Garsas“; Santuokų rūmų skveras; P. Plechavičiaus skveras; Draugystės stadiono skveras; A. Jakšto skveras; Jotvingių g. Skveras; Žilvičių g. Skveras; Urėdijos skveras; Savanorių aikštė; Aguonų g. skveras</p> <p>ŽALIOSIOS JUNGTYYS (R4): Maironio alėja</p> <p>KITI POILSIUI SKIRTI ŽELDYNAI (R5): Statybininkų g. parkas „Snaigė“; Bendruomenių rūmų parkas; Senvagės parkas; J. Biliūno parkas; Pajuostės plento parkas;</p>

2.	<p>MOKSLINĖS, KULTŪRINĖS IR MEMORIALINĖS PASKIRTIES ŽELDYNAI</p>	<ul style="list-style-type: none"> α BOTANIKOS SODAI (K1): (Nenumatoma) α ARBORETUMAI (K2): (Nenumatoma) α ZOOLOGIJOS SODAI (K3): (Nenumatoma) α ETNOGRAFINIAI PARKAI (K4): (Nenumatoma) α MENO IR PARODŲ PARKAI (K5): (Nenumatoma) α ISTORINIAI ŽELDYNAI (K6):; Senojo teatro skveras; α DENDROLOGINIAI RINKINIAI (K7): Skaistakalnio parkas (mišri paskirtis); Velžio parkas; α KAPINĖS (K8): (Nenumatoma) α MEMORIALINIAI PARKAI (K9): Atminimo parkas; Žagienio g. ir Kapinių parkas (kaip vientisas želdynas); α KOLUMBARIUMŲ SKLYPAI (K10): (Nenumatoma) α KITI (K11): Laisvės aikštė; Nepriklausomybės aikštė; Sukilėlių aikštė;
3.	<p>APSAUGINĖS IR EKOLOGINĖS PASKIRTIES ŽELDYNAI</p>	<ul style="list-style-type: none"> α VANDENS TELKINIŲ APSAUGOS JUOSTOS (E1): Nevėžio pakrantės atskirųjų želdynų sklypai; „Ekranas“ marių pakrantės; Upelių pakrantės; α PRAMONINIŲ TERTORIJŲ APSAUGINIAI ŽELDINIAI (E2): Priklausomieji įmonių želdynai; α GATVIŲ APSAUGINIAI ŽELDINIAI (E3): Nemuno g. parkas; J. Basanavičiaus g. parkas; J. Basanavičiaus tilto skveras; A. Jakšto - Šv. Zitos g. skveras; Smėlynės-Senamiesčio g. skveras; Stetiškių skveras; Viso Panevėžio miesto gatvių želdiniai; α GELEŽINKELIŲ APSAUGINIAI ŽELDINIAI (E4) Geležinkelio atkarpos Panevėžio mieste želdiniai; α VALSTYBINĖS REIKŠMĖS MIŠKAI (E5): Taikos al. pušynėlis; A. Baranausko pušynėlis
4.	<p>MIŠRI PASKIRTIS</p>	<ul style="list-style-type: none"> α Skaistakalnio parkas (K6.R1) α Ateities g. parkas (E3.R4) α Sausio 13-osios parkas (K6.R2); α Vaivadėlių g. skveras (E3.R5);

2. Atskirųjų želdynų ir žaliųjų jungčių sklypų bei vandens telkinių pakrančių apsaugos juostų ribų nustatymas

2.1. Atskirųjų želdynų sklypų ribų nustatymas.

Igyvendinant Panevėžio miesto bendrojo plano sprendinius atskirųjų želdynų sklypai ir žaliųjų jungčių sklypų ribos nustatomos bendruoju planu numatytose vietose. Panevėžio miesto želdynų tvarkymo specialiojo plano sprendiniais koreguojamos esamos atskirųjų želdynų ribos ir siūloma nustatyti naujus atskirųjų želdynų žemės sklypus. Atskirųjų želdynų ribos, kurių žemės sklypai registruoti Nekilnojamojo turto registre ar suformuoti detaliaisiais planais šiuo specialiuoju planu nekoreguojamos. Informacija apie ribų korektūrą pateikiama 2 lentelėje.

2 Lentelė. Atskirųjų želdynų sklypų ribų, plotų ir sąvokų nustatymas.

Eil. Nr.	Parko/skvero pavadinimas (adresas)	Sklypo tipas ir plotas (ha)	Informacija apie atskirųjų želdynų sklypų ribas	Žemės sklypo pagrindinė tikslinė paskirtis ir žemės naudojimo būdas	Žemės sklypų naudojimo būdo turinys	Specialiosios žemės ir miško naudojimo sąlygos
1.	Plukių g. ir Nevėžio pakrantės parkas <i>Plukių g.</i>	Parkas 8,9581	Nustatomos ribos ir parengta toponuotrauka 2014 m.	Kitos paskirties žemė Atskirųjų želdynų teritorijos	Žemės sklypai, skirti atskiriesiems rekreacinės paskirties želdynams įrengti	XXIX. Paviršinio vandens telkinių apsaugos zonos ir pakrantės apsaugos juostos; XLIX. Vandentiekio, lietaus ir fekalinės kanalizacijos tinklų ir įrenginių apsaugos zonos; <i>Specialiosios žemės ir miško naudojimo sąlygos ir apsaugos zonų plotai tikslinami kadastrinių matavimų metu</i>
2.	Kultūros ir poilsio parkas <i>Parko g. 22</i>	Parkas 39,07	Sklypas suformuotas detaliuoju planu ir registruotas Specialiuoju planu ribos ir paskirtis nekeičiami Parengta toponuotrauka 2014 m.			
3.	Nemuno g. parkas <i>Nemuno g.</i>	Parkas 0,7577	Sklypas suformuotas detaliuoju planu Specialiuoju planu ribos ir paskirtis nekeičiami			
4.	Atminimo parkas <i>Sietyno g.</i>	Parkas 2,8650	Nustatomos ribos ir parengta toponuotrauka 2014 m.	Kitos paskirties žemė Bendro naudojimo teritorijos	Žemės sklypai, skirti bendram viešajam naudojimui: kapinėms.	I. Ryšių linijų apsaugos zonos; VI. Elektros linijų apsaugos zonos; XIX. Nekilnojamųjų kultūros vertybių teritorija ir apsaugos zonos; XLIX. Vandentiekio, lietaus ir fekalinės kanalizacijos tinklų ir įrenginių apsaugos zonos; <i>Specialiosios žemės ir miško naudojimo sąlygos ir apsaugos zonų plotai tikslinami kadastrinių matavimų metu</i>
5.	Bendruomenių rūmų parkas <i>Kranto g.</i>	Parkas 2,2365	Nustatomos ribos	Kitos paskirties žemė Atskirųjų želdynų teritorijos	Žemės sklypai, skirti atskiriesiems rekreacinės paskirties želdynams įrengti	<i>Specialiosios žemės ir miško naudojimo sąlygos ir apsaugos zonų plotai tikslinami kadastrinių matavimų metu</i>
6.	Senvagės parkas <i>A. Jakšto g.- Elektros g.</i>	Parkas 8,1739	Nustatomos ribos ir parengta toponuotrauka 2014 m.	Kitos paskirties žemė Bendro naudojimo teritorijos	Žemės sklypai, skirti bendram viešajam naudojimui: urbanizuotų teritorijų viešosioms erdvėms.	I. Ryšių linijų apsaugos zonos; VI. Elektros linijų apsaugos zonos; XIX. Nekilnojamųjų kultūros vertybių teritorija ir apsaugos zonos; XXIX. Paviršinio vandens telkinių apsaugos zonos ir pakrantės apsaugos juostos; XLVIII. Šilumos ir karšto vandens tiekimo

						tinklų apsaugos zonos; XLIX. Vandentiekio, lietaus ir fekalinės kanalizacijos tinklų ir įrenginių apsaugos zonos; <i>Specialiosios žemės ir miško naudojimo sąlygos ir apsaugos zonų plotai tikslinami kadastrinių matavimų metu</i>
7.	Skaistakalnio parkas <i>Prie Nevėžio upės</i>	Parkas 30,9692	Ribos suformuotos žemės sklypo planu, prilyginamu detaliojo teritorijų planavimo dokumentui Specialiuoju planu ribos ir paskirtis nekeičiami Parengta toponuotrauka 2014 m.			
8.	J. Biliūno parkas <i>J. Biliūno g.</i>	Parkas 2,2000	Žemės sklypas suformuotas detalioju planu Specialiuoju planu ribos ir paskirtis nekeičiami			
9.	Pajuostės plento parkas <i>Pajuostės pl.</i>	Parkas 5,2567	Žemės sklypas suformuotas detalioju planu Specialiuoju planu ribos ir paskirtis nekeičiami			
10.	J. Basanavičiaus g. Parkas <i>J. Basanavičiaus g.</i>	Parkas 2,1313	Nustatomos ribos	Kitos paskirties žemė Atskirųjų želdynų teritorijos	Žemės sklypai, skirti atskiriesiems apsauginės ir ekologinės paskirties želdynams įrengti	<i>Specialiosios žemės ir miško naudojimo sąlygos ir apsaugos zonų plotai tikslinami kadastrinių matavimų metu</i>
11.- 12.	Žagienio g. – Kapinių parkas <i>Žagienio g.</i>	Parkas 1,8804	Nustatomos ribos	Kitos paskirties žemė Atskirųjų želdynų teritorijos	Žemės sklypai, skirti atskiriesiems mokslinės, kultūrinės ir memorialinės paskirties želdynams įrengti	
13.	Velžio parkas <i>Velžio kelias</i>	Parkas 7,37	Sklypas suformuotas detalioju planu ir registruotas Specialiuoju planu ribos ir paskirtis nekeičiami			
14.	Statybininkų g. parkas „Snaigė“ <i>Statybininkų g.</i>	Parkas 2,5443	Ribos suformuotos detalioju planu Specialiuoju planu ribos ir paskirtis nekeičiami			
15.	Ateities g. parkas <i>Ateities g.</i>	Parkas 1,71	Ribos suformuotos detalioju planu Specialiuoju planu ribos ir paskirtis nekeičiami			
16.	Taikos pušynėlis <i>Taikos al.</i>	Parkas 5,1951	Nustatomos ribos	Kitos paskirties žemė Atskirųjų želdynų teritorijos	Žemės sklypai, skirti atskiriesiems rekreacinės paskirties želdynams įrengti	<i>Specialiosios žemės ir miško naudojimo sąlygos ir apsaugos zonų plotai tikslinami kadastrinių matavimų metu</i>
17.	Baranausko g. Pušynėlis	Parkas 4,1983	Nustatomos ribos	Kitos paskirties žemė Atskirųjų želdynų	Žemės sklypai, skirti atskiriesiems rekreacinės	

	<i>A. Baranausko g.</i>			teritorijos	paskirties želdynams įrengti	
18.	Jaunimo sodas <i>A. Jakšto g. – Marijonų g.</i>	Parkas 4,1452	Sklypas suformuotas sklypo planu prilyginamu detaliam planui Specialiuoju planu ribos ir paskirtis nekeičiami			
19.	Sporto rūmų skveras <i>A. Jakšto g. 1A</i>	Skveras 0,2024	Sklypas suformuotas detalioju planu, registruotos ribos. Specialiuoju planu ribos ir paskirtis nekeičiami			
20.	Projektuotojų g. skveras <i>Projektuotojų g.</i>	1,0223 Sodas/Parkas	Nustatomos ribos ir parengta toponuotrauka 2014 m.	Kitos paskirties žemė Atskirųjų želdynų teritorijos	Žemės sklypai, skirti atskiriesiems rekreacinės paskirties želdynams įrengti	I. Ryšių linijų apsaugos zonos; VI. Elektros linijų apsaugos zonos; XLIX. Vandentiekio, lietaus ir fekalinės kanalizacijos tinklų ir įrenginių apsaugos zonos; <i>Specialiosios žemės ir miško naudojimo sąlygos ir apsaugos zonų plotai tikslinami kadastrinių matavimų metu</i>
21.	Senajo teatro skveras <i>Teatro g.</i>	0,3264 Skveras	Nustatomos ribos ir parengta toponuotrauka 2014 m.	Kitos paskirties žemė Atskirųjų želdynų teritorijos	Žemės sklypai, skirti atskiriesiems mokslinės, kultūrinės ir memorialinės paskirties želdynams įrengti	I. Ryšių linijų apsaugos zonos; VI. Elektros linijų apsaugos zonos; XIX. Nekilnojamųjų kultūros vertybių teritorija ir apsaugos zonos; XLVIII. Šilumos ir karšto vandens tiekimo tinklų apsaugos zonos; XLIX. Vandentiekio, lietaus ir fekalinės kanalizacijos tinklų ir įrenginių apsaugos zonos; <i>Specialiosios žemės ir miško naudojimo sąlygos ir apsaugos zonų plotai tikslinami kadastrinių matavimų metu</i>
22.	Sukilėlių aikštė <i>Smėlynės g.</i>	Aikštė 0,1624	Nustatomos ribos ir parengta toponuotrauka 2014 m.	Kitos paskirties žemė Atskirųjų želdynų teritorijos	Žemės sklypai, skirti bendram viešajam naudojimui: urbanizuotų teritorijų viešosioms erdvėms	I. Ryšių linijų apsaugos zonos; VI. Elektros linijų apsaugos zonos; XIX. Nekilnojamųjų kultūros vertybių teritorija ir apsaugos zonos; <i>Specialiosios žemės ir miško naudojimo sąlygos ir apsaugos zonų plotai tikslinami kadastrinių matavimų metu</i>
23.	Sausio 13-osios skveras <i>Respublikos g.- P. Puzino g.</i>	Sodas 0,8387	Nustatomos ribos ir parengta toponuotrauka	Kitos paskirties žemė Atskirųjų želdynų teritorijos	Žemės sklypai, skirti atskiriesiems rekreacinės, mokslinės, kultūrinės ir memorialinės paskirties	I. Ryšių linijų apsaugos zonos; VI. Elektros linijų apsaugos zonos; XIX. Nekilnojamųjų kultūros vertybių teritorija ir apsaugos zonos;

			2014 m.		želdynams įrengti	XLVIII. Šilumos ir karšto vandens tiekimo tinklų apsaugos zonos; XLIX. Vandentiekio, lietaus ir fekalinės kanalizacijos tinklų ir įrenginių apsaugos zonos; <i>Specialiosios žemės ir miško naudojimo sąlygos ir apsaugos zonų plotai tikslinami kadastrinių matavimų metu</i>
24.	Respublikos g. skveras <i>Respublikos g.</i>	Skveras 0,2609	Nustatomos ribos ir parengta toponuotrauka 2014 m.	Kitos paskirties žemė Atskirųjų želdynų teritorijos	Žemės sklypai, skirti atskiriesiems rekreacinės paskirties želdynams įrengti	I. Ryšių linijų apsaugos zonos; VI. Elektros linijų apsaugos zonos; XIX. Nekilnojamųjų kultūros vertybių teritorija ir apsaugos zonos; XLIX. Vandentiekio, lietaus ir fekalinės kanalizacijos tinklų ir įrenginių apsaugos zonos; <i>Specialiosios žemės ir miško naudojimo sąlygos ir apsaugos zonų plotai tikslinami kadastrinių matavimų metu</i>
25.	Skveras „Garsas“ <i>Respublikos g.</i>	Skveras 0,4403	Nustatomos ribos ir parengta toponuotrauka 2014 m.	Kitos paskirties žemė Atskirųjų želdynų teritorijos	Žemės sklypai, skirti atskiriesiems rekreacinės paskirties želdynams įrengti	I. Ryšių linijų apsaugos zonos; VI. Elektros linijų apsaugos zonos; XIX. Nekilnojamųjų kultūros vertybių teritorija ir apsaugos zonos; XLVIII. Šilumos ir karšto vandens tiekimo tinklų apsaugos zonos; XLIX. Vandentiekio, lietaus ir fekalinės kanalizacijos tinklų ir įrenginių apsaugos zonos; <i>Specialiosios žemės ir miško naudojimo sąlygos ir apsaugos zonų plotai tikslinami kadastrinių matavimų metu</i>
26.	Santuokų rūmų skveras <i>Respublikos g.</i>	Skveras 0,2259	Ribos suformuotos detaliuoju planu. Specialiuoju planu ribos ir paskirtis nekeičiami Parengta toponuotrauka 2014 m.			
27.	Nepriklausomybės aikštė <i>Nepriklausomybės a.</i>	Aikštė 1,6910	Nustatomos ribos	Kitos paskirties žemė Bendro naudojimo teritorijos	Žemės sklypai, skirti bendram viešajam naudojimui: urbanizuotų teritorijų viešosioms erdvėms	<i>Specialiosios žemės ir miško naudojimo sąlygos ir apsaugos zonų plotai tikslinami kadastrinių matavimų metu</i>
28.	P. Plechavičiaus	Skveras	Nustatomos	Kitos paskirties žemė	Žemės sklypai, skirti	I. Ryšių linijų apsaugos zonos;

	skveras <i>Vilniaus g.</i>	0,2345	ribos ir parengta toponuotrauka 2014 m.	Atskirųjų želdynų teritorijos	atskiriems rekreacinės paskirties želdynams įrengti	VI. Elektros linijų apsaugos zonos; IX. Dujotiekių apsaugos zonos; XIX. Nekilnojamųjų kultūros vertybių teritorija ir apsaugos zonos; XLVIII. Šilumos ir karšto vandens tiekimo tinklų apsaugos zonos; XLIX. Vandentiekio, lietaus ir fekalinės kanalizacijos tinklų ir įrenginių apsaugos zonos; <i>Specialiosios žemės ir miško naudojimo sąlygos ir apsaugos zonų plotai tikslinami kadastrinių matavimų metu</i>
29.	Laisvės aikštė <i>Laisvės a.</i>	Aikštė 1,7951	Nustatomos ribos	Kitos paskirties žemė Bendro naudojimo teritorijos	Žemės sklypai, skirti bendram viešajam naudojimui: urbanizuotų teritorijų viešosioms erdvėms	<i>Specialiosios žemės ir miško naudojimo sąlygos ir apsaugos zonų plotai tikslinami kadastrinių matavimų metu</i>
30.	A. Jakšto g.–Šv. Zitos g. skveras <i>A. Jakšto g.–Šv. Zitos g.</i>	Želdynas 0,2645	Nustatomos ribos	Kitos paskirties žemė Atskirųjų želdynų teritorijos	Žemės sklypai, skirti atskiriems apsauginės ir ekologinės paskirties želdynams įrengti	
31.	Maironio alėja <i>Liepų al.- A. Jakšto g.</i>	Alėja 0,5200	Nustatomos ribos	Kitos paskirties žemė Atskirųjų želdynų teritorijos	Žemės sklypai, skirti atskiriems rekreacinės paskirties želdynams įrengti	
32.	J. Basanavičiaus g. tilto skveras <i>J. Basanavičiaus g.</i>	Želdynas 0,2990	Nustatomos ribos	Kitos paskirties žemė Atskirųjų želdynų teritorijos	Žemės sklypai, skirti atskiriems apsauginės ir ekologinės paskirties želdynams įrengti	
33.	Draugystės stadiono skveras <i>Smėlynės g.</i>	Skveras 1,1051	Nustatomos ribos ir parengta toponuotrauka 2014 m.	Kitos paskirties žemė Atskirųjų želdynų teritorijos	Žemės sklypai, skirti atskiriems rekreacinės paskirties želdynams įrengti	
						VI. Elektros linijų apsaugos zonos; IX. Dujotiekių apsaugos zonos; XIX. Nekilnojamųjų kultūros vertybių teritorija ir apsaugos zonos; XXIX. Paviršinio vandens telkinių apsaugos zonos ir pakrantės apsaugos juostos; XLIX. Vandentiekio, lietaus ir fekalinės kanalizacijos tinklų ir įrenginių apsaugos zonos; <i>Specialiosios žemės ir miško naudojimo sąlygos ir apsaugos zonų plotai tikslinami kadastrinių matavimų metu</i>

						<i>matavimų metu</i>
34.	A. Jakšto g. skveras <i>A. Jakšto g.</i>	Skveras 0,2967	Ribos suformuotos detaliuoju planu Specialiuoju planu ribos ir paskirtis nekeičiami			
35.	Smėlynės-Senamiesčio g. skveras <i>Smėlynės-Senamiesčio g.</i>	Skveras 0,3518	Nustatomos ribos ir parengta toponuotrauka 2014 m.	Kitos paskirties žemė Atskirųjų želdynų teritorijos	Žemės sklypai, skirti atskiriesiems apsauginės ir ekologinės paskirties želdynams įrengti	I. Ryšių linijų apsaugos zonos; VI. Elektros linijų apsaugos zonos; IX. Dujotiekių apsaugos zonos; XIX. Nekilnojamųjų kultūros vertybių teritorija ir apsaugos zonos; XLVIII. Šilumos ir karšto vandens tiekimo tinklų apsaugos zonos; XLIX. Vandentiekio, lietaus ir fekalinės kanalizacijos tinklų ir įrenginių apsaugos zonos; <i>Specialiosios žemės ir miško naudojimo sąlygos ir apsaugos zonų plotai tikslinami kadastrinių matavimų metu</i>
36.	Liepų g. gyvenamojo mikrorajono atskirieji želdynai <i>Liepų al. - Marijonų g.</i>	Atskirieji želdynai 2,7206	Sklypai ir ribos suformuoti detaliuoju planu. Specialiuoju planu ribos ir paskirtis nekeičiami			
37.	Jotvingių g. skveras <i>Jotvingių g.</i>	Skveras 0,1782	Nustatomos ribos ir parengta toponuotrauka 2014 m.	Kitos paskirties žemė Atskirųjų želdynų teritorijos	Žemės sklypai, skirti atskiriesiems rekreacinės paskirties želdynams įrengti	VI. Elektros linijų apsaugos zonos; IX. Dujotiekių apsaugos zonos; XXIX. Paviršinio vandens telkinių apsaugos zonos ir pakrantės apsaugos juostos; XLIX. Vandentiekio, lietaus ir fekalinės kanalizacijos tinklų ir įrenginių apsaugos zonos; <i>Specialiosios žemės ir miško naudojimo sąlygos ir apsaugos zonų plotai tikslinami kadastrinių matavimų metu</i>
38.	Vaivadėlių g. skveras <i>Vaivadėlių g.</i>	Parkas 1,7669	Nustatomos ribos	Kitos paskirties žemė Atskirųjų želdynų teritorijos	Žemės sklypai, skirti atskiriesiems rekreacinės, apsauginės ir ekologinės paskirties želdynams įrengti	<i>Specialiosios žemės ir miško naudojimo sąlygos ir apsaugos zonų plotai tikslinami kadastrinių matavimų metu</i>

39.	Žilvičių g. skveras <i>Žilvičių g.</i>	Sodas 0,4804	Nustatomos ribos ir parengta toponuotrauka 2014 m.	Kitos paskirties žemė Atskirųjų želdynų teritorijos	Žemės sklypai, skirti atskiriesiems rekreacinės paskirties želdynams įrengti	I. Ryšių linijų apsaugos zonos; XLIX. Vandentiekio, lietaus ir fekalinės kanalizacijos tinklų ir įrenginių apsaugos zonos; <i>Specialiosios žemės ir miško naudojimo sąlygos ir apsaugos zonų plotai tikslinami kadastrinių matavimų metu</i>
40.	Urėdijos skveras <i>Ateities g.</i>	Skveras 0,4526	Nustatomos ribos	Kitos paskirties žemė Atskirųjų želdynų teritorijos	Žemės sklypai, skirti atskiriesiems rekreacinės paskirties želdynams įrengti	<i>Specialiosios žemės ir miško naudojimo sąlygos ir apsaugos zonų plotai tikslinami kadastrinių matavimų metu</i>
41.	Stetiškių skveras <i>Stetiškių g.</i>	Skveras 0,8903	Nustatomos ribos	Kitos paskirties žemė Atskirųjų želdynų teritorijos	Žemės sklypai, skirti atskiriesiems apsauginės ir ekologinės paskirties želdynams įrengti	
42.	Savanorių a. skveras <i>Savanorių a.</i>	Skveras 0,3200	Nustatomos ribos ir parengta toponuotrauka 2014 m.	Kitos paskirties žemė Atskirųjų želdynų teritorijos	Žemės sklypai, skirti atskiriesiems rekreacinės paskirties želdynams įrengti	VI. Elektros linijų apsaugos zonos; XLIX. Vandentiekio, lietaus ir fekalinės kanalizacijos tinklų ir įrenginių apsaugos zonos; <i>Specialiosios žemės ir miško naudojimo sąlygos ir apsaugos zonų plotai tikslinami kadastrinių matavimų metu</i>
43.	Aguonų g. skveras <i>Aguonų g.</i>	Skveras 0,3293	Nustatomos ribos ir parengta toponuotrauka 2014 m.	Kitos paskirties žemė Atskirųjų želdynų teritorijos	Žemės sklypai, skirti atskiriesiems rekreacinės paskirties želdynams įrengti	VI. Elektros linijų apsaugos zonos; IX. Dujotiekių apsaugos zonos; <i>Specialiosios žemės ir miško naudojimo sąlygos ir apsaugos zonų plotai tikslinami kadastrinių matavimų metu</i>
44.	Filtracijos laukai <i>Molainiai</i>	Parkas 62,7100	Nustatomos ribos	Kitos paskirties žemė Atskirųjų želdynų teritorijos	Žemės sklypai, skirti atskiriesiems rekreacinės paskirties želdynams įrengti	<i>Specialiosios žemės ir miško naudojimo sąlygos ir apsaugos zonų plotai tikslinami kadastrinių matavimų metu</i>
45.	Kniaudiškių parkas <i>Kniaudiškių g.</i>	Parkas 7,6955	Sklypas suformuotas detaliuoju planu, ribos registruotos Specialiuoju planu ribos ir paskirtis nekeičiami			
Nuo 46-1. iki 46-23.	Nevėžio upės Pakrantės atskirieji želdynai	Atskirieji želdynai 100,9564	Nustatomos 23 sklypų ribos abipus Nevėžio upės	Kitos paskirties žemė Atskirųjų želdynų teritorijos	Žemės sklypai, skirti atskiriesiems apsauginės ir ekologinės paskirties želdynams įrengti	<i>Specialiosios žemės ir miško naudojimo sąlygos ir apsaugos zonų plotai tikslinami kadastrinių matavimų metu</i>

Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų nustatymas .

Veiklos apribojimai sklypuose numatomi pagal Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų, patvirtintų LR Vyriausybės 1992 m. gegužės 12 d. nutarimu Nr. 343 (Žin., 1992, Nr. 22-652) reikalavimus. Registruojant želdynų sklypus privalu įregistruoti sklype galiojančias specialiąsias žemės ir miško naudojimo sąlygas. Panevėžio mieste sklypams pagal faktą gali būti nustatomi šie specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų punktai:

I. Ryšių linijų apsaugos zonos;

II. Kelių apsaugos zonos;

III. Geležinkelio kelių ir jų įrenginių apsaugos zona;

VI. Elektros linijų apsaugos zonos;

VII. Magistralinių dujotiekių ir naftotiekių bei jų įrenginių apsaugos zonos;

IX. Dujotiekių apsaugos zonos;

XIX. Nekilnojamųjų kultūros vertybių teritorija ir apsaugos zonos;

XXVI. Miško naudojimo apribojimai;

XXIX. Paviršinio vandens telkinių apsaugos zonos ir pakrantės apsaugos juostos;

XLVIII. Šilumos ir karšto vandens tiekimo tinklų apsaugos zonos;

XXVI. Miško naudojimo apribojimai;

XXVIII. Vandens telkiniai;

XLIX. Vandentiekio, lietaus ir fekalinės kanalizacijos tinklų ir įrenginių apsaugos zonos

XXXIII. Rekreacinės teritorijos;

XXXV. Kraštovaizdžio draustiniai;

Nekilnojamieji daiktai formuojami Žemės įstatymo, Teritorijų planavimo įstatymo ir kitų įstatymų nustatyta tvarka rengiant teritorijų planavimo dokumentus ar žemės valdos projektus ir specialiosios žemės ir miško naudojimo sąlygos ir apsaugos zonų plotai tikslinami kadastrinių matavimų metu.

I. Ryšių linijų apsaugos zonos:

1. Ryšių linijų apsaugos zonoje (žemės juostoje, kurios plotis po 2 metrus abipus požeminio kabelio trasos arba orinės linijos kraštinių laidų ir 3 metrai aplink požeminį ar antžeminį stiprinimo punktą) be raštiško įmonių, aptarnaujančių šias ryšių linijas, leidimo ir darbų metu nesant tos įmonės atstovo draudžiama:

1.1. kasti žemę giliau kaip 0,3 metro;

1.4. sodinti medžius, sandėliuoti medžiagas, pašarus, trąšas, pilti gruntą, kurti laužus;

II. Kelių apsaugos zonos

3. Siekiant sudaryti saugias eismo sąlygas, nuo kelio briaunų į abi puses nustatomos kelių apsaugos zonos:

3.1. Kelių apsaugos zonų pločiai priklausomai nuo kelio reikšmės yra:

3.1.1. magistralinių kelių – po 70 metrų;

3.1.2. krašto kelių – po 50 metrų;

 rajoninių kelių – po 20 metrų;

 vietinės reikšmės kelių – po 10 metrų.

7. Kelių apsaugos zonose medžiai, jų grupės ir krūmai, augantys ne miško žemėje, nukertami ar kitaip pertvarkomi nustatyta tvarka savivaldybės institucijai išdavus leidimą.

III. Geležinkelio kelių ir jų įrenginių apsaugos zona

8. Geležinkelio kelių, elektros tiekimo, ryšių ir signalizacijos įrenginių (toliau vadinama – įrenginiai) apsaugos zona smulkiau skirstoma taip:

8.1.1. miestuose po 20 metrų abipus kraštinių kelių ašių, bet zonos riba negali būti arčiau kaip 5 metrai iki kelio statinio;

9. Geležinkelio kelių ir jų įrenginių apsaugos zonoje augantys medžiai negali būti aukštesni už nuotolį nuo medžio iki pirmojo bėgio.

Geležinkelio apsaugos zonoje, nurodytoje 8.1 punkte, iki geležinkelio želdinių apsaugos zonos ribos ne miško paskirties žemėje augantys medžiai, jų grupės ir krūmai (įskaitant ir augančius vandens telkinių pakrantės apsaugos juostose), keliantys pavojų eismo saugumui, žmonėms ar statiniams, nukertami ar kitaip pertvarkomi be atskiro savivaldybės institucijų leidimo ir neatlyginant želdinių vertės.

11. Geležinkelio želdinių apsaugos techniniai darbuotojai turi teisę laisvai vaikščioti geležinkelio želdinių apsaugos zonoje, sodinti vėjo greitį mažinančias želdinių juostas ir kirsti želdinius, keliančius pavojų eismo saugumui, įrengti apsaugos nuo sniego, smėlio, vėjo, vandens užtvartas ir sutvirtinti dirvą.

13. Geležinkelio viešojo (bendrojo) naudojimo kelių ir jų įrenginių apsaugos zonoje be viešojo (bendrojo) naudojimo geležinkelių valdytojo, o geležinkelio želdinių apsaugos zonoje – be želdinius eksploatuojančios įmonės rašytinio sutikimo draudžiama:

13.1. kasti žemę giliau kaip 0,3 metro, mechanizuotai lyginti gruntą, vykdyti sprogdinimo ir melioravimo darbus;

- sodinti ir kirsti medžius bei krūmus;

VI. Elektros linijų apsaugos zonos

18. Elektros oro linijos apsaugos zona – žemės juosta ir oro erdvė tarp dviejų vertikalių plokštumų, lygiagrečių elektros linijos ašiai, matuojant horizontalų atstumą nuo kraštinių jos laidų.

Elektros oro linijos apsaugos zonos plotis nustatomas atsižvelgiant į šios linijos įtampą:

iki 1 kV – po 2 metrus;

6 ir 10 kV – po 10 metrų;

35 kV – po 15 metrų;

110 kV – po 20 metrų;

330 ir 400 kV	–	po 30 metrų;
750 kV	–	po 40 metrų.

19. Požeminės elektros kabelių linijos apsaugos zona - žemės juosta, kurios plotis po 1 metrą nuo linijos konstrukcijų kraštinių taškų. Nuotolis nuo šios linijos iki pastatų ir statinių - 0,6 metro.

20. Elektros linijos apsaugos zonoje be elektros tinklų įmonės raštiško leidimo draudžiama:

20.3. sodinti arba kirsti medžius ir krūmus;

21. Elektros linijos apsaugos zonoje draudžiama:

21.1. įrengti žaidimų aikšteles, stadionus, turgavietes, visuomeninio transporto stoteles, visų rūšių mašinų ir mechanizmų aikšteles, organizuoti renginius, į kuriuos susirenka daug žmonių;

VII. Magistralinių dujotiekių ir naftotiekių bei jų įrenginių apsaugos zonos

25. Nustatomos šios magistralinių dujotiekių ir naftotiekių apsaugos zonos:

25.1. išilgai vamzdynų trasos – žemės juosta, kurios plotis – po 25 metrus abipus vamzdyno ašies.

25.2 išilgai kelių eilių vamzdynų trasos – žemės juosta, kurios plotis – po 25 metrus nuo kraštinių vamzdynų ašies;

25.3. aplink magistralinių dujotiekių ir naftotiekių įrenginius – 25 metrų pločio žemės juosta aplink nurodytųjų objektų teritoriją;

- aplink rezervuarus kondensatui laikyti ir dujoms iš jo pašalinti, požeminius rezervuarus naftos produktams, kondensatui ir suskystintiesiems angliavandeniliams išleisti avarijos atveju - 50 metrų pločio žemės juosta aplink nurodytuosius objektus (naftotiekio ir naftos produktų vamzdynų avarijos atveju - 100 metrų pločio žemės juosta aplink vamzdyną).

26. Magistralinių dujotiekių ir naftotiekių apsaugos zonose be raštiško juos eksploatuojančių įmonių (organizacijų) sutikimo draudžiama:

- sodinti medžius ir krūmus, vykdyti pagrindinius kirtimus;

26.18. kasti žemę giliau kaip 0,3 metro.

IX. Dujotiekių apsaugos zonos

35. Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų privaloma laikytis naudojantis žeme, kuri priskirta prie dujotiekio apsaugos zonos. Iki 16 barų slėgio dujotiekio apsaugos zoną sudaro žemės juosta išilgai vamzdynų trasos, kurios plotis – po 2 metrus abipus vamzdyno ašies.

Dujų reguliavimo punkto apsaugos zona – 10 metrų pločio žemės juosta aplink šio punkto sienas.

36.5. sodinti medžius ir krūmus;

- kasti žemę giliau kaip 0,3 metro;

XIX. Nekilnojamųjų kultūros vertybių teritorija ir apsaugos zonos

90. Nekilnojamųjų kultūros vertybių teritorijose ir apsaugos zonose numatomų atlikti žemės ir statybos darbų projektai turi būti suderinti su Kultūros vertybių apsaugos departamentu.

XXVI. Miško naudojimo apribojimai

108. Pagal Lietuvos Respublikos miškų įstatymą (Žin., 1994, Nr. [96-1872](#)) miško naudojimo teisės gali būti apribotos visuomenės, aplinkos bei miško apsaugos interesais.

109. Miestų, kurortų miškuose, miško parkuose, miškuose, esančiuose kilometro spinduliu apie respublikinės reikšmės sanatorijas, poilsio namus, pensionus, profilaktoriumus, turistines bazes, draudžiami pagrindiniai plyni ir neplyni kirtimai (išskyrus atkuriamuosius kirtimus blogos būklės medynuose), taip pat draudžiama naudoti chemikalus. Pagal miškotvarkos projektus gali būti uždrausta kirsti kai kurių rūšių medžius, taip pat apribotas ugdomųjų, sanitarinių ir landšaftinių kirtimų laikas.

111. Atskiruose iki 5 hektarų ploto laukų apsauginiuose miškeliuose, nutolusiuose nuo artimiausiojo miško daugiau kaip 400 metrų, plyni pagrindiniai kirtimai draudžiami. Ši nuostata netaikoma gryniesiems pušynams, drebulynams, juodalksnynams ir baltalksnynams. Šiuose medynuose plyni pagrindiniai kirtimai leidžiami ne didesnėmis kaip 2 hektarų biržėmis, taikant pušynams 15 metų, o kitų rūšių medynams 10 metų šliejimo periodą. Atskiras iki 2 hektarų ploto miškelis gali būti plynai nukirstas 2 biržėmis, o didesnio ploto - ne mažiau kaip 3 biržėmis.

112. Miško sklypuose, esančiuose daubų ir skardžių šlaituose, draudžiami plyni pagrindinio naudojimo kirtimai.

113. Retųjų paukščių lizdavičių apsaugos juostose ir kurtinių tuokvietėse draudžiami plyni ir neplyni pagrindiniai kirtimai. Kiti kirtimai draudžiami nuo balandžio 1 dienos iki rugsėjo 1 dienos.

Saugomose Lietuvos raudonosios knygos rūšių radimvietėse pagal miškotvarkos projektus gali būti nustatomi specialūs kirtimų laiko, būdo ir rūšių apribojimai.

114. Retų, vertingų rūšių medžių medynuose, etaloniniuose medynuose, rekreaciniuose miško sklypuose ir sklypuose su nuolatiniais tyrimų bareliais draudžiami plyni ir neplyni pagrindiniai kirtimai. Pagal miškotvarkos projektus gali būti nustatomi specialūs kirtimų laiko, būdo ir rūšių apribojimai.

115. 100 metrų pločio magistralinių ir krašto kelių apsaugos zonose draudžiami plyni kirtimai klevų, ąžuolų, liepų, maumedžių medynuose bei kituose, turinčiuose rekreacinę, estetinę reikšmę medynuose, taip pat medynuose, kuriuose įrengtos poilsio ir autotransporto aikštelės.

116. Iki 25 metrų pločio kultūros ir gamtos paminklų apsaugos zonose draudžiami visų rūšių miško kirtimai, išskyrus landšaftinius, sanitarinius ir medžių, kurių šaknys ardo paminklus, kirtimus, taip pat draudžiama naudoti chemikalus, vykdyti miško želdymo darbus, išskyrus tuos, kurie atliekami pagal specialius landšafto tvarkymo projektus.

117. 100 metrų pločio pamiškėse, miškų masyvų šiaurės vakarų, vakarų ir pietvakarių pakraščiuose draudžiami plyni kirtimai medynuose, dengiančiuose vėjams neatsparius medynus.

118. Pelkių mineralinio grunto salose (iki 5 hektarų) draudžiami plyni pagrindinio naudojimo kirtimai.

XXVIII. Vandens telkiniai

124. Pagal specialiąsias vandens telkinių naudojimo sąlygas draudžiama:

124.1. reguliuoti natūralias upes ir keisti jų vagą bei ežerų natūralų vandens lygį;

124.2. reguliuoti dirbtinių vandens telkinių lygį didesne amplitude, negu numatyta eksploatavimo taisyklėse, nuleisti juos be Aplinkos ministerijos leidimo;

124.3. tvenkti upes, atstatyti buvusias užtvankas, kitus hidrotechninius statinius, vykdyti upių vagose valymo, krantų tvirtinimo ir kitus darbus be Aplinkos ministerijos leidimo;

124.4. naudoti per parą daugiau kaip 10 kub. metrų (m³/d) vandens, neturint nustatytą tvarka Aplinkos apsaugos ministerijos išduoto gamtos išteklių naudojimo leidimo.

XXIX. Paviršinio vandens telkinių apsaugos zonos ir pakrantės apsaugos juostos

125. Paviršinio vandens telkinių apsaugos zonos ir pakrantės apsaugos juostos nustatomos pagal aplinkos ministro patvirtintą Paviršinių vandens telkinių apsaugos zonų ir pakrančių apsaugos juostų nustatymo tvarkos aprašą. Paviršinio vandens telkinių apsaugos zonų ir pakrantės apsaugos juostų tvarkymo reglamentai ir apsaugos nuo užliejimo priemonės nustatomi rajono lygmens bendrųjų, rajono ir vietovės lygmens specialiųjų planų sprendiniuose.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1122](#), 2012-09-19, *Žin.*, 2012, Nr. 110-5578 (2012-09-22)

126. Pakrantės apsaugos juostose draudžiama:

126.1. statyti statinius (išskyrus hidrotechninius, vandens paėmimo ir išleidimo į vandens telkinius

įrenginius, vandenvietes, paplūdimių įrangą), tvirti tvoras;

126.2. tiesti kelius;

126.3. naudoti trąšas, pesticidus ir kitus chemikalus;

126.4. dirbti žemę, ardyti velėnas (išskyrus kultūrinių pievų atsėjimą, suderinus šį darbą su aplinkos apsaugos tarnybomis), ganyti gyvulius;

126.5. įrengti poilsivietes (išskyrus paplūdimius), statyti autotransporto priemones, kūrenti laužus;

126.6. ne miškų ūkio paskirties žemėje kirsti saugotinus medžius ir krūmus;

126.7. vykdyti pagrindinius plynus miško kirtimus, naikinti miško paklotę.

XLVIII. Šilumos ir karšto vandens tiekimo tinklų apsaugos zonos

190. Šilumos ir karšto vandens tiekimo tinklų apsaugos zona yra žemės juosta, kurios plotis po 5 metrus nuo kanalo (vamzdyno) kraštų, kameros išorinės sienos.

193. Šilumos ir karšto vandens tiekimo tinklų apsaugos zonoje draudžiama:

193.5. sodinti medžius ir krūmus taip, kad medžio kamienas arba krūmas atsidurtų arčiau kaip 2 metrai nuo tinklų kanalo (vamzdyno) krašto. Likusioje apsaugos zonoje medžius ir krūmus sodinti galima tik gavus įmonės, eksploatuojančios šilumos ir karšto vandens tiekimo tinklus, raštišką sutikimą.

XLIX. Vandentiekio, lietaus ir fekalinės kanalizacijos tinklų ir įrenginių apsaugos zonos

197. Vandentiekio, lietaus ir fekalinės kanalizacijos tinklų ir įrenginių apsaugos zona:

- kai vandentiekio, lietaus ir fekalinės kanalizacijos tinklai ir įrenginiai įrengiami iki 2,5 metro gylyje, yra žemės juosta po 2,5 metro nuo vamzdyno ašies.
- Vandentiekio, lietaus, fekalinės kanalizacijos tinklų ir įrenginių apsaugos zona, kai vandentiekio, lietaus, fekalinės kanalizacijos tinklai ir įrenginiai įrengiami giliau kaip 2,5 metro, yra žemės juosta po 5 metrus nuo vamzdynų ašies.
- Magistralinių vamzdynų, kurių skersmuo yra 400 milimetrų ir didesnis, apsaugos zona yra žemės juosta po 10 metrų nuo vamzdynų ašies.
- Vandens rezervuarų, skaidrintuvų, kaupiklių apsaugos zonos plotis – po 30 metrų, o vandentiekio bokštų, nuotekų siurblių ir kitų įrenginių – ne mažiau kaip po 10 metrų nuo išorinių sienelių.

198. Vandentiekio, lietaus ir fekalinės kanalizacijos tinklų ir įrenginių apsaugos zonose draudžiama:

199.2. sodinti medžius ir krūmus, nesuderinus to su nurodytuosius tinklus ir įrenginius eksploatuojančiomis įmonėmis;

199.4. kasti ir lyginti gruntą;

XXXIII. Rekreacinės teritorijos

132. Žemės savininkai ir naudotojai, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyta tvarka patvirtintose rekreacinėse teritorijose plėtodami ūkinę ir kitokią veiklą, turi šią veiklą tvarkyti taip, kad nebūtų keičiamas rekreacinių teritorijų kraštovaizdis, bloginama jo fizinė būklė bei estetinė vertė ir mažinamas bei naikinamas rekreacinis potencialas.

133. Rekreacinėse teritorijose žemės naudotojai privalo:

133.1. rekreacines teritorijas įrengti pagal detalųjį planą, jas prižiūrėti ir tvarkyti, sodinti jose smulkius želdynus rekreacinėms sąlygoms pagerinti, ypač - vandens telkinių apsaugos juostose;

133.2. prižiūrėti per žemės naudotojo teritoriją einančius kelius ir takus.

134. Rekreacinėse teritorijose žemės naudotojui draudžiama:

134.1. naudoti miško parkus, parkus ir skverus kitaip, negu numatyta patvirtintuose jų naudojimo nuostatuose;

134.2. statyti pastatus ir įrenginius, nesusijusius su rekreacija, taip pat rekreacijai skirtus pastatus ir įrenginius, jeigu jie neatitinka rekreacinių teritorijų normatyvų bei teisinių nuostatų (atstumas nuo vandens, aukštis, kultūros paveldo naudojimas turizmo reikmėms), išskyrus statybą esamose namų valdose;

134.3. statyti rekreacinių teritorijų apsaugos zonose statinius, mažinančius kraštovaizdžio estetinę vertę, ir sodinti želdinius, užstojančius istorinę, kultūrinę bei estetinę vertę turinčias panoramas;

134.4. teršti aplinką ar kitaip trukdyti ilsėtis tam tikslui skirtose vietose, kelti pavojų poilsiaujančiųjų saugumui;

134.5. naikinti esamas stovyklavietes ar jų įrangą;

134.6. užtvirti nustatytąsias turistines trasas, takus, kelius, taip pat naikinti kelius prie rekreacijai skirtų vandens telkinių, jų pakrančių, paplūdimių, lankytinų objektų, apžvalgos aikštelių;

134.7. užtvirti kelius ar takus, vedančius į rekreacijos vietas iš poilsio namų, sanatorijų, autobusų bei geležinkelio stotelių, automobilių aikštelių;

134.8. užtvirti kelius ar takus, vedančius iš poilsiaviečių į visuomeninio aptarnavimo punktus;

134.9. trukdyti stovyklaviečių įrengimo, apželdinimo, turistinių takų žymėjimo ir įrengimo darbams, kai šie darbai vykdomi pagal parengtus projektus.

XXXV. Kraštovaizdžio draustiniai

143. Kraštovaizdžio draustiniuose draudžiama veikla, numatyta Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymo 9 straipsnyje. Kraštovaizdžio draustiniuose taip pat draudžiama:

143.1. vykdyti pagrindinius plynus kirtimus sklypuose arba jų dalyse, kur auga saugomos augalų bendrijos, įrašytos į Augalų bendrijų raudonosios knygos sąrašą, patvirtintą aplinkos ministro 1998 m. lapkričio 30 d. įsakymu Nr. 237 (Žin., 1998, Nr. [108-2976](#)) (toliau vadinama – saugomos augalų bendrijos), yra į Europos Bendrijos svarbos gyvūnų ir augalų rūšių, kurioms reikalinga griežta apsauga, sąrašą, patvirtintą aplinkos ministro 2001 m. gruodžio 12 d. įsakymu Nr. 592 (Žin., 2004, Nr. [68-2374](#); 2007, Nr. [22-856](#)) (toliau vadinama – griežtai saugomos EB svarbos rūšys), įrašytų augalų augaviečių arba gyvūnų radaviečių, yra į Lietuvos raudonąją knygą įrašytų saugomų gyvūnų, augalų ir grybų rūšių sąrašą, patvirtintą aplinkos ministro 2003 m. spalio 13 d. įsakymu Nr. 504 (Žin., 2003, Nr. [100-4506](#); 2007, Nr. [36-1331](#)) (toliau vadinama – Lietuvos raudonoji knyga), įrašytų augalų, grybų augaviečių arba gyvūnų radaviečių (išskyrus stichinių nelaimių atvejus, kai reikia šalinti audros ir gaisrų padarinius, kenkėjų ir ligų židinius);

143.2. vykdyti miško kirtimus, neįšalus gruntui, sklypuose arba jų dalyse, kur auga saugomos augalų bendrijos, griežtai saugomos EB svarbos augalų rūšys, griežtai saugomos į Lietuvos raudonąją knygą įrašytos grybų ir augalų rūšys (išskyrus stichinių nelaimių atvejus, kai reikia šalinti audros ir gaisrų padarinius, kenkėjų ir ligų židinius);

143.3. kurti ir plėsti sodų bendrijas, specializuotus gėlininkystės, sodininkystės, šiltnaminės daržininkystės, tvenkininės žuvininkystės ir kitus tokio pobūdžio ūkius;

143.4. įrengti atliekų saugojimo aikšteles, jų surinkimo punktus ir sąvartynus;

143.5. įrengti kempingus, stovyklavietes ir poilsiavietes, išskyrus stovyklavietes ir poilsiavietes, numatytas saugomų teritorijų planavimo dokumentuose arba prie bendruosiuose ir/ar specialiuosiuose planuose pažymėtų vandens ir dviračių turizmo trasų, taip pat statyti transporto priemones ir kurti laužus ne tam skirtose vietose;

143.6. naikinti ar žaloti saugomų teritorijų riboženklis, informacinius standus, savavališkai keisti jų vieta;

143.7. statyti, laikyti ir naudoti vagonėlius ir kilnojamuosius objektus/įrenginius: namelius, konteinerius, nebenaudojamas transporto priemones, sandėliukus, garažus, bitininkų/sodininkų vagonėlius/namelius (išskyrus atvejus, numatytus Lietuvos Respublikos statybos įstatyme bei kituose teisės aktuose, ir teisės aktų nustatyta tvarka masinių renginių organizavimo tikslu naudojamus laikinus

statinius, objektus ir įrenginius);

143.8. ne keliuose važinėti, statyti ar kitaip eksploatuoti motorines transporto priemones (įskaitant dvirates, trirates ir keturrates savaeigės transporto priemones), išskyrus specialiąsias transporto priemones, žemės ir miškų ūkio techniką, Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka;

143.9. tvarkyti, naudoti ir atkurti miškus draustiniuose ne pagal miškotvarkos projektus, patvirtintus teisės aktų nustatyta tvarka;

143.10. sausinti žemę, išskyrus esamų melioracijos sistemų priežiūrą, remontą ir rekonstravimą;

143.11. tręšti, kalkinti ir kultūrinti natūralias pievas ir ganyklas, keisti jas į kitas žemės naudmenas;

143.12. tiesti orines ryšių ir elektros tiekimo linijas, statyti vėjo jėgaines.

2.2 Žaliųjų jungčių sklypų nustatymas

Atsižvelgiant į Panevėžio miesto bendrąjį planą žaliųjų jungčių sklypai formuojami palei Nevėžio upę, ten kur nėra suformuota atskirojo želdyno. Žaliųjų jungčių žemės sklypams siūloma nustatyti **kita pagrindinė žemės paskirtis**, naudojimo būdas – **atskirųjų želdynų teritorijos**, pobūdis – teritorija, skirta įrengti atskiriesiems želdynams. Iš viso siūloma suformuoti 26 sklypus atskiriesiems želdynams prie Nevėžio upės. Siūlomų suformuoti sklypų plotas ir adresas pateikiami 3 lentelėje.

3 Lentelė. Žaliųjų jungčių sklypai (Nevėžio pakrantės atskirieji želdynų sklypai)

Sklypo Nr. plane	Sklypo plotas, ha	Žemės sklypo pagrindinė tikslinė paskirtis ir žemės naudojimo būdas/ Specialiosios žemės ir miško naudojimo sąlygos
46-1.	7,4184	<p>Pagrindinė tikslinė paskirtis: Kitos paskirties žemė;</p> <p>Žemės naudojimo būdas: Atskirųjų želdynų teritorijos;</p> <p>Žemės sklypų naudojimo būdo turinys: Žemės sklypai, skirti atskiriesiems rekreacinės, mokslinės, kultūrinės ir memorialinės, apsauginės ir ekologinės paskirties želdynams įrengti;</p> <p><i>Specialiosios žemės ir miško naudojimo sąlygos ir apsaugos zonų plotai tikslinami kadastrinių matavimų metu</i></p>
46-2.	0,5666	
46-3.	1,6413	
46-4.	16,7237	
46-5.	1,4050	
46-6.	0,5705	
46-7.	0,5080	
46-8.	24,8993	
46-9.	4,9529	
46-10.	2,7751	
46-11.	1,5108	
46-12.	1,5716	
46-13.	4,0154	
46-14.	0,0648	
46-15.	0,7401	
46-16.	1,8505	
46-17.	0,3415	
46-18.	3,3646	
46-19.	0,2863	
46-20.	0,2660	
46-21.	2,6575	
46-22.	6,2454	
46-23.	0,1210	

2.3. Vandens telkinių pakrantės apsaugos juostų nustatymas.

Vandens telkinių pakrantės apsaugos juostos Panevėžio mieste nustatomos vadovaujantis Paviršinių vandens telkinių apsaugos zonų ir pakrančių apsaugos juostų nustatymo tvarkos aprašu, patvirtintu 2007 m. vasario 14 d. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro įsakymu Nr. D1-98. Pagal šį aprašą miestų ir miestelių teritorijose prie visų paviršinių vandens telkinių – vandens apsaugos zonų plotis lygus pagal šio aprašo nuostatas tokiems paviršiniams vandens telkiniams nustatomų apsaugos juostų pločiui. Atsižvelgiant į pakrantės žemės paviršiaus vidutinį nuolydį Nevėžio upei nustatyta 5-10 m pakrantės apsaugos juosta. Prie kitų vandens telkinių Panevėžio mieste nustatytos 2,5-5 m pločio pakrantės apsaugos juostos. Užstatytose miesto dalyse, kai prie paviršinio vandens telkinio yra įrengta arba numatoma įrengti bendro naudojimo krantinę ir/arba kitą viešą rekreacinę įrangą (statinius), – apsaugos juostos plotis gali būti sumažinamas arba apsaugos juosta nenustatoma. Veiklą vandens telkinių pakrantės apsaugos juostose ir zonose reglamentuoja Specialiosios žemės ir miško naudojimo sąlygos patvirtintos LR Vyriausybės 1992 m. gegužės 12 d. nutarimu Nr. 343.

2.4. Inžineriniai tinklai planuojamose teritorijose

Bendri reikalavimai želdinių sodinimui inžinerinių tinklų ir transporto zonose:

- 1) Apsauginių želdinių juostos turi būti tankios. Medžių polajinę erdvę turi uždenkti krūmai.
- 2) Žaliųjų juostų želdiniai turi būti greitai augantys, atsparūs išmetamų dujų poveikiui ir klimatinėms sąlygoms.
- 3) Želdiniai neturi trukdyti eismo saugumui.
- 4) Atstumai nuo pastatų, statinių, taip pat inžinerinės įrangos objektų iki medžių ir krūmų skaičiuojami pagal 4 lentelę.

4 lentelė Minimalūs medžių ir krūmų atstumai nuo statinių

Pastatai ir statiniai	Atstumas iki ašies, m	
	Medžio Kamieno	Krūmo
Nuo pastatų ir statinių išorinių sienų (be langų)	5	1,5
Nuo pastatų sienų su langais	10	2,5 – kai krūmas aukštesnis nei 2 m, kitais atvejais – 1,5
Nuo gatvės važiuojamosios dalies, sutvirtintos kelkraščio juostos ar griovio briaunos krašto	2	1
Nuo šaligatvio, dviračių ir parko takų krašto	0,75	0,5
Nuo apšvietimo tinklo ir troleibusų stulpų, kolonų, estakadų atramų	4	-
Nuo atraminių sienučių pado arba vidinės briaunos	3	1
Nuo šlaitų, terasų ir kt. Pado	1	0,5

PASTABOS

1. Esant medžio lajai didesnei nei 5 m, atstumas padidinamas 0,5 m kiekvienam medžio lajos padidėjimui 1 m.

2. Atstumai iki orinių elektros tiekimo linijų skaičiuojami pagal elektros tiekimo linijų projektavimo normas ir Specialiąsias žemės ir miško naudojimo sąlygas.

5) Minimalūs žaliųjų juostų, įrengiamų gatvėse ir aikštėse, pločiai nurodyti 5 lentelėje.

5 lentelė. Minimalus žaliųjų juostų plotis

Želdinių tipas	Minimalus juostos plotis, m
Medžiai kartu su krūmais:	
- viena eilė	2
- dvi eilės	5
Krūmai viena eile:	
- aukšti (per 1,8 m)	1,2
- vidutiniai (nuo 1,2 iki 1,8 m)	1
- žemi (iki 1,2 m)	0,8
Medžių ir krūmų grupės:	
- medžių	4,5
- krūmų	3
Gazonas	1,5

- 6) Nesant galimybės gatvėse įrengti žaliųjų juostų, medžiai gali būti sodinami ant šaligatvių, ne mažesnėse kaip 1,5 x 1,5 m aikštelėse, uždengiamose metalinėmis grotelėmis.
- 7) Atstumas eilėje tarp medžių turi būti ne mažesnis kaip 5,0 m priklausomai nuo suaugusių medžių lajos.
- 8) Atstumas tarp medžių ir krūmų turi būti ne mažesnis kaip 2,0 m.
- 9) Žaliosios juostos privalo turėti skersinį nuolydį nuo 0,5 iki 5,0 %. Esant didesniai nuolydžiui, įrengiamos terasos.
- 10) Krūmai, aukštesni kaip 0,5 m, ir medžiai negali būti sodinami arčiau kaip 10 m eismo kryptimi nuo pėsčiųjų perėjų ir visuomeninio transporto sustojimo vietų.
- 11) Planuojant gyvenamųjų teritorijų motorizuoto susisiekimo gatvėse ir keliuose, eismo zonose ir aikštėse želdynus, būtina atsižvelgti į Teritorinio planavimo ir inžinerinės įrangos projektavimo rekomendacijas apsaugai nuo smurto ir vandalizmo (R5 – 93).
- 12) Sodinant medžius ir krūmus būtina vadovautis Specialiosiomis žemės ir miško naudojimo sąlygomis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1992 m. Gegužės 12d. nutarimu Nr.343 (Žin., 1992, Nr. 22-652).

2.4.1. Elektros tinklai

Specialusis planas nenumato sprendinių elektros tinklų perkėlimui, plėtimui ar rekonstrukcijai. Rengiant detaliuosius planus ir techninius želdynų tvarkymo projektus privalu vadovautis Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų (patvirtintų LR Vyriausybės 1992 m. gegužės 12 d. nutarimu Nr. 343 (Žin., 1992, Nr. 22-652) punktu „VI. Elektros linijų apsaugos zonos“ ir konkretizuotus sprendinius derinti papildomai su sąlygas pateikusia institucija.

2.4.2 Vandentiekio tinklai

Specialusis planas nenumato sprendinių vandentiekio tinklų Panevėžio mieste perkėlimui, plėtimui ar rekonstrukcijai. Rengiant detaliuosius planus ir techninius želdynų tvarkymo projektus privalu vadovautis Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų punktu „XLIX. Vandentiekio, lietaus ir fekalinės kanalizacijos tinklų ir įrenginių apsaugos zonos“ ir konkretizuotus sprendinius derinti papildomai su

sąlygas pateikusia institucija.

2.4.3. Dujotiekio tinklai

Specialusis planas nenumato sprendinių dujotiekio ir magistralinio dujotiekio tinklų Panevėžio mieste perkėlimui, plėtimui ar rekonstrukcijai. Rengiant detaliuosius planus ir techninius želdynų tvarkymo projektus privalu vadovautis Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų punktu „IX. Dujotiekių apsaugos zonos“ ir konkretizuotus sprendinius derinti papildomai su sąlygas pateikusia institucija.

2.4.4. Ryšių tinklai

Specialusis planas nenumato sprendinių dujotiekio ir magistralinio dujotiekio tinklų Panevėžio mieste perkėlimui, plėtimui ar rekonstrukcijai. Rengiant detaliuosius planus ir techninius želdynų tvarkymo projektus privalu vadovautis Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų punktu „I. Ryšių linijų apsaugos zonos“ ir konkretizuotus sprendinius derinti papildomai su sąlygas pateikusia institucija.

2.4.5. Šilumotiekio tinklai

Specialiuoju planu teikiami konceptualūs sprendiniai želdynų tvarkymui, šilumos tiekimo apsaugos zonose nauji želdiniai neplanuojami. Rengiant detaliuosius planus ir techninius želdynų tvarkymo projektus privalu vadovautis Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų punktu „XLVIII. Šilumos ir karšto vandens tiekimo tinklų apsaugos zonos“ ir konkretizuotus sprendinius derinti papildomai su sąlygas pateikusia institucija.

II. PRIEMONĖS KRAŠTOVAIZDŽIO EKOLOGINĖS BŪKLĖS GERINIMUI, GAMTOS IR KULTŪROS PAVELDO IŠSAUGOJIMUI

1. Panevėžio miesto želdynų tvarkymas

1.1. Bendrieji želdynų tvarkymo reikalavimai

Atskirieji želdynai formuojami, o nauji kuriami detalizuojant Panevėžio miesto bendrojo plano sprendinius. Tvarkant atskiruosius želdynus leidžiama:

- α formuoti intensyviai poilsiui tinkamą medžių, krūmų ir kitų daugiamečių augalų rūšinę sudėtį ir struktūrą;
- α dendrologinių rinkinių želdynuose įveisti egzotiškus ir retus augalus, išskirtinius (ypač dekoratyvius ar retus) želdinius rekomenduojama sodinti ir reprezentatyviose miesto viešosiose erdvėse bei parkuose;
- α rekreacinę aplinką formuoti vykdant kirtimus; kurti rekreacinės infrastruktūros tinklą;
- α vykdyti visų rūšių ugdymo, kraštovaizdžio formavimo ir sanitarinius kirtimus. Kirtimus vykdyti draudžiama poilsio sezono metu, išskyrus stichinių arba biotinių veiksnių sudarkytus medynus, avarinius medžius.

1) Bendri reikalavimai rekreacinės paskirties atskiruosiuose želdynuose:

Miesto soduose draudžiama sodinti želdinius su nuodingais vaisiais ar kitomis augalo dalimis, želdinius su valgomais vaisiais ir su dygliuotomis šakutėmis ar lapais; būtina pagrindinius tvarkymo ir valymo darbus atlikti iki 8 val. ryto; gėlynus ir vejas laistyti vakare arba ryte.

Skveruose būtina kasmet iki balandžio 15 dienos nuvalyti nuo žaliųjų plotų žiemą patekusį smėlį, žvyrą, šiukšles ir juos išvežti; draudžiama sodinti želdinius su nuodingais vaisiais ar kitomis augalo dalimis, želdinius su valgomais vaisiais ir su dygliuotomis šakutėmis ar lapais.

Žaliosiose jungtyse būtina išsaugoti uždarytų ir atvirų erdvių derinius; išsaugoti esamus medžius ir krūmus; sodinti papildomai paukščių mitybos sąlygas gerinančius (ornitochorinius) krūmus ir medžius; išsaugoti biologinę įvairovę.

2) Bendri reikalavimai mokslinės, kultūrinės ir memorialinės paskirties atskiruosiuose želdynuose:

Mokslinės paskirties želdynuose (botanikos soduose, arboretumuose, dendrologinėse kolekcijose (rinkiniuose), dendrologinę reikšmę turinčiuose parkuose): kaupti, saugoti ir eksponuoti vietinės ir introdukuotos floros augalų rūšis, formas ir veisles; įrengti atskirų augalų grupių kolekcijas ir ekspozicijas (galima ir dalyje želdyno): dekoratyviųjų sumedėjusių ir žolinių augalų, vaistingųjų augalų, sodo augalų, kalnų augalų, sistematines ir kitas. Be atskiro leidimo galima šalinti: nepageidaujamus medžius ir krūmus ir savaimines atžalas; pavojų keliančius medžius ir sausuosius; prie augalų nurodyti jų pavadinimus; organizuoti bendro pobūdžio ir specializuotas ekskursijas su vadovais.

Meno ir parodų parkuose atskiros dalys tvarkomos pagal skverų ar miestų ir miestelių sodų apsaugos ir tvarkymo reglamentus; želdiniai prie lankytojų susikaupimo ar poilsio vietų tvarkomi taip, kad neužstotų eksponuojamų objektų; želdiniai tvarkomi laikantis eksponuojamų objektų vizualinės apsaugos reikalavimų.

Kultūrinės paskirties želdynų apsaugos ir tvarkymo klausimais prireikus rengiamos specialios taisyklės (reglamentas). Tokio pobūdžio želdynuose skatinama įrengti informacinę infrastruktūrą (informaciniai stendai, augalų pažinimo lentelės, parko planas, įvairios nuorodos), skatinama atkurti istorinius buvusius teritorijoje objektus, svarbius miestui, jo istorijai ir kultūrai. Skatinama organizuoti bendro pobūdžio ir specializuotas ekskursijas su vadovais.

Memorialiniuose parkuose išsaugomas esamas želdinių asortimentas, kuriama ramybės ir rimties atmosfera. Atsisakoma ir neįrengiama nauja pramoginė infrastruktūra, neįrengiamos vaikų žaidimų aikštelės. Prireikus rengiami techniniai projektai aiškiai parko memorialinei idėjai išreikšti. Skatinamas tos erdvės (ar želdyno) simbolinis įprasminimas meno objektais, skulptūromis, atminimo lentomis ir pan. objektais.

3) Bendri reikalavimai apsauginės ir ekologinės paskirties atskiruosiuose želdynuose:

Apsauginės ir ekologinės paskirties želdynai tvarkomi siekiant išsaugoti ar optimizuoti jų apsauginės ir ekologinės funkcijas (sulaikyti kenksmingų dujų ar dulkių plitimą gamybinių įmonių apsaugos zonose, prie intensyvaus eismo kelių ir gatvių, stabilizuoti nepageidaujamus ekologinius pokyčius pačiuose želdynuose ir jų aplinkoje ir pan.).

Vandens telkinių apsaugos juostos. Svarbiausia Panevėžio miesto vandens arterija - Nevėžis – didžiausia vidurio Lietuvos upė. Nevėžio ilgis Panevėžio mieste apie 17,3 km (centrinėje miesto dalyje apie 4 km), užimamas plotas, įskaitant “Ekrano” gamyklos tvenkinį – 81,6 ha. Upės vaga miesto teritorijoje labai vingiuota ir gana gili. Vidutinis vandens gylis šioje upės dalyje yra 1,3 m, plotis - apie 26 m. Panevėžio miesto teritorijoje į Nevėžį įteka keletas upelių ir kanalų. Didžiausi kairieji Nevėžio intakai: Žagienis, Šermutas ir Molaina, dešinieji: Juosta ir Sanžilė. Šermuto upelio slėnis vietomis uždurdęs iki 1,2 m.

Tekėdamas rytų – vakarų kryptimi, Nevėžis padalina Panevėžio miestą į dvi dalis. Pietinėje miesto dalyje, kairiajame Nevėžio krante, yra Panevėžio senamiestis ir dauguma gyvenamųjų kvartalų, šiaurinėje dalyje koncentruojasi pagrindiniai pramonės ir pavojingi objektai. Todėl didžiausia ekologinės avarijos, galinčios užteršti Nevėžio vandenį, grėsmė kyla iš dešiniojo kranto.

Paviršiniai vandenys – aplinkos taršai jautriausia vandenų grupė. Nežiūrint to, kad nuotėkos Panevėžio miesto valymo įrenginiuose išvalomos pakankamai gerai, paviršiniai vandenys kenčia tiek nuo taškinės miesto, tiek nuo pasklidusios iš periferijos veikiančios žemės ūkio taršos. Paviršinio vandens tarša skatina eutrofikacijos procesą ir blogina vandens kokybę.

Nevėžio upės aplinka ir želdiniai Panevėžio mieste turėtų tapti žaliają ašimi, apjungiančia centrinius miesto parkus ir skverus, bei suteikiantis galimybę išilgai upės turėti rekreacinių erdvių koridorių. Būtina „atverti upę“ ypač centrinėje Panevėžio miesto dalyje, sudaryti galimybę prieiti prie upės, matyti upės krantus, upės tėkmę. Nevėžio upė turėtų būti daugiau eksploatuojama, išvalant ją, įrengiant prieplaukas, baidarių, van-

dens dviračių, mažųjų laivų nuomos punktus mieste ir pan.

Visų Panevėžio miesto teritorijoje esančių vandens telkinių pakrantėse turėtų būti šalinami menkaverčiai krūmai, sąžalynai, reguliariai pjaunama žolė. Veisiant medžius parenkamos ažūrinę lają turintys medžiai. Upelių pakrantės turi būti šienaujamos. Grioviai ištisus metus turėtų būti sklidini vandens.

Centrinėje miesto dalyje vandens telkinių pakrantes rekomenduojama apželdinti individualiai kiekvienai vietai parenkamais dekoratyvesnių formų želdiniais. Mieste centre esančių upelių, Nevėžio upės, „Ekranas“ marių pakrantėse ir šlaituose rekomenduojama grupėmis sodinti:

- *tarpinės forzitijas (Lot. Forsythia intermedia), lenktašakes forzitijas (lot. Forsythia suspensa), labiau lankomose vietose rekomenduojama rinktis dekoratyvesnes forzitijos formas (pvz. lot. Forsythia suspensa 'Variegata');*
- *vienpiestės gudobelės dekoratyvesnes formas (pvz.: lot. Crataegus monogyna 'Variegata', 'Paul's scarlet');*
- *baltųjų sedulų dekoratyvesnes formas (pvz.: lot. Cornus alba 'Elegantissima' ir 'Sibirica'),*
- *dekoratyvesnių formų putinus: paprastojo putino geltonlapė forma, raudonlapė forma, margalapė forma ir kt. (pvz.: lot. Viburnum opulus 'Atropurpurea', 'Roseum', 'Aureum', 'Variegatum' ir kt.),*
- *paprastosios guobos svyruoklinę formą (lot. Ulmus glabra 'Camperdowni').*

Tolstant nuo miesto centro į pakraščius - rekomenduojamos laisvo išdėstymo, vietai būdingų želdinių grupės - mišrinant *paprastąjį uosį, juodalksnį, beržą, pilkąjį karklą, raudonąją sedulą, raudonuogį šėivamedį* ar kitus vandens telkinių pakrantėms būdingus augalus. Želdinių grupės sudaromos iš 3-5 medžių, pakraščiai apželdinami krūmų grupėmis. Sodinimo atstumas tarp želdinių grupių 30-35 m. Nauji želdiniai įveisiami vienoje upės ar upelio pusėje, kaičiant želdinių grupes šachmatine tvarka abejose vandens telkinio pusėse. Želdiniai upelių pakrančių juostose sutvirtins krantus, sulaukys nešamas mineralines ir organines medžiagas, pagerins mikroklimatą, papuoš kraštovaizdį. Upelių krantus (kurie nėra veikiami ardymo ir erozijos) rekomenduojama apsodinti *karklais: krantiniu, ilgalapiu, žilvičiu, purpuriniu* (0,2-0,50x75 m atstumais), už šios karklų juostos virš kranto briaunos sodinami medžiai ir krūmai. Upelių pakrančių želdiniai formuojami iš užliejamą pakenčiančių medžių ir krūmų: *baltojo ir trapijojo gluosnio, guobos, vinkšnos, juodalksnio, uosio, ažuolo, ievos, juodųjų serbentų, putino* ir tų pačių rūšių *karklų*. Neužliejamose ar retai užliejamose (iki 10 dienų) nederlingo smėlio dirvose sodinama *pušis, beržas su šermukšniu, raudonuoju šėivamedžiu*.

Pramoninių teritorijų apsauginiai želdiniai. Sanitarinėje apsauginėje zonoje įmonėms, kurios skleidžia į atmosferą vidutinio sunkumo dujas, dūminius aerozolius, projektuojami tokie želdiniai, kurie sulaukytų nusileidžiančias ant žemės kenksmingas medžiagas ir neleistų joms toliau skliti. Tokių įmonių sanitarinėje zonoje nėra tikslinga sodinti ištisus masyvus, kurie blogina vėdinimąsi, leidžia kauptis kenksmingoms medžiagoms. Rekomenduotina želdinti apsauginėmis želdinių juostomis. Želdinių juostos sanitarinėje-apsauginėje zonoje formuojamos orientuotos statmenai vyraujančių vėjų kryptčiai.

Sanitarinėms-apsauginėms zonoms tinka miško medžiai ir krūmai: *paprastieji klevai, paprastieji skirpstai, paprastieji ir raudonieji ažuolai, juodalksniai, paprastieji ir žalieji klevai, japoniški maumedžiai, paprastieji skroblai, paprastieji lazdynai, raudonuogiai šėivamedžiai, baltosios sedulos ir pan.*

Gatvių apsauginiai želdiniai. Apsauginius gatvių želdinius rekomenduojama formuoti iš medžių eilių išilgai važiuojamųjų dalių, žaliųjų skiriamųjų juostų, bei apželdintų plotų tarp gyvenamųjų namų ir gatvės. Gatvėms apsodinti tinkamos *liepos, klevai, kaštonai*, gyvatvorėms formuoti šalia gatvių tinkamos *kauleniai, lanksvos, alyvos, jazminai, tujos, ligustrai, erškėčiai, ameliankiai (medlievos), sausmedžiai, sedulos, gudobelės, raugerškiai, pūsleniai*.

Želdinių paskirtis gatvių ir kelių apsaugos zonose: mažinti dulketumą ir triukšmą, tačiau šie

želdiniai neturi mažinti vairuotojo stebimos važiuojamosios dalies ploto, ypač prieš sankryžas ir pačiose sankryžose, neapsunkinti manevravimo galimybių, nekliudyti eismu ir ypač matomumui tiek pėstiesiems tiek transporto priemonių vairuotojams. Urbanizuotoje miesto teritorijoje esančius kelkraščius rekomenduojama užsėti žole, gali būti sodinai ir sumedėję augalai. Žaliajam kelkraščiui tarp gatvės ir šaligatvio įrengti būtina bent 75 cm pločio juosta. Siauresnes juostas racionaliau išnaudoti pratęsiant kietąsias dangas.

Efektyviai triukšmą malšina mažiausiai 10 m medžių, 5 m krūmų juostos, jas rekomenduojama formuoti iš vietinių augalų rūšių. Geriausiai tam tinka aukšti, tankūs ir smulkialapiai medžiai (bukas, skroblas, klevas, šermukšnis) ir krūmai (gudobelė, dygioji slyva, sedula). Rekomenduojama sodinti ir atsparesnių rūšių spygliuočių, nes jie slopina triukšmą ir žiemą. Kiekvienu atveju rūšių parinkimas priklauso nuo tam tikros miesto vietovės ir jai būdingo kraštovaizdžio. Esant dideliam poreikiui slopinti triukšmą prie intensyvių eismo gatvių ir nesant pakankamo žaliosios juostos pločio, rekomenduojama įrengti triukšmą slopinančias sienutes.

Krūmai sodintini 50-100 m ilgio juostomis. Medžiai sodinami taip, kad jie nekliudytų vairuotojams gerai matyti kelio važiuojamosios dalies:

- ne arčiau kaip 50 m nuo sankryžos;
- 25 m - antraeiluose lauko keliuose.

Uosialapius klevus gatvėse šalinti palapsniui, keičiant juos vertingesniais gatvių želdiniais (liepomis, švediniais šermukšniais, paprastaisiais klevais ir kt.). Respublikos gatvė galėtų tapti centrinės miesto dalies patraukli žaliaji ašis, ant kurios suvertos net kelios žaliosios erdvės: Santuokų rūmų skveras, skveras „Garsas“, Sausio 13-osios skveras, Respublikos skveras, Senojo teatro skveras, taip pat gatvės skiriamosioje juostoje suformuota žaliaji juosta su liepų sodinukais. Šiuos atskiruosius želdynus reikėtų apjungti į vieną aiškų ir atpažįstamą žaliąjį koridorių. Prie gatvių želdiniai įrengiami taip, kad būtų išsaugotas matomumas, prieiga, manevringumas, užtikrintas pėsčiųjų saugumas ir t. t.

Alėjas mieste rekomenduojama formuoti iš atsparių, lėtai augančių medžių rūšių, kurių lajų priežiūra nesudėtinga ir kurios nėra trapios (nesudaro šakų kritimo pavojaus), potencialaus vaisų, sėklų, tam tikrais atvejais lipčiaus neigiamo poveikio automobiliams (ypač prie automobilių stovėjimo aikštelių). Rekomenduojama sodinti lapuočius medžius, kad žiemą prasiskverbtų saulės šviesa, būtų galima apžvelgti architektūrą. Sodinukai turėtų būti kuo didesni. Būtina iš anksto numatyti periodiškus ir reguliarius medžių priežiūros darbus ir jų finansavimo klausimus.

Sankryžų želdiniai. Įrengiant želdinius sankryžose būtina atsižvelgti į specifinius sankryžų saugos bei techninius reikalavimus: privalomas laisvas (nuo kliūčių) zonos, matomumo laukus, kitus saugaus eismo aspektus (potencialūs apšvietimo efektai, šešėliai, krentantys lapai ir kt.). Sankryžose rekomenduojama sėti mišrią, pusiau natūralią pievą, sodinti krūmus, medžius su žemomis lajomis, o įvertinus matomumo pokyčius – ir aukštomis lajomis.

Žiedinės sankryžas rekomenduotina želdinti mažai priežiūros reikalaujančia augalija. Mažosiose žiedinėse sankryžose svarbu išsaugoti gerą matomumą. Čia gali būti įveisiamos originalios neaukštų medžių ir krūmų grupės, meniniai akcentai, iš toli informuojantys apie eismo sąlygų pasikeitimą.

Želdinių asortimentas gatvių zonų želdinimui. Rekomenduojama, kad prie gatvių sodinami medžiai turėtų išvystytą šaknų sistemą, būtų patvarūs ir ilgaamžiai, atsparūs druskų poveikiui, automobilių išmetamosioms dujoms, aerosoliams, sausroms ir dideliam temperatūrų skirtumui, vėjui, saulės spinduliams, šalčiui. Medžius ir krūmus būtina parinkti taip, kad keičiantis metų sezonams susidarytų patrauklūs spalvų deriniai. Kelio juostoje ir iškart už jos nerekomenduojama sodinti vaisinių medžių ir krūmų.

6 Lentelė. Medžių ir krūmų asortimentas gatvių želdiniams

Želdinių tipas	Rūšies pavadinimas
Lapuočiai medžiai	Paprastasis ąžuolas (<i>Quercus robur</i>); Karpotasis beržas (<i>Betula pendula</i>); Paprastasis klevas (<i>Acer platanoides</i>); Mažalapė liepa (<i>Tilia cordata</i>); Paprastasis skroblas (<i>Carpinus betulus</i>); Paprastasis uosis (<i>Fraxinus excelsior</i>)
Spygliuočiai (visžaliai) medžiai	Paprastoji eglė (<i>Picea abies</i>); Paprastoji pušis (<i>Pinus sylvestris</i>)
Krūmai (aukšti)	Paprastasis kadagys (<i>Juniperus communis</i>) Paprastasis lazdynas (<i>Corylus avellana L.</i>) Gudobelė (<i>Crataegus</i>): miškinė (<i>Crataegus rhipidophylla</i>), vienapiestė (<i>Crataegus monogyna</i>), grauželinė (<i>Crataegus laevigata</i>); Paprastoji ieva (<i>Prunus padus</i>); Europinis ožekšnis (<i>Euonymus europaeus</i>)
Krūmai (vidutinio aukščio)	Šlaitinė gudobelė (<i>Crataegus curvisepala</i> arba <i>Crataegus calycina</i>) Paprastasis putinas (<i>Viburnum opulus</i>) Iv. rūšių erškėčiai (<i>Rosa</i>): paprastasis (<i>Rosa canina</i>), miškinis (<i>Rosa majalis</i>), melsvalapis (<i>Rosa dumalis</i>), kietalapis (<i>Rosa caesia</i>), švelnialapis (<i>Rosa mollis</i>); Kalninis serbentas (<i>Ribes alpinum</i>); Paprastasis raugerškis (<i>Berberis vulgaris</i>); Raudonoji sedula (<i>Cornus sanguinea</i>); Paprastasis sausmedis (<i>Lonicera xylosteum</i>);
Krūmai (žemi)	Krūminė sidabražolė (<i>Potentilla fruticosa</i>);
Vijokliniai augalai (lianos)	Gebenė lipikė (<i>Hedera helix</i>) Penkialapis vinvytis (<i>Parthenocissus quinquefolia L.</i>)

Geležinkelių apsauginiai želdiniai. Pagrindinė šios teritorijos problema yra padidintas dulkėtumas ir triukšmas. Želdinių paskirtis geležinkelio ruožo zonoje turėtų būti mažinti dulkėtumą ir triukšmą.

Geležinkelių apsauginiai želdiniai yra neatskiriama viešojo naudojimo geležinkelių apsauginė zona. Geležinkelių kelių ir jų įrenginių apsaugos nustatomos pagal specialiąsias žemės ir miško naudojimo sąlygas.

Viešojo (bendrojo) naudojimo geležinkelių ir jų įrenginių apsaugos zona:

- miestuose po 20 metrų abipus geležinkelio kraštinių ašiu, bet zonos riba negali būti arčiau kaip 5 metrai iki kelio statinio;
- privažiuojamųjų geležinkelių ir jų įrenginių apsaugos zona sutampa su kelio statinio ribomis, bet negali būti arčiau kaip 3,1 metro nuo kelio ašies.
- Geležinkelio kelių ir jų įrenginių apsaugos zonoje augantys medžiai negali būti aukštesni už nuotolį nuo medžio iki pirmojo geležinkelio bėgio.

Geležinkelių ir jų įrenginių apsaugos zonoje, siekiant apsaugoti viešojo naudojimo geležinkelius, sodinamos vėjo greitį mažinančios želdinių juostos, kertami želdiniai, keliantys pavojų eismo saugumui, įrengiamos apsaugos nuo sniego, smėlio, vėjo, vandens užtvaros ir sutvirtinimai. Atliekami sausų medžių šalinimo, medžių ir krūmų genėjimo, savaiminių sąžalynų valymo, pasenusių medžių šalinimo, dirvožemio tvarkymo, priešgaisrinės juostos arimo, vandens telkinių pakraščiu tvarkymo ir naujų želdinių sodinimo darbai.

1.2. Formuojamieji kraštovaizdžio kirtimai

Didžiuosiuose Panevėžio miesto parkuose (Plukių g. ir Nevėžio parke, Kultūros ir poilsio parke, Skaistakalnio parke, Pajuostės plento parke) būtina vykdyti formuojamuosius kraštovaizdžio kirtimus. Šių kirtimų tikslas – optimaliai panaudoti gamtinę aplinką masiniam gyventojų poilsiui. Skiriamos 3 jų rūšys: erdvių formavimo, sudėties formavimo ir dekoratyviniai. Kiekvienu atveju kirtimo pobūdis turi būti

parenkamas individualiai tiek parkui, tiek atskiroms jo dalims, erdvėms. Miško parkuose miestuose gali būti taikomos visos trys kirtimo rūšys. Didiesiems Panevėžio miesto parkams būtina paruošti tikslius kirtimų ir tvarkymo projektus, pažymėti vietovėje kertamus želdinius. Orientaciniai kirtimų plotai pažymėti ir šio specialiojo plano apimtyje.

Erdvių formavimo kirtimais siekiama optimalaus uždarų, pusiau uždarų ir atvirų vietovaizdžių santykio, tobulinama sklypų konfiguracija. Sudėties formavimo kirtimais formuojamas reikiamas spygliuočių ir lapuočių, medžių ir krūmų, įvairių augalijos ardu santykis.

Plynai mažais ploteliais kertama norint suformuoti aikštes, keičiant jų konfiguraciją, atidengiant gražius vaizdus. Atrenkant medžius kirtimui, medžiai skirstomi į 3 grupes: 1) medžiai ar jų grupės (akcentai), į kuriuos dėl jų formos, išvaizdos arba padėties vietovėje norima atkreipti dėmesį, 2) foniniai medžiai, kurie paryškina akcentų savybes ir sudaro jiems reikiamą foną ir 3) nereikalingi medžiai, kurie užstoja akcentus bei foninius medžius arba kliudo jiems augti.

Formuojančiais kraštovaizdžio kirtimais iškertami visi 3-ios grupės (nereikalingi medžiai) bei dalis 2-os grupės medžiai (perbrendę, pažeisti ir pradėję džiūti medžiai).

Šiuose didžiuosiuose poilsiavimui skirtuose parkuose turėtų būti apie 65-75% uždarų vietovaizdžių (medynų glaudumas >0,6), 15-20% pusiau uždarų (medynų glaudumas (0,3-0,5) ir 10-15% atvirų vietovaizdžių (pievų, vandens telkinių, trasų, aikštelių, teritorijų, apaugusių pavieniais medžiais ir krūmais, kurių glaudumas ne didesnis kaip 0,2).

2. Dendrologinio parko sukūrimas Panevėžio mieste

Pagal Želdynų įstatymą **Dendrologinis rinkinys** tai estetiniu, pažintiniu ir mokslo požiūriais vertingas želdynas, apsodintas vietiniais ir (arba) introdukuotais sumedėjusiais ne mažiau kaip 50 rūšių, porūšių, varietetų, formų, veislių augalais). Jis priskiriamas mokslinės paskirties želdynams.

Mokslinės paskirties želdyne (botanikos soduose, arboretumuose, dendrologinėse kolekcijose (rinkiniuose), dendrologinę reikšmę turinčiuose parkuose):

1. kaupiami, saugomi ir eksponuojami vietinės ir introdukuotos floros augalų rūšys, formos ir veislės;

2. įrengiamos atskirų augalų grupių kolekcijos ir ekspozicijos (gali būti želdyno dalyje): dekoratyviųjų sumedėjusių ir žolinių augalų, vaistingųjų augalų, sodo augalų, kalnų augalų, sistematines ir kitos;

3. be atskiro leidimo galima šalinti:

3.1. nepageidaujamus medžius ir krūmus ir savaimines atžalas;

3.2. pavojų keliančius medžius ir sausulius;

4. prie augalų nurodomi jų pavadinimus;

5. organizuojamos bendro pobūdžio ir specializuotos ekskursijos su vadovais.

Dendrologinėje kolekcijoje (rinkinyje):

1. kolekcijoje turi būti ne mažiau kaip 100 retų sumedėjusių augalų rūšių ir formų;

2. kolekcijoje gali būti mažiau kaip 100 augalų rūšių ir formų, jeigu auginami labai reti, reliktiniai augalai;

3. kolekciją gali kurti, kaupti ir prižiūrėti jos savininkas ar valdytojas savo nuožiūra;

4. kolekcijoje be atskiro leidimo galima šalinti:

4.1. nepageidaujamus medžius, krūmus ir savaimines atžalas;

4.2. pavojų keliančius medžius ir sausulius.

Dendrologinį parką Panevėžio mieste siūloma kurti dviejuose atskiruose želdynuose: Skaistakalnio ir Velžio parkuose.

Dendrologinio rinkinio kūrimas Skaistakalnio parke, dėl čia esančių unikalių medžių, įdomių želdinių rūšių, taip pritraukiant daugiau lankytojų. Skaistakalnio parko karkasą sudaro vertingų ir

brandžių medžių masyvai ir kompozicijos. Pats parkas, turintis istorinę vertę, yra įdomus kompoziciniu požiūriu, čia suformuotos vaizdingos panoramos, apgalvotai sukomponuotos atviros erdvės. Šiuo metu parkas yra pradėjęs nykti, želdiniai čia auga stichiškai ir chaotiškai. Dendrologinio rinkinio formavimas parke padėtų jį atgaivinti ir dar labiau įprasminti. Toks parkas galėtų ir turėtų būti rakinamas, suteikus jam vertę, turėtų būti skiriama ir daugiau priežiūros, tuo pačiu jis taptų saugesne ir patrauklesne viešąja erdve miestiečiams.

Pagrindinis motyvas dendrologinio parko kūrimui Velžio parke – tai buvusi medelyno teritorija ir joje išlikęs gausus vietinių ir introdukėtų rūšių kiekis ir asortimentas. Išlikę vertingi dekoratyvūs medžiai būtų pradžia parko įkūrimui, o eilėmis auginti medelyno sodinukai, padėtų suformuoti įdomią linijinę parko struktūrą. Netradicinė linijinė parko struktūra (takų sistema, mažosios architektūros, atraminių sienelių ir augalų kompozicijas) padėtų išryškinti ir eksponuoti skirtingas medžių bei krūmų rūšis ir formas. Pavyzdžiu kuriamam Velžio dendrologiniam parkui galėtų būti Šveicarijoje esantis „Enea“ medžių muziejus-parkas (*Enea Baumuseum, Jena, Šveicarija*). „Medžių muziejus po atviru dangumi“ išryškina kiekvieną dekoratyvią rūšį, pavienis medis ir yra parko eksponatas. Velžio parke išsaugojus esamus vertingus ir retų rūšių želdinius ir juos pritaikius eksponavimui būtų sukurtas seno parko įvaizdis. Dendrologinį parko teritoriją turėtų būti aptverta ir rakinama.

3. Miškai

Panevėžio mieste yra 88,32 ha miškų, iš jų 52,77 ha – valstybinės reikšmės. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001 m. rugsėjo 26 d. nutarimu Nr. 1171 „Dėl miškų priskyrimo miškų grupėms tvarkos ir miškų priskyrimo miškų grupėms normatyvų patvirtinimo“, Panevėžio mieste išskirti du rekreacinių miškų grupei priklausantys pogrupiai: miesto miškai ir miško parkai. Miesto miškų funkcinė paskirtis yra tenkinti miesto gyventojų rekreacines, sanitarijos ir higienos reikmes, sudaryti sąlygas palankias rekreacijai, masiniams renginiams gamtoje, gryninti miesto orą, gerinti jo estetinį vaizdą, formuoti ir palaikyti tam tinkamiausius medynus. Miškų kadastrę įregistruoti du Panevėžio mieste esantys miško parkų pogrupiai priklausantys miškai: Berčiūnų miško parkas ir Vynupės miško parkas. Bendras šių miško parkų plotas – 8,7 ha. Miško parkų paskirtis - tenkinti visuomenės rekreacines reikmes, sudaryti sąlygas, palankias poilsiui, turizmui, pasivaikščiavimui, sportui, kultūrinei ir kitai veiklai gamtoje, kartu mažinti šios veiklos žalingą poveikį aplinkai ir išsaugoti šių miškų stabilumą.

Valstybinės reikšmės miškų plotai patenka į J. Barausko pušynėlio ir Taikos g. pušynėlio teritorijas. Siūlytina Panevėžio mieste esančius miškus, vadovaujantis Miškų įstatymo 11 straipsniu, paversti atskiraisiais želdynais (keisti miško paskirties žemę į kitos paskirties žemę, suformuojant sklypus atskiriesiems želdynams), paliekant vienintelį miško parką – Berčiūnų miško parką. Šiuo metu dviprasmiška situacija yra ir su Kultūros ir poilsio parko žemės sklypu. Pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1997 m. spalio 23 d. nutarimo Nr. 1154, 28 priedą (Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2005 m. liepos 14 d. nutarimo Nr. 765 redakcija) „*Panevėžio miesto savivaldybės valstybinės reikšmės miškų plotų schema*“ į Kultūros ir poilsio parko teritoriją patenka valstybinės reikšmės miškų plotai, tačiau 2007 m. Nekilnojamojo turto registro išrašė valstybinės reikšmės miškų plotai nebeegzistuoja, t. y. miškų plotai iš šio parko teritorijos yra jau „išimti“. LR AM Valstybinės miškų tarnybos rašte R2-673 (2014-03-10) taip pat yra išaiškinama, jog rengiant Panevėžio miesto savivaldybės valstybinės reikšmės miškų plotų schemą, bus siūloma Aplinkos ministerijai išbraukti iš valstybinės reikšmės plotų teritoriją, patenkančią į žemės sklypą kad. Nr. 2701/0015:107 (Kultūros ir poilsio parko žemės sklypas), kuri neatitinka miškui ir miško žemei keliamų reikalavimų.

4. Saugomos teritorijos

Vienintelė Panevėžio miesto saugoma teritorija – savivaldybės įsteigtas Sanžilės kraštovaizdžio

draustinis. Tai konservacinio prioriteto saugoma teritorija, kurioje saugomas unikalus gamtinio kraštovaizdžio kompleksas - Sanžilės upelio kraštovaizdis su šiai vietai būdinga miškų ir pievų augmenija.

Sanžilės kraštovaizdžio draustinis buvo įsteigtas 1993 m. vasario 18 d. Panevėžio rajono valdybos potvarkiu Nr. 65.

Didesnę draustinio dalį - 512 ha užima miškai. Jų tarpe vyrauja beržynai (38 %) ir pušynai (35 %). Pietinėje draustinio dalyje, Panevėžio miesto teritorijoje, yra Berčiūnų miško parkas (314 ha).

Sanžilės kraštovaizdžio draustinio plotas – 805,24 ha. Į Panevėžio miesto teritoriją patenka 55,44 ha draustinio ploto.

Nepageidaujamas Panevėžio miesto želdynų tvarkymo specialiojo plano sprendinių poveikis mieste esančiai Sanžilės kraštovaizdžio draustinio teritorijai, nenumatomas.

5. Priemonės kultūros paveldo išsaugojimui želdynuose

Panevėžio miesto želdynuose atskirą saugomų teritorijų grupę sudaro kultūros paveldo objektai (nekilnojamosios kultūros vertybės). Planuojamoje teritorijoje – Panevėžio mieste kultūros paveldo vertybės pateiktos 7 lentelėje „Kultūros paveldo objektai Panevėžio mieste“.

Panevėžio miesto istorinei daliai yra parengtas „Panevėžio miesto istorinės dalies teritorijos ir apsaugos zonos ribų nustatymo bei tvarkymo specialusis planas“, patvirtintas Panevėžio miesto savivaldybės tarybos sprendimu 2013 m. rugpjūčio 29 d. Nr. 1-247. Vadovaujantis šiuo specialiuoju planu, į Panevėžio miesto istorinę dalį patenka šie želdynai: Senvagės parkas, Laisvės a. skveras, Skaistakalnio parkas, Nepriklausomybės a. skveras, P. Plechavičiaus skveras, Sukilėlių aikštė, Smėlynės g. Senamiesčio g. skveras, Santuokų rūmų skveras, skveras „Garsas“, Senojo teatro skveras, Respublikos g. skveras, Sausio 13-osios skveras, Draugystės stadiono skveras, Atminimo parkas, Savanorių aikštė, A. Jakšto g.-Šv. Zitos g. skveras.

Į Panevėžio miesto istorinės dalies vizualinės apsaugos pozonį patenka šie želdynai: Žilvičių g. skveras, Aguonų g. skveras, Jaunimo sodas, Jakšto g. skveras, Maironio tako skveras, Bendruomenių rūmų parkas, Žagienio - Kapinių parkai, J. Basanavičiaus g. parkas, Jotvingių g. skveras ir Stetiškių skveras. Kultūriniai objektai sukuria papildomą patrauklumą viešosioms miesto erdvėms apskritai, o tame tarpe ir atskiriesiems želdynams.

Kultūros paveldo objektuose, jų teritorijose ir jų apsaugos zonose esantys želdynai tvarkomi ir jų naudojimas vykdomas vadovaujantis Lietuvos Respublikos Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymu (Žin 1994, 3-37; Žin. 2004, 153-557; Žin. 2012, Nr. 136-6960), kitais kultūros paveldo apsaugą reglamentuojančiais teisės aktais, apsaugos reglamentais.

Specialiuoju planu numatomos tik preliminarios atskirųjų želdynų ir bendro naudojimo teritorijų tvarkymo priemonės, todėl realus poveikis kultūros vertybėms turi būti įvertintas tolimesnių projektavimo etapų metu, t.y. detaliojo plano ar želdynų tvarkymo techninių projektų rengimo metu išsprendus konkrečių planuojamų statinių, įrenginių parametru, sodinamų želdinių bei įrengimo sąlygų klausimus. Specialiojo plano rengėjai siekdami užtikrinti, kad plano sprendinių įgyvendinimas neturės neigiamo poveikio kultūros paveldo objektams, numato, kad rengiant vėlesnius teritorijų detaliuosius planus ir/ar techninius projektus būtina vadovautis kultūros paveldo objektų apsaugą reglamentuojančiais teisės aktais, apsaugos reglamentais ir kultūros paveldo apsaugos teritorijų planavimo dokumentais.

Pagrindinė kultūros paveldo saugojimo kryptis tvarkant miesto želdynus – tai Panevėžio miesto identiteto kūrimas viešosiose erdvėse (tame tarpe ir atskiruosiuose želdynuose).

Pagrindinės kultūros paveldo tvarkymo priemonės atskiruosiuose želdynuose:

- a) parengti vieningos stilistikos mažųjų architektūros formų projektą (ar katalogą), kuriame būtų nustatytos ir apibrėžtos Panevėžio miesto istorinėje dalyje būdingos mažosios architektūros formos, koloristika, mastelis, parinkti ir suprojektuoti lauko šviestuvai,

suoliukai, šiukšliadėžės, informacinių stendų ir nuorodų sistema. Šią sistemą nurodyti taikyti miesto istorinės dalies želdynuose ir viešosiose erdvėse;

- a želdynuose, kuriuose arba kurių gretimybėse yra kultūros paveldo objektai įrengti informacinius stendus, informuojančius apie čia esančias ar buvusias vertybes, jų istoriją.
- a parengti Skaistakalnio parko išsamius istorinius tyrimus ir techninį projektą, kuriame numatyti istorinės sodybos atkūrimą (projektas turi būti rengiamas vadovaujantis Kultūros paveldo apsaugos reglamentu), atkuriant istorines parko erdves ir objektus;

7 Lentelė. Kultūros paveldo objektai Panevėžio mieste

Unikalus objekto kodas	Pavadinimas	Adresas	Įregistravimo registre data	Kiti kodai
2170	1863 m. sukilimo dalyvio Vladislovo ir geologo Česlovo Chmielevskių kapas	Panevėžio m. sav., Panevėžio m., Apvaizdos tak.	1992-07-10	L1435K25, IP1118, LA413/273
24627	Administracinis pastatas	Panevėžio m. sav., Panevėžio m., Įmonių g. 22	1999-01-15	G206K6
24639	Administracinis pastatas	Panevėžio m. sav., Panevėžio m., Kranto g. 12	1999-01-15	G207K8
36138	Administracinis pastatas	Panevėžio m. sav., Panevėžio m., P. Puzino g. 12	2011-11-28	
33040	Administracinis pastatas	Panevėžio m. sav., Panevėžio m., Staniūnų g. 1	2009-06-15	
31205	Advokato Česlovo Petraškevičiaus vila	Panevėžio m. sav., Panevėžio m., Smėlynės g. 171	2007-04-26	
10465	Aikštė	Panevėžio m. sav., Panevėžio m., Smėlynės g.		IR132
16725	Aktoriaus Broniaus Babkausko kapas	Panevėžio m. sav., Panevėžio m., Ramygalos g.	1993-07-09	IV968
37118	Antkapinis kryžius	Panevėžio m. sav., Panevėžio m., Apvaizdos tak.	2014-03-13	
7640	Antkapinis paminklas	Panevėžio m. sav., Panevėžio m., Ramygalos g.	1993-01-05	DR390
34608	Antkapinis paminklas	Panevėžio m. sav., Panevėžio m., Smėlynės g. 10	2010-09-17	
37124	Antkapinis paminklas I	Panevėžio m. sav., Panevėžio m., Apvaizdos tak.	2014-03-13	
37125	Antkapinis paminklas II	Panevėžio m. sav., Panevėžio m., Apvaizdos tak.	2014-03-13	
34609	Antkapis	Panevėžio m. sav., Panevėžio m., Smėlynės g. 10	2010-09-17	
27558	Antkapis I	Panevėžio m. sav., Panevėžio m., Apvaizdos tak.	2003-06-20	L1435K3
27559	Antkapis II	Panevėžio m. sav., Panevėžio m., Apvaizdos tak.	2003-06-20	L1435K4
27561	Antkapis III	Panevėžio m. sav., Panevėžio m., Apvaizdos tak.	2003-06-20	L1435K6
24635	Antras namas	Panevėžio m. sav., Panevėžio m., Kranto g. 15A	1999-01-15	G207K4
24637	Antras ūkinis pastatas	Panevėžio m. sav., Panevėžio m., Kranto g. 12	1999-01-15	G207K6
16968	Antrasis namas	Panevėžio m. sav., Panevėžio m., Vasario 16-osios g. 25A	2005-04-18	G537K2, IV1212
10758	Antrojo pasaulinio karo Sovietų	Panevėžio m. sav., Panevėžio m.,	1993-02-05	IV156

	Sjungos karių palaidojimo vieta	Krekenavos g.		
21842	Apvaizdos tako pietų vartai	Panevėžio m. sav., Panevėžio m., Apvaizdos tak.	1996-01-04	L1435K23
21843	Apvaizdos tako šiaurės vartai	Panevėžio m. sav., Panevėžio m., Apvaizdos tak.	1996-01-04	L1435K24
7641	Atlantų skulptūros (12)	Panevėžio m. sav., Panevėžio m., Respublikos g. 56	1993-05-01	DR391
15331	B. Babkausko antkapinis paminklas	Panevėžio m. sav., Panevėžio m., Ramygalos g.	1993-04-28	DV4396
4131	Bankas	Panevėžio m. sav., Panevėžio m., Respublikos g. 56	1996-12-23	S223, IP1773, LA413/248
7639	Bareljefai: "Kūrybinis genijus", "Muzika", "Architektūra", "Poezija"	Panevėžio m. sav., Panevėžio m., Laisvės a. 5	1993-01-05	DR389
36053	Bareljefas „Kristus“	Panevėžio m. sav.	2011-10-25	K2146
37120	Brygidos Kasperovičovos ir Leonildos Dovgialovos kapo rūsys	Panevėžio m. sav., Panevėžio m., Apvaizdos tak.	2014-03-13	
36140	Burmistro Tado Chodakausko pastatų kompleksas	Panevėžio m. sav., Panevėžio m., Vasario 16-osios g. 22	2011-11-28	
32506	Būstinės pastatas	Panevėžio m. sav., Panevėžio m., A. Smetonos g. 30	2008-12-12	
21883	Butas	Panevėžio m. sav., Panevėžio m., Algirdo g. 54-19	1996-12-23	S231
31658	Chasidų sinagogos pastatas	Panevėžio m. sav., Panevėžio m., M. Valančiaus g. 4	2007-12-18	
24621	Cukraus fabriko pastatų kompleksas	Panevėžio m. sav., Panevėžio m., Įmonių g.	1999-01-15	G206K
24625	Cukraus sandėlis	Panevėžio m. sav., Panevėžio m., Įmonių g. 22	1999-01-15	G206K4
15333	Dekoratyvinė skulptūra "Dūdorius"	Panevėžio m. sav., Panevėžio m., Respublikos g.	1993-04-28	DV4398
20128	Dekoratyvinė skulptūra "Legenda"	Panevėžio m. sav., Panevėžio m., Klaipėdos g.	1993-04-15	DV3612
15330	Dekoratyvinė skulptūra "Paukščių takas"	Panevėžio m. sav., Panevėžio m., Ramygalos g. 99	1993-04-28	DV4395
15332	Dekoratyvinė skulptūra "Svajonė"	Panevėžio m. sav., Panevėžio m., Respublikos g.	1993-04-28	DV4397
20034	Dekoratyvinė skulptūra "Žemė- motina-taika"	Panevėžio m. sav., Panevėžio m., Maironio tak.	1993-04-08	DR1245
37126	Dubevčų šeimos antkapinis paminklas	Panevėžio m. sav., Panevėžio m., Apvaizdos tak.	2014-03-13	
27557	Evangelikų liuteronų koplyčia	Panevėžio m. sav., Panevėžio m., Apvaizdos tak.	2003-06-20	L1435K2
24629	Fabriko klubas	Panevėžio m. sav., Panevėžio m., Įmonių g. 24	1999-01-15	G206K8
10765	Fotografo Jono Žitkaus namas	Panevėžio m. sav., Panevėžio m., P. Puzino g. 11	1993-02-05	S237, IV163, IP1241, LA413/246
24622	Gamybinis korpusas	Panevėžio m. sav., Panevėžio m., Įmonių g. 22	1999-01-15	G206K1
24632	Gamybinis pastatas	Panevėžio m. sav., Panevėžio m., Kranto g. 12	1999-01-15	G207K1
33041	Gamybinis pastatas	Panevėžio m. sav., Panevėžio m., Staniūnų g.	2009-06-15	
31661	Gydytojo Stanislovo (Stasio) Mačiulio kapas	Panevėžio m. sav., Panevėžio m., Ramygalos g.	2007-12-18	

24628	Gyvenamas namas	Panevėžio m. sav., Panevėžio m., Įmonių g. 20	1999-01-15	G206K7
27562	Hokušų šeimos antkapinis paminklas	Panevėžio m. sav., Panevėžio m., Apvaizdos tak.	2003-06-20	L1435K9
36143	J. Masiulio knygynas	Panevėžio m. sav., Panevėžio m., Respublikos g. 21	2011-11-28	
21884	J. Miltinio kapas	Panevėžio m. sav., Panevėžio m., Ramygalos g.	1997-11-12	L520
7638	Jokūbonių šeimos antkapis	Panevėžio m. sav., Panevėžio m., Apvaizdos tak.	1993-01-05	L1435K10, DR388
20913	Juozo Čerkeso-Besparnio sodyba	Panevėžio m. sav., Panevėžio m., Ukmergės g. 59A	1994-01-26	
31664	Kalbininko Petro Būtėno kapas	Panevėžio m. sav., Panevėžio m., Ramygalos g.	2007-12-18	
36137	Kalėjimas	Panevėžio m. sav., Panevėžio m., P. Puzino g. 12	2011-11-28	
27571	Kaliksto ir Vaclovo Renicerių antkapinis paminklas	Panevėžio m. sav., Panevėžio m., Apvaizdos tak.	2003-06-20	L1435K19
16967	Kapai	Panevėžio m. sav., Panevėžio m., Ramygalos g.		IV1211
16780	Kapas	Panevėžio m. sav., Panevėžio m., Ramygalos g.		IV1023
4712	Kapinės	Panevėžio m. sav., Panevėžio m., J. Tilvyčio g.		IP2200, LA413/236
21268	Kapinių vartų ansamblis	Panevėžio m. sav., Panevėžio m., Kapų	1996-01-29	G3K , IP2836
27560	Kapo antkapis	Panevėžio m. sav., Panevėžio m., Apvaizdos tak.	2003-06-20	L1435K5
24623	Katilinė su kaminiu	Panevėžio m. sav., Panevėžio m., Įmonių g. 22	1999-01-15	G206K2
8594	Kenčiančio Kristaus biustas	Panevėžio m. sav.	1993-02-05	K2147, DV596
31665	Knygnešės Elžbietos Jodinskaitės kapas	Panevėžio m. sav., Panevėžio m., Ramygalos g.	2007-12-18	
12051	Knygnešio A. Aižino kapas	Panevėžio m. sav., Panevėžio m., Kapų	1996-12-23	L406P, IP2568
12054	Knygnešio J. Milašiūno kapas	Panevėžio m. sav., Panevėžio m., Kapų	1996-12-23	L408P, IP2565
12057	Knygnešio J. Stankevičiaus kapas	Panevėžio m. sav., Panevėžio m., Ramygalos g.	1993-03-22	IP2564
12052	Knygnešio Jokūbo Varaičio- Varevičiaus, Voveriūno kapas	Panevėžio m. sav., Panevėžio m., Apvaizdos tak.	1993-03-22	L1435K27, IP2569
31666	Knygnešio Juozo Masiulio kapas	Panevėžio m. sav., Panevėžio m., Ramygalos g.	2007-12-18	
12053	Knygnešio kun. Felicijono Lialio kapas ir antkapinis paminklas	Panevėžio m. sav., Panevėžio m., Ramygalos g.	1993-03-22	IP2570
31660	Kompozitoriaus Antano Belazaro kapas	Panevėžio m. sav., Panevėžio m., Ramygalos g.	2007-12-18	
31662	Kompozitoriaus Mykolo Karkos ir aktoriaus Gedimino Karkos kapas	Panevėžio m. sav., Panevėžio m., Ramygalos g.	2007-12-18	
4705	Kristaus Karaliaus Katedra	Panevėžio m. sav., Panevėžio m., Katedros a. 1	1997-12-31	S515, IP2192, LA413/238
4375	Kryžius su Nukryžiuotojo skulptūra	Panevėžio m. sav., Panevėžio m., Sodų g. 2		IP1879, LA413/268
12055	Kunigo, visuomenės veikėjo Jono Karbausko-Maišinio kapas	Panevėžio m. sav., Panevėžio m., Apvaizdos tak.	1993-03-22	L1435K26, IP2567

24631	Laboratorija	Panevėžio m. sav., Panevėžio m., Įmonių g. 22	1999-01-15	G206K10
27564	Lietuvos kario Ado (Tado) Kiaušaičio kapas	Panevėžio m. sav., Panevėžio m., Apvaizdos tak.	2003-06-20	L1435K12
10762	Lietuvos kario Jono Lelio ir kalbininko Antano Lelio (Lalio) kapas	Panevėžio m. sav., Panevėžio m., Apvaizdos kelias	1993-02-05	L1435K13, IV160
27573	Lietuvos kario Jono Vainausko kapas	Panevėžio m. sav., Panevėžio m., Apvaizdos tak.	2003-06-20	L1435K21
27563	Lietuvos kario Jurgio Kaminsko kapas	Panevėžio m. sav., Panevėžio m., Apvaizdos tak.	2003-06-20	L1435K11
27567	Lietuvos kario kapas	Panevėžio m. sav., Panevėžio m., Apvaizdos tak.	2003-06-20	L1435K15
27570	Lietuvos kario Mykolo (Miko) Rasiulio kapas	Panevėžio m. sav., Panevėžio m., Apvaizdos tak.	2003-06-20	L1435K18
27572	Lietuvos kario Mykolo Ruževičiaus kapas	Panevėžio m. sav., Panevėžio m., Apvaizdos tak.	2003-06-20	L1435K20
27566	Liudvikos Leitezeruvnos antkapis	Panevėžio m. sav., Panevėžio m., Apvaizdos tak.	2003-06-20	L1435K14
21182	Malūnas	Panevėžio m. sav., Panevėžio m., Krantų g. 24	1995-06-12	S30, IP2879
24624	Mechaninės dirbtuvės	Panevėžio m. sav., Panevėžio m., Įmonių g. 22	1999-01-15	G206K3
24626	Medžiagų sandėlis	Panevėžio m. sav., Panevėžio m., Įmonių g. 22	1999-01-15	G206K5
30369	Moigių namų kompleksas	Panevėžio m. sav., Panevėžio m., Vasario 16-osios g.	2005-04-18	G537K
16965	Muziko Juozapo Gudavičiaus kapas	Panevėžio m. sav., Panevėžio m., Apvaizdos tak.	1993-07-14	L1435K8, IV1209
20806	Namas	Panevėžio m. sav., Panevėžio m., A. Jakšto g. 3	1996-09-27	S154, IP2648
10464	Namas	Panevėžio m. sav., Panevėžio m., A. Smetonos g. 27	1993-01-28	IR131
16779	Namas	Panevėžio m. sav., Panevėžio m., A. Smetonos g. 4	1997-10-24	S292, IV1022
16549	Namas	Panevėžio m. sav., Panevėžio m., Anykščių g. 3-1		IR299
10466	Namas	Panevėžio m. sav., Panevėžio m., Klaipėdos g. 3	1993-01-28	S233, IR133
10768	Namas	Panevėžio m. sav., Panevėžio m., Ramygalos g. 41a	1997-10-24	S290, IV167
10769	Namas	Panevėžio m. sav., Panevėžio m., Respublikos g. 16	1993-02-05	IV168
12056	Namas	Panevėžio m. sav., Panevėžio m., Smėlynės g. 97	1997-10-24	S291, IP2566
21650	Namas	Panevėžio m. sav., Panevėžio m., Sodų g. 3	1996-12-23	S230
10463	Namas	Panevėžio m. sav., Panevėžio m., Šv. Zitos g. 18	1993-01-28	S232, IR130
36141	Namas	Panevėžio m. sav., Panevėžio m., Vasario 16-osios g. 22	2011-11-28	
10773	Namas	Panevėžio m. sav., Panevėžio m., Velžio kelias 21	1997-10-24	S293, IV172
21651	Namas ir dirbtuvė	Panevėžio m. sav., Panevėžio m., K. Donelaičio g. 6	1995-09-25	S229

27568	Onos ir Kaliksto Mickevičių antkapis	Panevėžio m. sav., Panevėžio m., Apvaizdos tak.	2003-06-20	L1435K16
16966	Paminklas	Panevėžio m. sav., Panevėžio m., Pramonės g.		IV1210
20035	Paminklas "Laisvės daina"	Panevėžio m. sav., Panevėžio m., Vilniaus g.	1993-04-08	DR1246
20127	Paminklas tarybiniam kariams	Panevėžio m. sav., Panevėžio m., Krekenavos g.	1993-04-15	DV3611
15689	Paminklas žuvusiems gydytojams	Panevėžio m. sav., Panevėžio m., Smėlynės g.	1993-05-05	DV4761
34606	Paminklinė skulptūra "Šv. Aloyzas Gonzaga"	Panevėžio m. sav., Panevėžio m., Smėlynės g. 10	2010-09-17	
32362	Panevėžio apskrities savivaldybės rūmai	Panevėžio m. sav., Panevėžio m., A. Jakšto g. 4	2010-12-22	
36133	Panevėžio evangelikų liuteronų bažnyčia	Panevėžio m. sav., Panevėžio m., Ukmergės g. 29	2011-11-28	
31420	Panevėžio ješiboto pastatas	Panevėžio m. sav., Panevėžio m., Savanorių a. 11	2007-07-03	
32914	Panevėžio ješiboto pastatas II	Panevėžio m. sav., Panevėžio m., Ramygalos g. 24	2009-06-23	
36135	Panevėžio kalėjimo pastatų kompleksas	Panevėžio m. sav., Panevėžio m., P. Puzino g. 12	2011-11-28	
20896	Panevėžio konservų fabriko statinių kompleksas	Panevėžio m. sav., Panevėžio m., Kranto g. 12, 15; Kranto g. 15A	1994-01-11	G207K
36144	Panevėžio lenkų gimnazijos pastatas	Panevėžio m. sav., Panevėžio m., Kranto g. 18	2011-11-28	
11410	Panevėžio m. žydų senosios kapinės	Panevėžio m. sav., Panevėžio m., Sietyno g.	1996-01-29	L13
31847	Panevėžio mielių ir spirito fabriko pastatas	Panevėžio m. sav., Panevėžio m., Respublikos g. 82	2008-04-24	
31872	Panevėžio miesto istorinė dalis	Panevėžio m. sav., Panevėžio m.	2008-05-23	
32770	Panevėžio muilo fabriko statinių kompleksas	Panevėžio m. sav., Panevėžio m., Staniūnų g. 1	2009-06-15	
32504	Panevėžio NKVD-MVD-MGB būstinės pastatas ir sovietinio teroro aukų kapai	Panevėžio m. sav., Panevėžio m., A. Smetonos g. 30/Vasario 16-osios g.	2008-12-12	
21138	Panevėžio senosios kapinės	Panevėžio m. sav., Panevėžio m., Venslaviškio g.; Senamiesčio g.	1994-09-05	L964, IP2744
36139	Panevėžio sentikių cerkvė	Panevėžio m. sav., Panevėžio m., A. Mackevičiaus g. 10	2011-11-28	
11409	Panevėžio senųjų kapinių, vad. Šv. apaštalo Petro ir Povilo parapijos kapinėmis kompleksas	Panevėžio m. sav., Panevėžio m., Apvaizdos tak.	1993-03-05	L1435K, IP2740
27569	Panevėžio senųjų kapinių, vad. Šv. apaštalo Petro ir Povilo parapijos kapinėmis, komplekso knygnešio Jono Moigio kapas	Panevėžio m. sav., Panevėžio m., Apvaizdos tak.	2003-06-20	L1435K17
33001	Panevėžio stoties administracinis pastatas	Panevėžio m. sav., Panevėžio m., Geležinkelio g. 20A	2009-06-01	
32995	Panevėžio stoties budėtojų pastatas	Panevėžio m. sav., Panevėžio m., S. Kerbedžio g. 9	2009-06-01	
21930	Panevėžio stoties depo pastatas	Panevėžio m. sav., Panevėžio m., Geležinkelio g. 23	1996-03-22	G10K32P
32994	Panevėžio stoties katilinė	Panevėžio m. sav., Panevėžio m.	2009-06-01	

		Geležinkelio g. 23		
21931	Panevėžio stoties prekių sandėlis	Panevėžio m. sav., Panevėžio m., Geležinkelio g. 23	1996-03-22	G10K33P
21932	Panevėžio stoties semaforas	Panevėžio m. sav., Panevėžio m.	1996-07-11	G10K34
32996	Panevėžio stoties techninės priežiūros pastatas	Panevėžio m. sav., Panevėžio m., Geležinkelio g. 23	2009-06-01	
32993	Panevėžio stoties transformatorinė	Panevėžio m. sav., Panevėžio m., Geležinkelio g.	2009-06-01	
21954	Panevėžio stoties viadukas	Panevėžio m. sav., Panevėžio m.	1996-03-22	G10K56P
4708	Panevėžio Švč. Mergelės Marijos Nekaltojo Prasidėjimo koplyčios ir marijonų vienuolyno pastatas	Panevėžio m. sav., Panevėžio m., Marijonų g. 24	1992-12-29	S517, IP2195, LA413/240
31932	Panevėžio trečioji pradinė mokykla	Panevėžio m. sav., Panevėžio m., Ukmergės g. 34	2008-05-29	
31418	Panevėžio žydų gimnazijos pastatas	Panevėžio m. sav., Panevėžio m., Elektros g. 9	2007-07-03	
31419	Panevėžio žydžių mergaičių gimnazijos pastatas	Panevėžio m. sav., Panevėžio m., Ramygalos g. 18	2007-07-03	
21899	Panevėžio-Biržų ruožas	Panevėžio m. sav., Panevėžio m.; Panevėžio r., Pasvalio r., Biržų r.	1996-07-11	G10K1
21901	Panevėžio-Rubikių ruožas	Panevėžio m. sav.; Panevėžio r. sav., Anykščių r. sav.,	1996-03-22	G10K3P
2468	Pastatai	Panevėžio m. sav., Panevėžio m., Sodų g. 10,12a		IP1119, LA413/250
16964	Pastatas	Panevėžio m. sav., Panevėžio m., A. Smetonos g. 2		IV1208
10467	Pastatas	Panevėžio m. sav., Panevėžio m., Kranto g. 21	1993-01-28	S234, IR134
10763	Pastatas	Panevėžio m. sav., Panevėžio m., Laisvės a. 1	1993-02-05	S288, IV161
30777	Pastatas	Panevėžio m. sav., Panevėžio m., Respublikos g. 3	2006-10-06	
10770	Pastatas	Panevėžio m. sav., Panevėžio m., Respublikos g. 47	1993-02-05	S238, IV169
10771	Pastatas	Panevėžio m. sav., Panevėžio m., Respublikos g. 77	1993-02-05	S289, IV170
22812	Pastatas	Panevėžio m. sav., Panevėžio m., S. Kerbedžio g. 16	1997-10-24	S294
10759	Pastatas	Panevėžio m. sav., Panevėžio m., Vasario 16-osios g. 20	1996-12-23	S235, IV157
36134	Pastatas	Panevėžio m. sav., Panevėžio m., Vysk. K. Paltaroko g. 18	2011-11-28	
34607	Pavlovičių antkapinis paminklas	Panevėžio m. sav., Panevėžio m., Smėlynės g. 10	2010-09-17	
37127	Peter Leo Konigstadter antkapis	Panevėžio m. sav., Panevėžio m., Apvaizdos tak.	2014-03-13	
24634	Pirmas namas	Panevėžio m. sav., Panevėžio m., Kranto g. 15	1999-01-15	G207K3
24636	Pirmas ūkinis pastatas	Panevėžio m. sav., Panevėžio m., Kranto g. 12	1999-01-15	G207K5
10760	Pirmasis namas	Panevėžio m. sav., Panevėžio m., Vasario 16-osios g. 23	2005-04-18	G537K1, IV158
31659	Poeto Juozo Stanikūno-Žemės Dulkės kapas	Panevėžio m. sav., Panevėžio m., Ramygalos g.	2007-12-18	
16635	Poeto Mato Grigonio namas	Panevėžio m. sav., Panevėžio m., Bruknyinės g. 22A	1993-07-08	S298, IV878

2171	Rašytojo Julijono Lindės-Dobilo kapas	Panevėžio m. sav., Panevėžio m., Ramygalos g.	1992-07-10	IV165, IP1120, LA413/247
12058	Rašytojos G. Petkevičaitės-Bitės paminklinis biustas	Panevėžio m. sav., Panevėžio m., Respublikos g. 47		IP2881
10468	Rašytojos Gabrielės Petkevičaitės-Bitės kapas	Panevėžio m. sav., Panevėžio m./Ramygalos g.	1993-01-28	IR135
24640	Sandėlis	Panevėžio m. sav., Panevėžio m., Kranto g. 12	1999-01-15	G207K9
33042	Sandėlis	Panevėžio m. sav., Panevėžio m., Staniūnų g.	2009-06-09	
24633	Sarginė	Panevėžio m. sav., Panevėžio m., Kranto g. 12	1999-01-15	G207K2
27556	Senosios kapinės	Panevėžio m. sav., Panevėžio m., Apvaizdos tak.	2003-06-20	L1435K1
21898	Siaurojo geležinkelio kompleksas	Panevėžio m. sav., Panevėžio m.; Panevėžio r., Pasvalio r., Biržų r., Pakruojo r., Anykščių r.	1996-03-22	G10K
4402	Skaistakalnio (Jasnagurkos) dvaro sodyba	Panevėžio m. sav., Panevėžio m.	1992-12-07	LA211
4378	Skulptūra "Nazarietis"	Panevėžio m. sav., Panevėžio m., Sodų g. 2		IP1882, LA413/264
4382	Skulptūra "Pieta"	Panevėžio m. sav., Panevėžio m., Nepriklausomybės a.	1992-12-04	IP1886, LA413/241
4376	Skulptūra "Šv. Petras"	Panevėžio m. sav., Panevėžio m., Sodų g. 2		IP1880, LA413/262
4377	Skulptūra "Šv. Povilas"	Panevėžio m. sav., Panevėžio m., Sodų g. 2		IP1881, LA413/263
31668	Sovietinio teroro aukų ir Vokietijos karo belaisvių kapai	Panevėžio m. sav., Panevėžio m., A. Baranausko g.	2007-12-18	
32505	Sovietinio teroro aukų kapai	Panevėžio m. sav., Panevėžio m., A. Smetonos g. 30/Vasario 16-osios g.	2008-12-12	
37123	Stefanijos Šukšinos-Mingaylovos ir Onos Daugelienės sarkofagas	Panevėžio m. sav., Panevėžio m., Apvaizdos tak.	2014-03-13	
4706	Šv. apaštalo Petro ir Povilo bažnyčia	Panevėžio m. sav., Panevėžio m., Smėlynės g. 10	1992-12-29	S4, IP2193, LA413/271
34604	Šv. apaštalo Petro ir Povilo bažnyčios statinių kompleksas	Panevėžio m. sav., Panevėžio m., Smėlynės g. 10	2010-09-17	
27574	Šv. Zitos draugijos narių antkapis	Panevėžio m. sav., Panevėžio m., Apvaizdos tak.	2003-06-20	L1435K22
4707	Švč. Trejybės bažnyčia	Panevėžio m. sav., Panevėžio m., Sodų g. 2	1997-12-31	S516, IP2194, LA413/252
34605	Šventoriaus tvora su vartais	Panevėžio m. sav., Panevėžio m., Smėlynės g. 10	2010-09-17	
33043	Transformatorinė	Panevėžio m. sav., Panevėžio m., Staniūnų g.	2009-06-09	
24638	Trečias ūkinis pastatas	Panevėžio m. sav., Panevėžio m., Kranto g. 12	1999-01-15	G207K7
30370	Trečiasis namas	Panevėžio m. sav., Panevėžio m., Vasario 16-osios g. 25A	2005-04-18	G537K3
32177	Tvora	Panevėžio m. sav., Panevėžio m., Kranto g. 12	2008-06-26	
36142	Ūkinis pastatas	Panevėžio m. sav., Panevėžio m., Vasario 16-osios g. 22	2011-11-28	

10761	V. Žemkalnio gimnazija	Panevėžio m. sav., Panevėžio m., Smėlynės g. 29	1997-10-24	S295, IV159
24630	Valgykla	Panevėžio m. sav., Panevėžio m., Įmonių g. 21	1999-01-15	G206K9
31663	Vargonų meistro Martyno Masalskio kapas	Panevėžio m. sav., Panevėžio m., Ramygalos g.	2007-12-18	
33494	Vėjo malūnas	Panevėžio m. sav., Panevėžio m., Ramygalos g. 111A	2011-02-05	
33495	Vėjo malūnas	Panevėžio m. sav., Panevėžio m., Ramygalos g. 121A	2011-05-25	
12059	Verutės Butėnienės antkapis	Panevėžio m. sav., Panevėžio m., Apvaizdos tak.	1993-03-22	L1435K7, IP2880
8595	Vyskupo Kazimiero Paltaroko bareljefas	Panevėžio m. sav., Panevėžio m., Katedros a. 1	1993-02-05	DV597
8593	Vyskupo Kazimiero Paltaroko biustas	Panevėžio m. sav., Panevėžio m., Katedros a. 1	1993-02-05	DV595

III. ŽELDYNŲ SISTEMOS PLĖTOJIMO IR GYVENAMOSIOS APLINKOS KOKYBĖS GERINIMO PASIŪLYMAI

Įgyvendinant Panevėžio miesto želdynų tvarkymo specialiojo plano siūlomus sprendinius, turėtų būti užtikrinta gera miesto ekologinė būklė ir tenkinami miesto gyventojų bei svečių rekreaciniai poreikiai.

Plėtojant atskirųjų želdynų teritorijas, turi būti išlaikomi ir formuojami ekologiniai, funkciniai ir estetiniai ryšiai, saugomi ir ugdomi vertingi želdiniai, plečiama augalų rūšinė sudėtis, ypač intensyviau lankomuose želdynuose, skatinamas augalų pažinimas steigiant dendrologinių rinkinių želdynus. Panevėžio miesto želdynų tvarkymo specialiojo plano sprendiniai numato tvarkyti ir įrengti pagrindinius miesto želdynus, ugdyti ir pritaikyti rekreacijai želdynus, esančius upių ir tvenkinių pakrantėse ir slėniuose, įrengti želdynus gyvenamuosiuose rajonuose pagal gyvenamųjų teritorijų želdynų normavimo principus, teikia principines planavimo gaires apsauginių želdinių formavimui prie eismo koridorių.

Rengiant techninius projektus visuose parkuose ir skveruose takai turi būti projektuojami taip, kad jais galėtų laisvai judėti žmonės su negalia (*STR 2.03.01:2001 "Statiniai ir teritorijos. Reikalavimai žmonių su negalia reikmėms"*).

1. Atskirųjų želdynų tvarkymo pagrindiniai sprendiniai

(1) PLUKIŲ G. IR NEVĖŽIO PAKRANTĖS PARKAS

- α Formuojamas specializuotas Nevėžio pakrantės parkas, skirtas pažinti Nevėžio pakrantės ekosistemą, rekreacijai gamtoje ir aktyviam laisvalaikiui pakrantėje.
- α Siūloma įrengti dviračių ir pėsčiųjų taką. Takų danga - natūrali skaldelė, plotis po 1,5 - 2,0 m.
- α Formuojama pakrantės pažintinė zona su pakeltais ant polių mediniais takais, įrengiami informaciniai stendai su būdingos augalijos aprašais.
- α Valyti menkaverčius sąžalynus, vadovaujantis atlikta želdinių inventorizacija.
- α Formuojama vandens laisvalaikio zona, kurioje įrengiama mažųjų laivelių ir irkluotojų prieplauka, šalia įrengiama aktyvaus laisvalaikio zona su sporto aikštelėmis ir vaikų žaidimų aikštelėmis.

(2) KULTŪROS IR POILSIO PARKAS

- α Parkas kuriamas kaip poilsio ir sveikatingumo želdynas. Rekomenduojama parke išlaikyti artimas natūraliam miško parkui kraštovaizdžio erdves: laisvo planavimo kompozicijas, lengvai vingiuojančius takus, tapybiškus siluetus ir augalų kompozicijas. Parke turėtų dominuoti

landšaftinis (peizažinis, laisvas) planavimo pobūdis. Formuoti aiškių linijų, bet plastiškus erdvių kontūrus. Naujų medžių sodinti nerekomenduojama, labiau siūlytina įvesti dekoratyvių-žydinčių krūmų grupių ties takų sankirtomis ar suolų grupėmis. Vengti geometrinių ir simetriškų elementų bei linijiškumo. Visi Kultūros ir poilsio parko želdiniai tvarkomi vadovaujantis atlikta želdinių inventorizacija.

α Papildomos priemonės želdinių masių tvarkymui:

- retinama 30 proc. želdinių masių, pažymėtų sutartiniais ženklais. Pažymėtuose želdinių masyvuose kertamas kas trečias medis, ypač stipriai užgožtas, mechaniškai ar kenkėjų pažeistas. Atveriami brandūs ir sveiki medžiai, šviesinant grupes ir masyvus; Šalia ūksmingų masių, juos pararetinus siekiant didesnio estetinio poveikio rekomenduotina sodinti vadinamuosius palajinius želdinius, kurie formuos pereinamumą nuo aukštų medžių lygio link gazono lygmens. Tokių masių pakraščiuose lengvomis grupėmis galėtų būti sodinami: *lazdynai, šermukšniai, raudonuogis šeivamedis, ožekšniai, gudobelės*. Labiau rekomenduotina, jog šie krūmai būtų sodinami saulės apšviestoje masių dalyje. Parke šie palajiniai želdiniai veisiami įvairaus dydžio grupėmis ir ploteliais, juos išdėstant masių retmėse ar derinant prie kelių bei takų.

- kertami medžiai ties naujų kelių trajektorijomis, sudarant saugią ir šviesią aplinką. Šalinant medžius nuo praėjimų takų ir atveriant tako erdvę.

- Atveriami vaizdai į Nevėžio pakrantę, iškertant sąžalynus, paliekant natūralių siluetų nedideles grupes. Šienaujami pakrantės šlaitai.

α Kultūros ir poilsio parko gazonai turi būti taisyklingos formos ir švarūs, be piktžolių. Vegetacijos metu žolė turėtų būti pjaunama ne mažiau kaip du kartus.

α Gėlynus parke koncentruoti labiau reprezentacinėse dalyse: ties pagrindinėmis alėjomis ar prie didesnių poilsio aikštelių, skulptūrų. Gėlynuose rekomenduojama sodinti daugiameses gėles.

α Visame parke įrengiamas tankesnis naujų pėsčiųjų takų tinklas, įvedant daugiau krypčių nuo daugiabučių gyvenamųjų namų mikrorajonų. Pėsčiųjų takai įrengiami betoninių grindinio trinkelio arba plytelių. Visi pėsčiųjų takai privalo būti apšviesti. Naujų pėsčiųjų takų plotis rekomenduojamas 1,5-2,0 m, takų danga - betoninių grindinio trinkelio arba plytelių, dviračių takai gali būti klojami liejant asfalto dangą. Atnaujinamos esamos pėsčiųjų alėjos ir esami pėsčiųjų takai. Parke formuojama vieninga pėsčiųjų ir dviračių takų sistema, visi takai privalo būti vienodos stiliškos ir medžiagiškos. Viena pagrindinių parko ašių, einanti rytų-vakarų kryptimi gali būti klojama iš spalvotų grindinio trinkelio, čia siūloma statyti meno objektus, instaliacijas ir skulptūras. Įrengiamas apšvietimas ir suoliukai.

α Kultūros ir poilsio parke įrengiama **žiedinė dviračių tako trasa**, kuri žiemos metu naudojama slidžių sportui. Žiedinė dviračių trasa įrengiama pagal parengtą techninį projektą "**Kultūros ir poilsio parko pėsčiųjų ir dviračių takų rekonstravimas**";

α Rekomenduojama rengti techninį parko rekonstrukcijos projektą;

α Atkurti sezono metu veikiantį stacionarų (arba sumontuojamą) atrakcionų parką.

α Viso parko pagrindinė vystymo konceptuali kryptis - rami rekreacija miško parke, papildomai formuojant šias funkcines zonas:

- **Vaikų žaidimų zona**. Įrengiama vaikų žaidimų įrenginių aikštelė. Aikštelės danga privalo būti specializuota ir atspari smūgiams. Aikštelė gali būti aptveriami neaukšta metaline ažūrine tvorele. Rekomenduojama įrengti labiau temines ir individualias žaidimų aikšteles, kaip pavyzdžiui "*Piratų laivas*" "*Džiunglės*" ir pan. Vaikų žaidimų aikštelę siūloma puslankiu plastiškai apsodinti gėlynais, kuriuose sodinamos daugiamesės ar svogūninės gėlės. Prie aikštelės įrengiami suolai ir apšvietimas.

- **Sveikatingumo tako zona**. Kuriamas „*Sveikatingumo takas*“ su lauko treniruoklių salelėmis ir sporto aikštelėmis tam tikromis atkarpomis. Lauko treniruokliai įrengiami ant specializuotos sportinės dangos.

- **Ekstremalaus sporto zona.** Esama riedutininkų ir BMX dviratininkų įrenginių aikštelė.
- **Slidinėjimo zona.** Rytinėje Kultūros ir poilsio parko dalyje formuojama 20 m aukščio dirbtinė kalva, imituojant artimą natūraliam kraštovaizdžiui reljefą. Netoli slidinėjimo kalno rekomenduojama įrengti slidžių nuomos punktą. Žiemos metu galėtų būti nuomos ir lygumų slidės, skatinant parko naudojimą visais metų laikais.

- **Vandens laisvalaikio zona.** Įrengiama ir sutvarkoma pakrantės infrastruktūra su nedidele mažųjų laivelų prieplauka, priėjimu prie vandens, suolais ir apšvietimu.

- **Šunų dresavimo zona.** Esamą šunų dresavimo aikštelę rekomenduojama rekonstruoti įrengiant naujų ir įvairesnių įrenginių šunų aktyvumo, paklusnumo ir dresavimo pratyboms. Visame parke būtų reikalinga pastatyti keletą šiukšliadėžių šunų ekskrementams surinkti.

- **Atminimo aikštelė.** Musulmonų karių kapinių vietos aiškesnis apipavidalinimas: išvalant aplink augančius želdinius, įrengiant tvarkingą priėjimą, suformuoti nedidelę dekoratyvinę tvorelę ir pan.

- **Infrastruktūros zonos** (automobilių stovėjimo aikštelės). Siūlomos įrengti 3 automobilių stovėjimo aikštelės parkui strategiškai svarbiose vietose (kuriose būtų patogų atvažiuoti nuosavu transportu ir leisti laisvalaikį parke): (1) ties slidinėjimo kalnu šiaurės rytinėje parko dalyje, (2) ties riedutininkų aikštele ir pagrindiniu įėjimu į parką, (3) prie esamos galutinės autobusų sustojimo aikštelės.

α Rekomenduojamų augalų asortimentas visame parke:

- Lanksva pilkoji (*lot. Spirea cinerea*) - sodinama grupėmis po 7-9 vnt.;

- Forzitiya tarpinė (*lot. Forsythia x intermedia*) - sodinama grupėmis po 7-9 vnt.;

- Kadagys tarpinis (*lot. Juniperus x media*) - sodinamas grupėmis po 10-11 vnt.;

- Tunbergo raugerškis (*lot. Berberis thunbergii*) - sodinamas grupėmis po 7-9 vnt., rekomenduojama rinktis spalvingesnes rūšis 'Atropurpurea', 'Aurea', 'Golden ring'. Galima mišrinti grupėse su tarpiniu kadagiu.

- Sparnuotasis ožekšnis (*lot. Euonymus alatus*) - sodinamas grupėmis po 5-7 vnt., galima mišrinti grupėse su tarpiniu kadagiu.

Esant poreikiui įvesti naujų želdinių (medžių) siūlytina sodinti tik pavienius medžius ar itin nedideles jų grupes, siekiant neužtamsinti ir taip tankiai suaugusio parko. Pavieniui ar nedidelėmis grupėmis sodintinos spalvingos medžių formos – raudonalapiai paprastieji klevai ir raudonieji platanalapiai klevai. Pavieniams, arčiau takų sodinamiems žemiems medžiams rekomenduotina sodinti paprastojo uosio svyruoklinę formą (*lot. Fraxinus excelsior 'Pendula'*), kalninės guobos svyruoklinę formą (*lot. Ulmus glabra 'Pendula'*). Parko vidaus erdvių gilumoje kaip pavieniai medžiai gali būti sodinamos sibirinio kėnio, vakarinės tujos bei paprastojo ažuolo glaustašakės formos. Siūlytina Kultūros ir poilsio parko tankius vienodų medžių masyvus retinti ir jų fone sodinti išraiškingesnius, dekoratyvesnius pavienius medžius ar spalvotųjų lapuočių nedideles grupes.

(3) NEMUNO G. PARKAS

α Nemuno g. parkas formuojamas kaip Nemuno gatvės apsauginių želdinių juosta. Želdynas formuojamas iš trijų atskirų sklypų, kuriuose retinamos ir formuojamos medžių grupės.

α Želdinių tvarkymas vykdomas vadovaujantis želdinių inventorizacijos duomenimis: pirmiausia šalinami visi teritorijoje augantys uosalapiai klevai, tuopos ir savaiminės medžių atžalos, kenkėjų pažeisti ar mechaniškai sužaloti želdiniai, taip pat sergantys ir nustelbti kitų medžių želdiniai. Paliekami sveiki, brandūs medžiai, nedidelėmis medžių grupelėmis. Medžių grupės formuojamos artimos natūraliame kraštovaizdyje būdingoms kompozicijomis - lenktų ir plastiškų formų.

α Arčiau gatvės esančios želdinių eilės išsaugomos jas vietomis papildant žvilgančiojo kaulenio (*lot. Cotoneaster lucidus*) krūmų eilėmis. Arčiau gatvės želdinių kompozicijose išlaikomas linijiskumas ir taisyklingos formos. Mechaniškai pažeisti ir sergantys želdiniai, esantys eilėse pakeičiami naujais tos pačios rūšies medžiais ar krūmais.

- α Įrengiami papildomi pėsčiųjų takai ties kuriais gali būti formuojamos nedidelės kamerines erdvės su suoliukais ir lauko šviestuvais. Takų plotis rekomenduojamas 1,50 – 2,00 m, danga – betoninių grindinio trinkelių arba plytelių.

(4) ATMINIMO PARKAS

Atminimo parkas patenka į Panevėžio žydų senųjų kapinių, u.k. 11410, teritoriją. Rekomenduojami parko priežiūros ir tvarkymo darbai:

- α Išsaugoti rimties/ramybės parko pobūdį. Parke negali būti įrenginėjamos naujos žaidimų ir pramogų aikštelės, nesodinami nauji želdiniai.
- α Retinti želdinių grupes, vadovaujantis atlikta želdinių inventorizacija.
- α Šalinti blogos būklės (nudžiūvusius ir menkaverčius) medžius;
- α Atnaujinti gyvatvores;
- α Atnaujinti ir prižiūrėti vejas;
- α Atnaujinti pėsčiųjų takų dangą;
- α Išardyti pietvakarinėje parko dalyje esančią aikštelę ir dangas, išvalytą plotą užsodinti veja;
- α Visi buvusių žydų kapinių teritorijos tvarkymo darbai turi būti vykdomi vadovaujantis Lietuvos Respublikos Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymu (Žin 1994, 3-37; Žin. 2004, 153-557; Žin. 2012, Nr. 136-6960), kitais kultūros paveldo apsaugą reglamentuojančiais teisės aktais, apsaugos reglamentu.

(5) BENDRUOMENIŲ RŪMŲ PARKAS

- α Vykdamas Bendruomenių rūmų parko įrengimą visų pirmą būtina sutvarkyti Nevėžio upės pakrantę: rekomenduojama šalinti visus teritorijoje ir upės pakrantėje augančius uosalapius klevus. Taip pat visus kitus menkaverčius ir kenkėjų ar mechanškai pažeistus želdinius (vadovaujantis atlikta želdinių inventorizacija), būtina išvalyti pakrantę nuo savaiminių sąžalynų, atverti vaizdus į kitą Nevėžio upės krantą. Pakrantėje išsaugomi sveiki ir nekeliantys pavojaus baltojo gluosnio želdiniai, vykdamas jų nuolatinę priežiūrą, genėjimą, karpymą ir pan.
- α Siūloma nutiesti pėsčiųjų tiltą, kuris būtų fizinė bei vizualinė jungtis su kitame krante esančiu A. Jakšto skveru ir Maironio tako alėja. Teritorijoje ties projektuojamu tiltu, veidrodžiškai atliepiant kito kranto kompoziciją - taip pat įrengiama poilsio aikštelė su suolais. Taip pat siūloma įrengti nedidelę prieklauką irkluotojams ar mažiems pramoginiams laiveliams. Poilsio aikštelėje įrengiami dviračių stovai. Taip pat čia gali atsirasti informacinis ar istorinis stendas. Pastatomi žemi lauko šviestuvai.
- α Išilgai pakrantės įrengiamas pėsčiųjų-dviračių takas, kiekvienos paskirties juostai skiriant ne mažesnę kaip 2,0 m plotį. Dviračių taką rekomenduojama tiesti asfalto dangos, pėsčiųjų - betoninių grindinio trinkelių. Takai turėtų būti atskirti skirtinga dangos spalva, ar skirtingu dangos medžiagiškumu. Privalo būti įrengti kelio ženklai ar dviračio tako horizontalusis ženklinimas. Dviračių-pėsčiųjų takas apšviečiamas šviestuvais. Pėsčiųjų takas nuo dviračių tako gali būti atskirtas nedidele žaliaja juosta.
- α Bendruomenių rūmų parke siūloma įrengti 3 specializuotas aikšteles (funkcines zonas):
 - (1) **ekstremalaus laisvalaikio aikštelė** (riedutininkų ir BMX dviratininkų įrenginių aikštelė) šiaurinėje sklypo dalyje;
 - (2) **aktyvaus sporto ir laisvalaikio zona** - įrengiama krepšinio aikštelė ir lauko treniruoklių įrenginiai;
 - (3) **vaikų žaidimų zona** - įrengiamos dvi nedidelės mažamečių vaikų žaidimų įrenginių aikštelės, viena skirta vaikams, kurių amžiaus kategorija 0-6 m., kita – vyresniems nei 6 m. Būtina šias dvi aikšteles aiškiai atskirti, įrengti informacinius stendus su saugumo reikalavimais.

Visos funkcinės zonos parko teritorijoje turi būti vizualiai susijusios ir išlaikyti vieningą objektų architektūrinę stilistiką: tiek spalviniais sprendimais, medžiagiškumu, suplanavimu. Visose aikštelėse įrengiamas apšvietimas, suoliukai ir šiukšliadėžės. Visos aikštelės privalo būti įrengtos specializuotų dangų: sportinė danga, smūgiams atspari ir minkšta danga, specializuota riedutininkų įrenginių danga ir pan.

- **Rekomenduojamas želdinių asortimentas:**

- Želdyno teritorija gali būti papildoma čia vyraujančiais želdiniais: paprastaisiais ąžuolais (*lot. Quercus robur*), paprastaisiais klevais (*lot. Acer platanoides*), kalninėmis pušimis (*lot. Pinus mugo*) ir dygiosiomis eglėmis (*lot. Picea pungens*). Pavieniui siūlytina sodinti itin dekoratyvias šių želdinių veisles: paprastojo klevo raudonąją ir geltonąją formas (*lot. Acer platanoides* „Royal Red“, „Princeton Gold“) raudono ąžuolo (*lot. Quercus rubra*) želdinius. Būtina labiau išsiskiriančius želdinius derinti su foninėmis kompozicijomis ir sodinti po vieną.

Nevėžio pakrantėje pavieniui ar grupuojant sodinami svyruoklinės formos baltieji gluosniai (*lot. Salix alba*, *Tristis*) - sodintini po 1 vnt., karpotieji beržai (*lot. Betula pendula*) - grupėse po 3-5 vnt., paprastosios vinkšnos (*lot. Ulmus laevis*) po 1 vnt. Taip pat siūlytina įvesti dekrotayvius Zyboldo obels (*lot. Malus sieboldii*) ir Nedzveckio obels (*lot. Malus niedzwetzkyana*) želdinius, grupuojant po 3-4 išdrikusiose eilėse. Obelys pavasarį pakrantėje suteiks žydėjimo ir dekoratyvumo pasivaikščiojimo ir dviračių tako atkarpai. Rekomenduojama neužsodinti ištisine eile, bet formuoti nedideles grupes su atviromis erdvėmis ir vaizdu į kitą krantą.

Pavienėse žaliose erdvėse siūlytina įvesti žydinčių dekoratyvių krūmų: pilkąją lanksvą (*lot. Spirea cinerea*), sidbrakrūmius (*lot. Potentilla*), forzitijas (*lot. Forsythia*).

Taip pat svarbu neapkrauti ir neužtamsinti parko želdiniais, išsaugoti šviesias erdves ir nuolatos prižiūrėti želdyną ir jame augančius medžius bei krūmus, todėl būtina sudaryti tikslų dendrologinį planą ir sodintinių augalų žiniaraštį.

(6) SENVAGĖS PARKAS

- α Retinti ant Senvagės šlaitų tankiai suaugusias egles, kurių kamienai skurdūs ir ploni; Visų kitų želdinių priežiūra vykdoma pagal atliktą želdinių inventorizaciją;
- α Žiemą siūlytina įrengti čiuožyklą ant užšalusios patvenktos Senvagės dalies;
- α Įvesti daugiau dekoratyvių žydinčių krūmų ties pylimu tarp Senvagės ir Nevėžio. Ant pylimo įrengiami suoliukai ir dekoratyvus apšvietimas;
- α Įtraukti į atskirojo želdyno teritoriją viršutinėje terasoje (vakarinėje pusėje) esantį skverelį su skulptūra, ties apžvalgos aikštele;
- α Fontano pagrindo konstrukcijos remontas, fontano naktinio apšvietimo įrengimas;
- α Rekomenduojama pylimą tarp Nevėžio upės ir Nevėžio senvagės apsodinti dekoratyviai žydinčių medžių grupėmis, kuris suteiktų didesnio puošnumo šiai centrinei viešajai miesto erdvei. Svarbiausios želdinimo gairės būtų: nepakrauti želdiniais pylimo ir nesodinti taisyklingomis eiulėmis medžių. Pylimo apželdinimas turėtų būti formuojamas artimas natūralioms landšaftinėms formoms. Nevėžio pakrantėje grupuojant sodinami dekrotayvūs Zyboldo obels (*lot. Malus sieboldii*) ir Nedzveckio obels (*lot. Malus niedzwetzkyana*) želdinius, grupuojant po 2-3 (Zyboldo obelis), o mažesnius po 3-4 (Nedzveckio obelis) išdrikusiose eilėse ir nedidelėse grupelėse. Obelys pavasarį pakrantėje suteiks žydėjimo ir dekoratyvumo pasivaikščiojimo ir dviračių tako atkarpai. Rekomenduojama neužsodinti ištisine eile, bet formuoti nedideles grupes su atviromis erdvėmis ir vaizdu į kitą krantą. Esant poreikiui ir pageidavimui rekomenduojama ant šlaito tarp senvagės ir Nevėžio upės pasodinti ir dekoratyvias 4-5 vnt. smailiadančių vyšnių (*lot. Cerasus serrulata Lindl.*) grupes, kurios Senvagės parkui taip pat suteiks didesnio puošnumo. Vyšnių grupes rekomenduotina sodinti gerai nuo vėjo apsaugotose vietose.

- α Pavienėse žaliose erdvėse, takų sankirtose ir krantų šlaituose siūlytina įvesti neaukštų žydinčių dekoratyvių krūmų: siauralapę lanksvą (*lot. Spirea arguta*), sidbrakrūmius (*lot. Potentilla*), forzitijas (*lot. Forsythia*), raugerškius (*lot. Berberis*), veigelas (*lot. Weigela*), šluotelines ir didžialapes hortenzijas (*lot. Hydrangea*) ir kt.
- α Rytinėje Senvagės dalyje atvirame vejose plote rekomenduojama pasodinti ilgaamžį itin dekoratyvių lapuotį medį (pvz. paprastojo buko raudonlapę formą (*lot. Fagus sylvatica purpurea*));
- α Senvagės saloje rekomenduojama pasodinti ypač dekoratyvių ir žydintį lapuotį medį, pvz. Magnoliją japoninę (*lot. Magnolia kobus*), arčiau kranto sodinti dekoratyvių krūmų grupę Lenktašakės forzitijos f. 'Variegata' (*lot. Forsythia x suspensa 'Variegata'*). Krūmai itin dekoratyviai žydės pavasarį, o šiltuoju metų laiku - puoš salos viešąją erdvę dekoratyviais dvispalviais lapais. Siūlytina sodinti kiek galima arčiau vandens, numatant, jog krūmai atsispindėtų vandens paviršiuje. Salos nerekomenduojama tankiai užsodinti, siūlomi pavieniai itin dekoratyvūs želdinių akcentai. Vietoje krūmų gali būti formuojamas daugiamečių augalų gėlynas.
- α Atnaujinamos visos pėsčiųjų ir dviračių takų dangos. Pėsčiųjų takus rekomenduojama klinkerio trinkelėmis.
- α Senvagės parko ribose privalo būti įrengtos trūkstamos dviračių trasos **Piniava-centras-Pažagieniai-Šilagalys** atkarpos. Dviračių takas apšviečiamas šviestuvais, įrengiamos dviračių stovų aikštelės.
- α Atnaujinamos atraminės sienutės, remontuojama krantinė, atnaujinami suolai.
- α Rekomenduojama įrengti daugiau meninių objektų ir skulptūrų.
- α Turi būti rengiamas skvero rekonstrukcijos techninis projektas, atnaujinamos visos dangos ir mažieji architektūros objektai.
- α Želdinių masyvus ir lajas, ypač augančius šlaituose rekomenduojama pašviesti iš apačios specialiais kryptingais prožektoriais ir šviestuvais, apšviečiančiais lajas.

(7) SKAISTAKALNIO PARKAS

Parkas priskiriamas istoriniams želdynams, todėl jam būtina parengti techninį parko tvarkymo projektą. Šio projekto (Panevėžio miesto želdynų tvarkymo specialusis planas) apimtyje siūloma preliminarius parko tvarkymo sprendinius:

Parkas tvarkomas vadovaujantis tęstinumo principu išsaugant jo takų sistemą, ir bendrą želdyno kompoziciją;

α Parko teritorija sąlyginai skirstoma į šias zonas:

- (1) **Nevėžio kilpos atvira erdvė;**
- (2) **Tankiai užsodinta centrinė parko dalis.**
- (3) **Istorinės sodybos aplinka.**
- (4) **Žagienio upelio tvenkinių aplinka.**
- (5) **Žagienio upelio aukštupio aplinka.**

Pagrindiniai tvarkymo nurodymai atskiroms Skaistakalnio parko zonoms:

(1) Nevėžio kilpos atvira erdvė.

Šioje zonoje paliekama atvira erdvė renginiams. Želdiniai tvarkomi išlaikant natūralaus kraštovaizdžio išpūdį. Numatomas takelis paupiu, atkartojantis upės vingį ir apjungiantis poilsio vietas. Siūloma rekonstruoti pėsčiųjų tiltą arba pertvarkyti jo prieigas (per daug statūs, netgi nesaugūs laiptai);

Atviroje Nevėžio kilpos erdvėje rekomenduojamas naujų augalų asortimentas:

- Gluosnis purpurinis (*lot. Salix purpurea "Gracilis"*)
- Sedula baltoji (*lot. Cornus alba "Elegantissima"*);

- Gudobelė grauželinė (*lot. Crataegus laevigata "Paul's Scarlet"*);
- Gudobelė vėduoklinė (*lot. Crataegus flabellata*);
- Gudobelė vienapiestė (*lot. Crataegus monogyna*);

(2) Tankiai užsodinta centrinė parko dalis.

Tai teritorija, kurioje persipina įvairiuose istorijos tarpsniuose pasodintų medžių grupės bei alėjos. Siūloma medžius genėti, sunykusius bei stipriai pažeistus šalinti. Esamą takų tinklą koreguoti, atnaujinti takų dangą, įrengti poilsio aikšteles ir pastatyti suoliukus, šiukšliadėžes, vaikų žaidimo įrenginius. Siekiama sustiprinti parko santykį su upe - atsigręžti į Nevėžį, tuo tikslu atveriami vaizdai į upės slėnį, iškertant sąžalynus, siūlomos suoliukų vietos palei upę;

Tankiai užsodintoje parko dalyje rekomenduojamas naujų augalų asortimentas:

- Pachisandra viršūniedzė (*lot. Pachisandra terminalis "Green Carpet"*);
- Daugiametės gėlės - Melsvės, Astilbės, Neužmirštuolės ir kt..

(3) Istorinės sodybos aplinka.

Siūloma atstatyti istorinę poeto ir advokato J. Čerkeso - Besparnio sodybą, u.k. 20913, pritaikyti ją lankymui bei kameriniams renginiams, atkurti ir sutvarkyti ją supantį sodą, parenginat projektinę dokumentaciją, vadovaujantis Lietuvos Respublikos Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymu (Žin 1994, 3-37; Žin. 2004, 153-557; Žin. 2012, Nr. 136-6960), kitais kultūros paveldo apsaugą reglamentuojančiais teisės aktais, apsaugos reglamentais.

Istorinės sodybos aplinkoje rekomenduojamas naujų augalų asortimentas (derinti kartu su projektine dokumentacija):

- Hortenzija šluotelinė įv.rūšių (*lot. Hydrangea paniculata*);
- Obelys (*lot. Malus*);
- Slyvos (*lot. Prunus*);
- Alyva paprastoji (*lot. Syringa vulgaris*);
- Jazminas darželinis (*lot. Philadelphus coronarius*);
- Putinas paprastasis (*lot. Viburnum opulus "Roseum"*);

(4) Žagienio upelio tvenkinių aplinka.

Tai geriausiai tvarkoma parko dalis. Siūloma išvalyti tvenkinius, paformuoti pakrantes, pasodinti spalvingesnių krūmų bei daugiamečių gėlių. Rekonstruoti tiltukus ir pėsčiųjų takus;

Žagienio upelio tvenkinių aplinkoje rekomenduojamas naujų augalų asortimentas:

- Forzitiija tarpinė (*lot. Forsythia intermedia*);
- Ieva paprastoji (*lot. Prunus padus "Cerulea"*);
- Gluosnis purpurinis (*lot. Salix purpurea "Gracilis"*);
- Sedula baltoji (*lot. Cornus alba "Sibirica Variegata"*);
- Pūslenis putinalapis (*lot. Physocarpus opulifolius "Diabolo"*);
- Pūslenis putinalapis (*lot. Physocarpus opulifolius "Luteus"*);

(5) Žagienio upelio aukštupio aplinka. Tai būtų ramaus poilsio, pasivaikščiojimo zona. Siūlomi nauji takai bei tiltukai per Žagienio upelį. Drėgnesnėse vietose tako atkarpos gali būti iš medinių lentučių pakeltos virš žemės paviršiaus. Eksponuojama augalija, būdinga upelių pakrantėms;

Žagienio upelio aukštupio aplinkoje rekomenduojamas naujų augalų asortimentas:

- Lanksvūnė šermukšniapė (*lot. Sorbaria sorbifolia*).

- Gluosnis purpurinis (*lot. Salix purpurea "Gracilis"*);

Visoje likusioje parko teritorijoje:

- a Rekonstruojami esami ir projektuojami nauji takai;
- a Siūloma sukurti vieningą informacinių ženklų ir mažųjų architektūros objektų sistemą;
- a Siūloma parke išdėstyti informaciją apie čia augančius retesnius augalus pateikti jų pavadinimus ir kitus duomenis;
- a Parko lankytojams numatomos trys automobilių stovėjimo aikštelės - dvi esamos, kurios turėtų būti atnaujintos ir viena įrengiama naujai. Rytinėje Skaistakalnio parko dalyje (įvažiavimas iš J.Biliūno gatvės) atnaujinamos esamos aikštelės: šalinami menkaverčiai medžiai ir krūmai, aikštelė turėtų būti labiau matoma nuo gatvės, tačiau apželdinta nuo parko pusės. Nauja aikštelė įrengiama pietinėje parko dalyje (įvažiavimas iš Ukmergės g.). Rekomenduojama aikštelėse įrengti apšvietimą ir vaizdo stebėjimo kameras.
- a Atnaujinama apšvietimo sistema ir papildoma žemais šviestuvais bei prožektoriais, apšviečiančiais meninius kūrinius bei medžių lajas;
- a Želdinių tvarkymas ir priežiūros priemonės taikomos pagal atliktą želdinių inventorizaciją. Šalinti peraugusius ir menkaverčius želdinius, retinti tankiai sužėlusias ir tamsias želdinių grupes.
- a Siūloma parke pasodinti daugiau dekoratyvinių krūmų ir daugiamečių gėlių;
- a Siūloma Skaistakalnio parke įprasminti **Baltų šventvietės** buvimą. Vietą parinkti techninio projekto metu, surinkus pakankamai duomenų ir istorinių šaltinių apie šventvietės egzistavimo faktą.
- a Siūloma stipriau retinti želdinius parko prieigose, formuoti aiškius ir šviesius **įėjimus į parką**, prie kiekvieno svarbesnio įėjimo į parką įrengti nedidelius informacinius standus apie Skaistakalnio parką, jo svarbiausias gamtines (vertingiausias augalus, reljefo formas ir pan.) ir kultūrinės vertybes (buvusią dvaro sodybą, istorines asmenybes, legendas susijusias su parku), stende turėtų būti pavaizduotas parko planas su nužymėtomis svarbiausiomis lankytinomis zonomis. Siūloma formuoti 6 tokius pagrindinius įėjimus į parką su informaciniais standais. Informaciniai standai apie Skaistakalnio parke turėtų būti įrengiami ir gretimuose želdynuose. Tokiu būdu nukreipiant lankytojų srautus. Standai apie Skaistakalnio parką galėtų atsirasti: Senvagės parko rytinėse prieigose, Maironio alėjos rytinėje dalyje, Pajuostės plento parko vakarinėje dalyje.
- a Palei Nevėžio upę įrengti 1-2 miesto viešuosius paplūdimius su atitinkama įranga ir mažaisiais architektūros objektais;
- a Visi teritorijos tvarkymo darbai turi būti vykdomi vadovaujantis Lietuvos Respublikos Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymu (Žin 1994, 3-37; Žin. 2004, 153-557; Žin. 2012, Nr. 136-6960), kitais kultūros paveldo apsaugą reglamentuojančiais teisės aktais, apsaugos reglamentu.

(8) J. BILIŪNO G. PARKAS

- a Įgyvendinami detaliuoju planu numatyti pėsčiųjų ir dviračių takai.
- a Įrengiama specializuota ir didžiausia mieste šunų dresavimo aikštelė. Aikštelė privalo būti aptverta, įrengtos lankymosi taisyklės. Aikštelės danga natūrali.

(9) PAJUOSTĖS PLENTO PARKAS

- a Pajuostės plento parko pakrantės zona tvarkoma ir įrengiama pagal parengtą „Urbanline“ techninį projektą, kuriuo numatyta įrengti viešąjį miesto paplūdimį-maudyklą, sutvarkyti pakrantę,

- įrengti pėsčiųjų ir dviračių takus, sporto aikšteles ir kt.
- α Vakariniėje Pajuostės plento dalyje siūloma formuoti aikštelę, kurioje sezono metu būtų įrengiama mobili maitinimo įstaiga (kavinė-restoranas), tam turėtų būti paruošta aikštelė, nesudėtinga statiniai, įrengtas apželdinimas, pėsčiųjų takai, dviračių laikymo stovai. Šalia kavinės galėtų būti įrengtas ir dviračių nuomos, baidarių nuomos punktas.
 - α Rytinėje parko dalyje siūlytina formuoti uždara golfo laukų žaidimo aikštyną ar kitą specializuoto laisvalaikio praleidimo aikštyną.

(10) J. BASANAVIČIAUS G. PARKAS

- J. Basanavičiaus g. parkas formuojamas kaip apsauginių gatvės želdinių želdynas, kuriame želdiniai atlieka apsauginę funkciją nuo gatvės triukšmo ir taršos. Stiprinamas linijinis apželdinimas įvedant čia jau vyraujančias ir augančias medžių rūšis: *mažalapės liepas, paprastuosius ir pensilvaninius uosius, paprastuosius ąžuolus ir klevus*. Medžiai sodinami dviem eilėmis atstumais kas 6-7 metrus.
- Želdinių priežiūra ir tvarkymas želdyne vykdomi pagal atliktą želdinių inventorizaciją. Pirmoje eilėje šalinami uosialapiai klevai, ligų ir kenkėjų pažeisti medžiai, stipriai mechaniškai užaloti želdiniai, taip pat valomos visos brandžių medžių savaiminės atžalos. Esamos želdinių grupės šviesinamos ir formuojamos išraiškingesnės kompozicijos. Arčiau gyvenamųjų namų esanti parko dalis rekomenduojama taip pat apsodinti medžių eilėmis, kurios mažintų nuo gatvės sklindančius triukšmą ir taršą.
- Pėsčiųjų takas, einantis lygiagrečiai J. Basanavičiaus gatvei rekonstruojamas į naują dviejų juostų taką, skirta dviratininkams ir pėstiesiems. Dviračių tako plotis ne mažesnis kaip 2,0 m, pėsčiųjų tako - ne mažesnis kaip 1,5 m. Takų danga - betoninės trinkelės, dviračių takas gali būti klojamas asfalto danga. Būtina atskirti šiuos du skirtingų paskirčių takus žymint juos horizontaliu žymėjimu ar įrengiant kelio ženklus.
- Parke įrengiami papildomi pėsčiųjų takai ir kryptys, vedančios link gyvenamųjų namų kvartalo Šviesos gatvėje. Ties šia gatvele rekomenduojama įrengti nedidelę krepšinio aikštelę ir pastatyti keletą suolų. Taip pat reikalinga rekonstruoti platinant vietinio įvažiavimo kelią į Šviesos gatvę. Būtina numatyti pėsčiųjų tako jungtį/išėjimą link kapinių.

(11-12) ŽAGIENIO G.- KAPINIŲ PARKAS

- α Želdynas formuojamas kaip ramybės ir rimties oazės čia ateinantiems žmonėms ir palydintiems savo artimuosius. Siūlomos subtilios kompozicijos, ramių kompozicijų takai, orientuoti į kapinių vartus.
- α Memorialinės, susikaupimo erdvės kūrimas;
- α Automobilių aikštelių įrengimas šiaurinėje sklypo dalyje, esama praplatinta aikštelė prie kapinių įėjimo paliekama.
- α Tradicinių didžiųjų lapuočių ir spygliuočių kompozicijos, formuojant uždangą kapinėms ir ramybės zonai nuo garažų teritorijos.
- α Alėjoje prie pagrindinio įėjimo sodinami ąžuolų alėja - kaip tvirtybės, amžinybės simbolis
- α Parke sukurti itin privačias erdves, apgaubtas želdinių, kuriame būtų galima gedintiems žmonėms praleisti ramią akimirką vienuose gamtos apsuptyje. Būtina apželdinti šiaurinę parko ribą, atribojant nuo autoservisų aplinkos.
- α Parke ir parko takuose galėtų būti meniškai įprasminotos įvairios citatos, suteikiančios palaikymo sunkioje akimirkoje.
- α Simboliškai paryškinti įėjimą (želdiniais, vartais, meniniu akcentu)- kuris suteiktų išpūdį - įėjimą į išėjusiųjų Pasaulį ar Žemę.

(13) VELŽIO PARKAS

- α Reikalinga parengti parko techninį-darbo projektą;
- α Išsaugoti visas vertingas ir retas medžių rūšis;
- α Parko centre esantis tvenkinys išvalomas, sutvarkomos pakrantės, iškertami visi menkaverčiai želdiniai ir medžių savaiminės atžalos. Velžio parke kuriamas dendrologinio rinkinio parkas. Velžio parkas įkurtas buvusio medelyno teritorijoje, čia gausi medelyno augalų kolekcija. Yra nemažai išlikusių, tačiau sulaukėjusių ypač vertingų dekoratyvių medžių rūšių, kurių čia auga itin didelis kiekis.
- α Kuriant parką siūlytina buvusių medelyno linijinę struktūrą išnaudoti kaip privalumą (pranašumą) sukuriant netradicinės linijinės struktūros parką – linijinių takų sistemą, mažosios architektūros, atraminių sienučių ir augalų kompozicijas. Analogas ar inspiracija parko kompozicijai galėtų būti Šveicarijoje esantis „Enea“ medžių muziejus-parkas (*Enea Baummuseum, Jena, Šveicarija*). Velžio parke turėtų būti kuriamas „Medžių muziejus po atviru dangumi“, išryškinant kiekvieną dekoratyvią rūšį, kur pavienis medis ir yra parko eksponatas, medis - kaip meno objektas ar skulptūra. Toks parkas būtų įdomus visais metų laikais. Išsaugojus daugumą vertingų ir retų rūšių praktiškai nebebūtų reikalinga sodinti ypač daug naujų želdinių. Įrengus čia dendrologinį parką, teritorija turėtų būti aptverta ir rakinama. Siūloma įrengti nedidelį lankytojų ar informacinį centrą su kavine, WC. Prie Velžio parko yra paskutinė viešojo transporto stotelė, siūloma ją rekonstruoti praplečiant ir įrengiant automobilių stovėjimo aikštelę. Nuo Velžio kelio ties stotele įrengiamas informacinis standas su nuoroda į Velžio parką.
- α Velžio parke kuriant linijinės struktūros parką, įrengiami dviejų tipų takai - linijiniai takai įrengiami iš lieto betono, plastiški takai tarp medžių kompozicijų įrengiami natūralios dangos - sutankintos skaldelės ar pan.
- α Išilgai linijinių takų pakaitomis įrengiami taisyklingų formų vandens baseinėliai arba gėlynai. Prie takų išdėstomi suolai. Įrengiamas į grindinį įleidžiamų lauko šviestuvų apšvietimas.
- α Iš esamų tankių medelyno želdinių grupių formuojamos plastiškos kompozicijos, kurių fone įkurdinami meno objektai, instaliacijos ir skulptūros.

(14) STATYBININKŲ G. PARKAS "SNAIGĖ"

- α Statybininkų g. parkas "Snaigė" kuriamas kaip gyvenamojo mikrorajono centrinis želdynas ir traukos centras. Rekomenduojama parko kompozicijai suteikti žaismingumo, įvesti žaismingų ryškių linijų, geometrinių formų, geoplastikos objektų. Parkas turėtų būti spalvingas, aktyvus ir traukiantis į kiemą žaisti vaikus, aktyviai leisti laisvalaikį jaunimą, sportuoti vyresnius žmones.
- α Želdinių priežiūra ir kirtimas vykdomi pagal atliktą želdinių inventorizaciją. Pirmoje eilėje šalinamos prie gyvenamųjų namų naujai pasodintas tuopos, kurios užaugusios tamsins gyventojams langus taip pat visi kiti želdiniai, esantys per arti gyvenamųjų namų fasadų. Taip pat šalinami visi teritorijoje augantys uosialapiai klevai bei kiti menkaverčiai, mechaniškai pažeisti želdiniai. Medžiai išvalomi nuo savaiminių atžalų.
- α Parke kuriamos įvairių funkcijų erdvės, kurios skaidomos pėsčiųjų takais:
 - mažamečių vaikų žaidimų aikštelė;
 - dvi krepšinio aikštelės;
 - futbolo laukas su vartais, įrengtas tiesiog šienaujamoje pievoje;
 - lauko treniruoklių aikštelė;
- α Lygus teritorijos reljefas pajvairinamas dirbtinėmis kalvelėmis, kurių aukštis 3-4 m. Žiemos metu jos galėtų būti naudojamos čiuožinėjimui su rogutėmis. Formuojant kalveles būtina numatyti laisvas nuo kliūčių čiuožimo trasas ir jų neapsodinti medžiais, bei neįrengti mažosios architektūros

objektų.

- α Parke išsaugomos esamos želdinių grupės, formuojant jų kontūrus. Gali būti sodinami pavieniai medžiai ties aikštelėmis ar pėsčiųjų takų sankirtose, taip pat ant dirbtinių kalvų viršutinės dalies. Rekomenduojama sodinti čia jau vyraujančias medžių rūšis, ypač įvairesnių rūšių klevus:

- sidabrinį klevą (*lot. Acer saccharinum*),

- paprastojo klevu raudonlapę ir geltonlapę formą (*lot. Acer platanoides 'Royal Red', 'Princeton gold'*),

- ginalinį klevą (*lot. Acer tataricum ginnala*),

- ar tiesiog paprastąjį klevą (*lot. Acer platanoides*).

Rudenį įvairiaspalviai klevų lapai pagyvins parką spalvomis, taip pat bus pramoga mažiems vaikams.

- α Palei takus siūlytina vietomis įvesti dekoratyvių žydinčių krūmų:

- Lanksva pilkoji (*lot. Spirea arguta*) - sodinama grupėmis po 7-9 vnt.;

- Forzitiya tarpinė (*lot. Forsythia x intermedia*) - sodinama grupėmis po 7-9 vnt.;

- Tunbergo raugerškis (*lot. Berberis thunbergii*) - sodinamas grupėmis po 7-9 vnt.,

rekomenduojama rinktis spalvingesnes rūšis '*Atropurpurea*', '*Aurea*', '*Golden ring*'.

- Paprastasis putinas (*lot. Viburnum opulus*);

- α "Snaigės" parką įstrižai kerta miesto svarbos dviračių trasa "**Berčiūnai-centras-Venslaviškis**".

Numatyti jai atkarpą šiame želdyne. Dviračių takai projektuojami 2,0 m pločio asfalto ar betoninių grindinio trinkelio dangos, pėsčiųjų takai įrengiami 1,5-2,0 m pločio betoninių grindinio trinkelio dangos.

(15) ATEITIES G. PARKAS

- α Ateities g. parkas tvarkomas kaip apsauginių gatvės želdinių želdynas.

- α Želdinių priežiūra ir kirtimas vykdomi pagal atliktą želdinių inventorizaciją. Pirmoje eilėje šalinami visi teritorijoje ir ypač prie gatvės augantys uosialapiai klevai bei tuopos. Taip pat šalinami visi teritorijoje augantys menkaverčiai, pažeisti želdiniai. Medžiai išvalomi nuo savaiminių atžalų.

- α Stiprinama apsauginė želdinių juosta prie Klaipėdos gatvės. Sodinamos papildomos eilės mažalapių liepų (*lot. Tilia cordata*) ir paprastųjų klevų (*lot. Acer platanoides*).

- α Želdyne gali būti įrengta krepšinio ir lauko treniruoklių aikštelės.

(16) TAIKOS AL. PUŠYNĖLIS

- α Taikos al. pušynėlio želdynas turėtų funkcionuoti kaip nedidelis vietinis miško įvaizdžio parkas. Želdynas neapsunkinamas ir neapkraunamas įrenginiais, aikštelėmis bei takais. Artimiausi įrenginiai, rekreacinė infrastruktūra yra numatyti Kultūros ir poilsio parke.

- α Siūlytina šį želdyną, vadovaujantis Miškų įstatymo 11 straipsniu, ateityje išimti iš miškų paskirties žemės ir pakeisti paskirtį į kitą, atskirųjų želdynų.

- α Želdynas turėtų būti saugiai ir patogiai praeinamas bei pravažiuojamas dviračiu. Įrengiamos kelios pagrindinės dviračių ir pėsčiųjų takų trasos. Per Taikos al. pušynėlį praeina šie Panevėžio miesto dviračių takai: "**Žydroji trasa**" (Pajuostis-Berčiūnai) ir "**Didysis žiedas**". Šių miesto trasų dviračių takų atkarpos, praeinančios šiame želdyne privalo būti įrengtos ir prižiūrimos. Dviračių tako plotis rekomenduojamas 2,0 m, tako danga - asfaltas arba betoninės grindinio trinkelės. Pėsčiųjų tako plotis 1,5-2,0 m, danga - taip pat gali būti asfalto arba betoninių grindinio plytelių.

- α Įrengiami keli suoliukai. Apšvietimas įrengiamas tik prie pagrindinių pėsčiųjų ir dviračių trasos.

- α Pušynėlio želdinių priežiūra ir darbai vykdomi pagal atliktą želdinių inventorizaciją. Svarbu šiame želdyne išlaikyti pušyno įvaizdį ir natūralų kraštovaizdį. Tvarkytina pakrantė ir savaiminiai sąžalynai prie jos. Želdyne turėtų būti nuolatos šienaujama žolė.

(17) A. BARANAUSKO PUŠYNĖLIS

- a Pietrytinėje sklypo dalyje įrengti nedidelę vaikų žaidimų aikštelę bei 2-3 vnt. lauko treniruoklių. Prie šių aikštelių suformuoti nedidelę poilsio aikštelę prie tako su suoliukais ir šviestuvais;
- a Siūlytina šį želdyną, vadovaujantis Miškų įstatymo 11 straipsniu, ateityje išimti iš miškų paskirties žemės ir pakeisti paskirtį į kitą, atskirųjų želdynų.
- a Šiaurės rytinėje sklypo dalyje numatyti vieta bažnyčios statybai. Formuojant sklypą bažnyčiai numatyti šios teritorijos išėmimą iš miško paskirties žemės.
- a Pušyne nevykdyti didelių kirtimų, išlaikant pušyno vaizdą.
- a Parko perimetru sutvarkyti ir įrengti asfalto dangos gatves su pėsčiųjų šaligatviu;
- a Įrengti mi
- a nimalią pėsčiųjų takų sistemą, takų danga - asfaltas, plotis 1,5-2,0 m, prie centrinio tako (įstrižai kertantis parką) įrengti keletą suolų ir apšvietimą. Kiti takai gali būti įrengiami siauresni (1,2 m pločio).
- a Pašto dėžutes iškelti iš želdyno, numatyti jas prie siuntos gavėjų gyvenamųjų sklypų;
- a Nauji želdiniai neprojektuojami. Esamų želdinių ir želdinių grupių priežiūra vykdoma pagal atliktą želdinių inventorizaciją.
- a Sklypo ribas formuoti turint tikslią topografiją ir tikslinant ribas vietoje, neįtraukiant šaligatvių į sklypo ribas.
- a Visi tvarkymo darbai turi būti vykdomi vadovaujantis Lietuvos Respublikos Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymu (Žin. 1994, 3-37; Žin. 2004, 153-557; Žin. 2012, Nr. 136-6960), kitais kultūros paveldo apsaugą reglamentuojančiais teisės aktais, apsaugos reglamentu.

(18) JAUNIMO SODAS

Jaunimo sodas patenka į Panevėžio Švč. Mergelės Marijos Nekaltojo Prasidėjimo koplyčios ir marijonų vienuolyno pastato, u.k. 4708 ir Namo, u.k. 20806, apsaugos zonas. Galimi želdinių tvarkymo ir priežiūros darbai:

- a Teritorijos tvarkymo darbai turi būti vykdomi vadovaujantis Lietuvos Respublikos Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymu (Žin. 1994, 3-37; Žin. 2004, 153-557; Žin. 2012, Nr. 136-6960), kitais kultūros paveldo apsaugą reglamentuojančiais teisės aktais, apsaugos reglamentu;
- a Parkas tvarkomas išsaugant ir minimaliai keičiant jo takų sistemą, kadangi želdynas yra miesto centre ir kasdien jį kerta nemaži gyventojų srautai;
- a Siekiant suteikti parkui "Jaunimo sodas" išskirtinumo, didesnis dėmesys skiriamas **Pavasario, Jaunystės** temoms, pabrėžiant parko išskirtinumą pavasarinio žydėjimu, tuo jį semantiškai susiejant su pavadinimu „Jaunimo sodas“. Dalyje parko kuriamas sodo įvaizdis, išsaugomi esami sveiki vaismedžiai (kriaušės), siūloma pasodinti dar keletą obelų, slyvų (kad pavasarį būtų įspūdingas žydėjimas);
- a Kompoziciškai akcentuojama centrinė parko dalis, čia turėtų būti daugiausia spalvų bei meninių elementų. Siūloma įrengti dekoratyvinį vandens baseiną su upeliu, pastatyti meno kūrinį, pasodinti pavasarį žydinčių medžių (vaismedžių) bei krūmų, įrengti apšvietimą;
- a Greta šalutinio lenkto tako išdėstomos vaikų žaidimo aikštelės, skirtingos pagal amžiaus grupes;
- a Visame parke atnaujinami mažieji architektūros objektai (suolai, šiukšliadėžės ir kt.);
- a Rekonstruojant pėsčiųjų takus ir aikšteles siūloma naudoti kelių rūšių dangas;
- a Siūloma atnaujinti apšvietimo sistemą ir papildyti žemais šviestuvais bei prožektoriais;
- a Siūloma numatyti ir įrengti laistymo sistemą;
- a Parko pietvakarinėje dalyje numatoma įrengti automobilių stovėjimo aikštelę (dangai galima

- naudoti ažūrinės betoninės plyteles), renovuoti tualetą;
- α Parke siūloma numatyti nedidelio apžvalginio bokštą (iki 15 m). Bokštas turėtų būti lengvos, dekoratyvios ir ažūrinės konstrukcijos, neužgožiantis ir agresyviai nedominuojantis aplinkoje.
 - α Želdinių tvarkymas ir priežiūros priemonės taikomos pagal atliktą želdinių inventorizaciją. Šalinami uosialapiai klevai ir blogos būklės medžiai, retinamos tankios medžių grupės;
 - α Rengiant Jaunimo sodo projektą būtina numatyti aikštelę **Abiturientų sodo** idėjai, kuri šiuo metu jau veikia parke, suformuoti aikšteles ir sukurti atminimo lentelių vieningą dizainą. Siūloma koreguoti abiturientų sodinamų medžių vietas, formuoti vienaarūšių medžių grupes, bet nesodinti eilėmis, kas yra svetima parko kompozicijai. Rekomenduojama parengti vientisų atminimo lentelių stilistikos (dizaino) projektą, modulį, kuris būtų pritaikomas kiekvienai mokslo metų laidai prie sodinamo medžio. Abiturientų medžių sodinimui rekomenduojama rinktis suformuotus, brandesnius medžius, kurie laikui bėgant nenunyktų tarp parko želdinių, rekomenduojamas naujų sodmenų kamieno skersmuo 12 cm, medžiai turėtų būti suformuota laja, sveiki ir nepažeisti, būtina sodinti laikantis sodinimo taisyklių ir naujus sodinukus prižiūrėti, laistyti.
 - α Jaunimo sodo priežiūrą galėtų būti vykdoma tam tikros mokyklos ar mokyklų talkos metu, tokiu būdu siekiant sąmoningo bendruomenės dalyvavimo puoselėjant savo aplinką.
 - α Želdinių asortimentą papildyti spalvingesnėmis krūmų rūšimis, daugiametėmis bei svogūninėmis gėlėmis.
 - α **Rekomenduojamas augalų asortimentas:**
 - Obelis Nedzveckio (raudonlapė, raudonžiedė) (*lot. Malus sieversii „Niedzwetckiana“*);
 - Forzitiija lenktašakė (*lot. Forsythia suspensa*);
 - Japoninės lanksvos (*lot. Spirea japonica*) geltonlapė forma;
 - Raugerškio tunbergo (*lot. Berberis thunbergii*) raudonlapė forma;
 - Sedula baltoji margalapė forma (*lot. Cornus alba "Elegantissima"*);
 - Gudobelė grauželinė (*lot. Crataegus laevigata "Paul's Scarlet"*);
 - Sidabražolės krūminės įv. rūšių (*lot. Potentilla fruticosa*).

(19) SPORTO RŪMŲ SKVERAS

- α Šalinami pažeisti kenkėjų *paprastųjų alyvų* krūmai, taip pat iškertami visi *berlyninės tuopos, uosialapių klevų* ir *baltažiedžių robinijų* želdiniai. Jų vietoje rekomenduojama atsodinti ilgaamžiais medžiais: paprastaisiais ažuolais ar klevais, mažalapėmis liepomis. Atnaujinami persenę paprastųjų alyvų krūmai, derinant su darželinio jazminu.
- α Iškeliamas automobilių parkavimas iš pagrindinės aikštės priešais Sporto rūmus. Rekomenduojama šiaurinėje sklypo dalyje įrengti 23 automobilių stovėjimo vietas. Pėsčiųjų zona nuo automobilių atskiriama dekoratyviniais atitvariniais akmens stulpeliais ar betoninėmis gėlių klombomis. Pėsčiųjų takas rekonstruojamas į 3,5 pločio asfalto dangos įvažiavimą su 2,0 m pločio lygiagrečiai praeinančiu betoninių trinkelinių pėsčiųjų taku. Pažymėti plane medžiai išsaugomi, esant poreikiui dedamos metalinės apsauginės šaknis saugančios grotelės.
- α Skveras vizualiai siejamas su Sporto rūmų reprezentacine erdve: išryškinant pietinę ir vakarinę įėjimo erdves. Skvero centre projektuojamas modernios stilistikos dekoratyvus vandens telkinys, derinamas su gėlynais. Kompozicijoje įkomponuojami meniniai objektai (skulptūros ir pan.) bei šviestuvai.
- α Esamą medinę skulptūrą labiau išryškinti arba siūlytina perkelti į tinkamesnės (ne sporto) paskirties skverą.
- α Vykdyti nuolatinę želdyno priežiūrą;
- α Žaliosios zonos perimetru įrengiami suolai su šiukšliadėžėmis bei šviestuvais.
- α Pietrytinėje sklypo dalyje, ties įėjimo vartais į stadioną įrengiami dviračių stovai.

(20) PROJEKTUOTOJŲ G. SKVERAS

- α Projektuotojų g. želdyne kuriamas specializuotas dirbtinių kalvelių skveras, žiemos metu skirtas čiuožinėti rogutėmis. Tam reikalingas techninis-darbo projektas su aukščių planu. Žiemos metu skveras turėtų būti naudojamas čiuožinėti nuo kalvelių su rogutėmis. Šiuo metu esančius sustumtų žemių kauburius rekomenduojama performuoti į estetiškų ir plastiškų formų, artimų natūraliam kraštovaizdžiui kalvas. Įrengiami du kalneliai, atskirti įdaba tarp jų.
- α Skveras kuriamas su minimalia infrastruktūra. Aplink kalvas vietomis išlyginamas žemės paviršius, skirtas pėsčiųjų takams įrengti. Prie pėsčiųjų takų nerekomenduojama įrengti suoliukų, šiukšklia dėžių ar bet kokių kitų mažųjų architektūros objektų, nes tai apsunkintų žiemos pramogų galimybes. Skverą palikti kaip įmanomą natūralų ir minimalistinį: tik kalvos su takais.
- α Visi esami želdiniai šalinami. Teritorija išvaloma nuo visų savaiminių ir menkaverčių sąžalynų. Naujas skvero želdinimas rekomenduojamas atsižvelgiant į tai, kokiomis kryptimis bus čiuožiama, paliekant čiuožimo trasas laisvas nuo trukdžių. Apželdinti siūloma tik pačias kalvų viršūnes ir skvero prieigas (pakraščius), t.y. ribas su gatvėmis, takais. Tokiu būdu apsaugant nuo iščiuožimų į važiuojamąsias gatvių dalis ir gretimus objektus. Taip pat apželdinama ir riba ties degaline.
- α **Rekomenduojamas želdinių asortimentas:**
 - Kalvelių viršūnės gali būti želdinamos nedidelėmis 1-3-5 vnt. medžių grupėmis: popieržieviais beržais (*lot. Betula papyrifera*), paprastaisiais klevais (*lot. Acer platanoides*).
 - Skvero pakraščiai želdinami *paprastaisiais skroblais* mišrinant su *paprastojo lazdyno* krūmais;
 - Kalvelių pavienės papėdės (čiuožinėjimui pavojingos vietos) - apželdinamos taip pat popieržievių beržų tankiomis grupėmis, kalninės pušies (*Lot. Pinus mugo*) nedidelėmis grupėmis.

(21) SENOJO TEATRO SKVERAS

Skveras patenka į Senojo teatro pastato, u.k. 10771, teritoriją ir apsaugos zonas. Galimi skvero tvarkymo ir priežiūros darbai:

- α Iškelti esamą automobilių stovėjimo aikštelę į ŠV sklypo dalį – taip išvalant nuo vizualinės taršos priekinį fasadą;
- α Atnaujinti visas dangas;
- α Želdinti skvero sklypo pakraščiuose: nuo automobilių stovėjimo aikštelių ir nuo gatvių.
- α Aiški ir patogi takų sistema su suolais, minimali želdyno kompozicija.
- α Skverui gražinti teatro (miesto) pastato su priešais esančia prižiūrėta aplinka įvaizdį, pašalinant sandėlio su automobilių stovėjimo aikštele įspūdį.
- α Jeigu yra poreikis kultūros paveldo objekte turėti komercinės paskirties patalpas, būtina sutvarkyti aplinką, kurioje būtų aiškiai atskirtos funkcinės zonos – atskirai įrengta automobilių stovėjimo aikštelė, nuo pastato žymus atsitraukimas, apsaugant jį vizualiai, želdinių formavimas apsaugant nuo gatvės įtakos. Dangų rekonstrukcija, naujų įrengimas, menkaverčių augalų pašalinimas, atraminių sienučių, šaligatvio bortelių atnaujinimas.
- α Visi tvarkymo darbai turi būti vykdomi vadovaujantis Lietuvos Respublikos Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymu (Žin. 1994, 3-37; Žin. 2004, 153-557; Žin. 2012, Nr. 136-6960), kitais kultūros paveldo apsaugą reglamentuojančiais teisės aktais, apsaugos reglamentu.
- α **Rekomenduojamas augalų asortimentas:**
 - Žvilgantysis kaulenis (*lot. Cotoneaster lucidus*) sodinamas grupėmis ar eilėmis;
 - Mažalapė liepa (*lot. Tilia cordata*) arba paprastasis klevas (*lot. Acer platanoides*) - sodinamas pavieniui;

(22) SUKILĖLIŲ AIKŠTĖ

Sukilėlių aikštė patenka į Šv. apaštalų Petro ir Povilo bažnyčios statinių komplekso u. k. 34604 ir Šv. apaštalų Petro ir Povilo bažnyčios, u.k. 4706 apsaugos zonas ir aikštės, u.k. 10465, teritoriją Galimi želdinių tvarkymo ir priežiūros darbai:

- α Atnaujinti ištryptus vejos plotus. Želdinius tvarkyti pagal želdinių inventORIZACIJOS duomenis.
- α Siūlytina šiaurės rytinėje aikštės dalyje esantį paminklą aprėminti neaukšta dekoratyvia metaline tvorele pusapskritimi ar dalį perimetro, suformuojant vizualinį ir aiškesnį barjerą nuo pėsčiųjų tako.
- α Vykdyti nuolatinę skvero ir želdinių priežiūrą.
- α Visi tvarkymo darbai turi būti vykdomi vadovaujantis Lietuvos Respublikos Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymu (Žin. 1994, 3-37; Žin. 2004, 153-557; Žin. 2012, Nr. 136-6960), kitais kultūros paveldo apsaugą reglamentuojančiais teisės aktais, apsaugos reglamentu.

(23) SAUSIO 13 - OSIOS SKVERAS

- α Skveras tvarkomas nežymiai keičiant jo kompoziciją, siekiant tinkamai eksponuoti esamas skulptūras, tuo tikslu performuojama centrinė skvero dalis;
- α Rekonstruojant takų dangą, siūloma naudoti smulkias betonines arba klinkerio trinkeles (tinkamas senamiesčiui), pakeisti esamus suoliukus ir šiukšliadėžes naujais (vienodo ar panašaus stiliaus visai istorinei miesto daliai);
- α Apšvietimo sistemą pakoreguoti ir papildyti prožektoriais, kurie apšviestų skulptūras bei medžių lajas;
- α Želdinių tvarkymas ir priežiūros priemonės taikomos pagal atliktą želdinių inventORIZACIJĄ. Šalintini medžiai parodyti plane;
- α Siūloma skvere pasodinti daugiau krūmų ir daugiamečių bei svogūninių gėlių;
- α Visi teritorijos tvarkymo darbai turi būti vykdomi vadovaujantis Lietuvos Respublikos Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymu (Žin. 1994, 3-37; Žin. 2004, 153-557; Žin. 2012, Nr. 136-6960), kitais kultūros paveldo apsaugą reglamentuojančiais teisės aktais, apsaugos reglamentu.
- α Rekomenduojamas augalų asortimentas:
 - Pilkoji lanksva (*lot. Spirea cinerea "Grefsheim"*) sodinamos eilėmis;
 - Gudobelė grauželinė (*lot. Crataegus laevigata "Paul's Scarlet"*);
 - Rododendras (*lot. Rhododendron "Catawbiense Grandiflorum"*).

(24) RESPUBLIKOS G. SKVERAS

- α Skverui sutvarkyti ir įrengti rekomenduojama parengti techninį-darbo projektą;
- α Performuojama skvero architektūrinė kompozicija. Įrengiamos naujos dangos (sutankintos skaldelės skvero centre) su dviejų krypčių takais (takai klojami iš grindinio trinkelėlių);
- α Skvero centre siūlytinas dekoratyvinis vandens telkinys, su skulptūra, bei suoliukais. Alternatyva vandens baseinui rekomenduojama meniška/individualaus dizaino sienutė - informacinis stendas ar meno instaliacija.
- α Skvere įrengiamas dekoratyvinis apšvietimas.
- α Esami želdiniai išsaugomi, juos formuojant ir vykdant priežiūrą pagal želdynų inventORIZACIJOS duomenis.
- α Palei išlenktą pėsčiųjų taką rekomenduojama sodinti dekoratyvinių krūmų kompozicijas, atsižvelgiant jau į vyraujančias augalų rūšis.
- α Šalinami visi skvere augantys uosialapiai klevai, jų vietose, jei yra poreikis atsodinant paprastuosius klevus ar kitus tradicinius stambius lapuočius.

α **Rekomenduojamas augalų asortimentas:**

- Tunbergo raugerškis 'Atropurpurea' (lot. *Berberis thunbergii f. atropurpurea*);
- Darželinis jazminas (lot. *Philadelphus coronarius*)

(25) SKVERAS "GARSAS"

- α Atnaujinti skvero dangą (pakloti naują) - skvero grindinio danga turėtų būti šviesios spalvos granitinių plokščių - atkartojanti modernią kino teatro architektūrą (siūloma renovuoti pastatą - išryškinant modernizmo stilistiką);
- α Atnaujinti mažuosius architektūros elementus (gėlines, suolus, atramines sienutes) arba restauruoti esamus;
- α Atnaujinant skverą laikytis geometrinės kompozicijos ir atkartoti „Garso“ kino teatro pastato architektūrinę išraišką.
- α Esami skvero želdiniai tvarkomi pagal inventorizacijos duomenis. Vykdyti nuolatinę želdinių ir aplinkos priežiūrą; Nauji želdiniai siūlytini šiaurinėje skvero dalyje, sodinant vyraujančias medžių rūšis: mažalapės liepas (lot. *Tilia cordata*), paprastuosius ąžuolus (lot. *Quercus robur*), klevus (lot. *Acer platanoides*) ir uosius (lot. *Fraxinus excelsior*). Tačiau būtina neapkrauti ir neužtamsinti ir taip nedidelės erdvės želdiniais.
- α Skvero apšvietimo siūlymai: didžiųjų skvero medžių lajas pašviesti iš apačios nukreiptais šviestuvais. Dekoratyvinis apšvietimas įrengiamas palei takus, taip pat šalia suoliukų.
- α Įrengiamos ar atnaujinamos išvažinėtos ir ištryptos vejos šiaurės rytinėje sklypo dalyje. Įveisiamos gyvatvorės (rekomenduojama sodinti gudobelės želdinius (lot. *Crataegus*), formuojančios barjerus nuo gyvenamųjų namų kiemų ir pravažiavimų. Esant poreikiui gali būti įrengiamos automobilių stovėjimo vietos.

(26) SANTUOKŲ RŪMŲ SKVERAS

- α Siūloma šalinti arčiausiai Santuokų rūmų pastato rytinio (pagrindinio) fasado augantį medį, tokiu būdu atlaisvinant erdvę jaunavedžiams.
- α Šalinama kanų grupė, auganti prie fasado. Vietoje jų sodinamos dekoratyviai žydinčių aukštų krūmų grupės, pvz. šluotelinės hortenzijos (lot. *Hydrangea paniculata*) 3 vnt.
- α Skvero perimetru pasodinti dekoratyvūs augalų kompozicijas arba gyvatvorės, formuojant intymesnę ir aiškesnę skvero erdvę bei atsiveriant nuo gatvių ir automobilių stovėjimo aikštelių.
- α Palei Respublikos g. išlaikant gatvės želdinių eilę sodinamos mažalapės liepos.
- α Pietinėje sklypo dalyje įrengiama žvilgančiojo kaulenio gyvatvorė, vizualiai atitverianti nuo automobilių aikštelės.
- α Suformuojama dekoratyvi pusapskritimo formos poilsio aikštelė priešais pagrindinį fasadą - čia įrengiami suolai, šiukšliadėžės, neaukšti lauko šviestuvai, pastatoma skulptūra. Aikštelė ir pagrindinis takas link Santuokų rūmų įrengiami iš skirtingos nei kiti pėsčiųjų takai grindinio dangos: šviesių granito trinkelė (5x5 cm). Priešais poilsio aikštelę įrengiamas pusapskritimo formos gėlynas.
- α Palei pagrindinį taką, poilsio aikštelės bei gėlyno perimetru sodinami dekoratyvūs ir žydintys krūmai. Rekomenduojama rinktis šviesias (baltas) žiedų spalvas:
 - Baltai žydintys krūmai: paprastoji alyva 'Mme Lemoine' (lot. *Syringa vulgaris*), lanksva smailialapė 'Grefsheim' (lot. *Spirea cinerea*), šluotelinė hortenzija 'Grandiflora' (lot. *Hydrangea paniculata*) taip pat rekomenduotini įvairių rūšių darželiniai jazminai (lot. *Philadelphus*);
 - Gėlyną rekomenduojama taip pat formuoti iš daugiamečių, svogūninių ar vienmečių gėlių, kurios žydi šviesiais pastelinių spalvų žiedais.

(27) NEPRIKLAUSOMYBĖS AIKŠTĖ

Nepriklausomybės aikštė patenka į Švc. Trejybės bažnyčios, u.k 4707, teritoriją ir apsaugos zoną. Galimi priežiūros ir tvarkymo darbai:

- α Skveras tvarkomas iš esmės nekeičiant jo kompozicijos;
- α Rekonstruojant aikštės dangą, siūloma naudoti kelių rūšių medžiagas, tame tarpe smulkias betonines trinkeles (tinkamas senamiesčiui);
- α Siūloma pakeisti esamus suoliukus ir šiukšliadėžes naujais (vienodo ar panašaus stiliaus visai istorinei miesto daliai);
- α Apšvietimo sistemą pakoreguoti ir papildyti prožektoriais, kurie apšviestų skulptūras bei medžių lajas;
- α Nepriklausomybės skverą kerta dviračių trasa, kurią reikėtų aiškiai išskirti parenkant skirtingą dangą bei pažymėti informaciniais ženklais;
- α Atnaujinant veją, būtina išlyginti žemės paviršių, po medžių lajomis vietoje žolės gali būti sodinami šliaužiantys, pavėsi toleruojantys augalai (pvz. *Pachisandra viršūnžiedė* *lot. Pachisandra terminalis "Green Carpet"*);
- α Esamus želdinius reikia genėti, stipriai pažeistus ir nuskurdusius šalinti. Šalintini medžiai parodyti plane;
- α Atsodinti liepų eilę prie automobilių stovėjimo aikštelės skvero šiaurės vakarų pakraštyje;
- α Siekiant išryškinti paminklus ir suformuoti jiems foną, siūloma skvere pasodinti krūmų ir daugiamečių gėlių.
- α Visi tvarkymo darbai turi būti vykdomi vadovaujantis Lietuvos Respublikos Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymu (Žin. 1994, 3-37; Žin. 2004, 153-557; Žin. 2012, Nr. 136-6960), kitais kultūros paveldo apsaugą reglamentuojančiais teisės aktais, apsaugos reglamentu;
- α **Rekomenduojamas augalų asortimentas:**
 - Lenktašakė lanksva (*lot. Spirea cinerea "Grefsheim"*);
 - Sedula baltoji (*lot. Cornus alba "Elegantissima"*);
 - Gudobelė grauželinė (*lot. Crataegus laevigata "Paul's Scarlet"*);
 - Liepa mažalapė (*lot. Tilia cordata "Greenspire"*).

(28) P. PLECHAVIČIAUS SKVERAS

- α Skveras yra gerai prižiūrimas, toliau tęsti nuolatinę želdinių priežiūrą. Skvero želdinių tvarkymo priemonės vykdyti pagal atliktą želdinių inventorizaciją. Palaipsniui europinių maumedžių eilė, esanti šiaurinėje sklypo dalyje turėtų būti retinama.
- α Visi buvusių teritorijos tvarkymo darbai turi būti vykdomi vadovaujantis Lietuvos Respublikos Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymu (Žin. 1994, 3-37; Žin. 2004, 153-557; Žin. 2012, Nr. 136-6960), kitais kultūros paveldo apsaugą reglamentuojančiais teisės aktais, apsaugos reglamentu.
- α Rekomenduojama atnaujinti ištryptus vejos plotus.
- α Rekomenduojama atnaujinti takų dangas, remontuoti atramines sienutes ir atnaujinti suoliukus.
- α Siūloma skvero dalyje į šiaurę nuo rožyno pasodinti nedidelę grupę puošniai žydinčių krūmų:
 - Lenktašakė lanksva (*lot. Spirea cinerea "Grefsheim"*);
 - Lenktašakė forzitija (*lot. Forsythia suspensa*);

(29) LAISVĖS AIKŠTĖ

- α Pakeisti esamus suolus ir šiukšliadėžes naujais (vienodo ar panašaus stiliaus visai istorinei miesto daliai), koreguoti jų vietas;
- α Įvertinus tai, kad vietomis vejoje yra išminti takeliai, reikia arba keisti takų (kietos dangos)

konfiguraciją tose vietose (reikia atsiklausti techninio projekto autoriaus) arba pasodinti žemų spygliuočių augalų vietose, kur numintas takelis;

- α Vykdyti medžių priežiūrą, genėti šakas, apsaugoti medžių šaknis nuo mindymo aplink kamienus;
- α Laisvės aikštę kerta pagrindinė Panevėžio miesto dviračių trasa: **Piniava-centras-Pažagieniai-Šilagalys** ir kitos trasos. Siūloma dviračių taką aiškiai išskirti parenkant skirtingą dangą bei pažymėti informaciniais ženklais.

(30) A. JAKŠTO G. - ŠV. ZITOS G. SKVERAS

- α Skveras tvarkomas minimaliai keičiant jo kompoziciją: želdiniai formuojami labiau kaip apsauginės nuo gatvės želdinių grupės. Tvarkymas ir priežiūros priemonės taikomos pagal atliktą želdinių inventorizaciją. Pirmoje eilėje šalinami visi uosialapiai klevai.
- α Siūlytina perkloti esamą pėsčiųjų tako dangą, formuojant tako trajektorijos lanką labiau plastiškai išlenktą. Tako plotis 2,0 m, danga - betoninių grindinio trinkelė. Prie tako galėtų būti įrengtos 2 poilsio salelės su suoliukais, nedideliais lauko šviestuvais ir šiušklia dėžėmis.
- α Siūloma prie suoliukų ir palei taką įveisti daugiau dekoratyvių žydinčių krūmų kompozicijų;
- α **Rekomenduojamas augalų asortimentas:**
 - Hortenzijos šluotelinės įv.rūšių (*lot. Hydrangea paniculata*) sodinamos grupėmis po 3-4 vnt.;
 - Vanhuto lanksvos (*lot. Spirea Vanhouttei*) sodinamos grupėmis po 3-4 vnt.;
 - Sidabražolės krūminės įv. rūšių (*lot. Potentilla fruticosa*) sodinamos grupėmis po 5-6 vnt.;
 - Veigelės įv.rūšių (*lot. Weigela*) sodinamos grupėmis po 3-4 vnt.;
 - Paprastieji klevai (*lot. Acer platanoides*) sodinami 3 vnt. grupėje) gali būti atsodinami uosialapių klevų vietose.

(31) MAIRONIO ALĖJA IR (34) A. JAKŠTO SKVERAS

- α Formuojamas vientisos stilistikos A.Jakšto skvero ir Maironio tako viešųjų erdvių kompleksas, stilistiškai ir vizualiai juos susiejant.
- α Į A. Jakšto skverą patenka dekoratyvinė skulptūros "Žemė-motina-taika", u.k. 20034, teritorija. Kultūros paveldo objektuose, jų teritorijose ir jų apsaugos zonose esantys atskirieji želdynai tvarkomi vadovaujantis Lietuvos Respublikos Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymu (Žin 1994, 3-37; Žin. 2004, 153-557; Žin. 2012, Nr. 136-6960), kitais kultūros paveldo apsaugą reglamentuojančiais teisės aktais, apsaugos reglamentu;
- α Pagal parengtą ir nustatyta tvarka suderintą detalų planą, po A. Jakšto skveru numatyta įrengti požeminę automobilių saugojimo aikštelę. Įrengus šią aikštelę rekonstruojama A.Jakšto skvero visa danga, išsaugant skulptūrą, nuo aikštės formuojama aiški nukreipiamoji ašis link Maironio tako. Pėsčiųjų ir dviračių tako trajektorijos kompoziciškai turėtų prasidėti dar A.Jakšto aikštės prieigose. Nukreipiamoji ašis link alėjos turėtų būti siekiama architektūriniais-kompoziciniais sprendiniais ir elementais bei sodinamais stambiais lapuočiais: rekomenduojama sodinti glaustašakės formos paprastuosius ąžuolus (*lot. Quercus robur 'Fastigiata'*).
- α Aikštės danga - plačių šviesaus granito plokščių, klojama taisyklingu tinkleliu, ta pati danga atkarpomis turėtų atsikartoti ir Maironio tako alėjoje.
- α Maironio tako alėjoje įrengiami du atskirti takai: dviračių takas (plotis 2,0 m, danga - rausvos ar gelsvos spalvos betoninės trinkelės, pėsčiųjų takas (plotis 2,0 m, danga - pilkos spalvos betoninės trinkelės, kurių kompozicija gali būti kuriama naudojant mozaikos principus, ar inkrustuojant vienetines plyteles su meno objektais ar tekstu. Maironio takas galėtų būti įprasminantis Maironio poezijos ištraukomis iš eilėraščių, citatomis, gyvenimo faktais. Alėjos pavadinimas „**Maironio takas**“ – turėtų būti vizualiai ir simboliškai įprasminamas meno objektais, stendais ar kitais sprendimais šioje viešojoje erdvėje.

- α Šie dviejų paskirčių takai atskiriami dekoratyvia juosta, kurioje dėstomos skulptūros, meno objektai, įrengiamas dekoratyvus apšvietimas. Eilėmis įrengiami gėlynai, sodinamos žydinčių krūmų eilės. Rekomenduojama sodinti įv. rūšių sidabrakrūmius (*lot. Potentilla*), įv. neaukštas japonines lanksvas (*lot. Spirea japonica*).
- α Rytinėje Maironio tako dalyje, ties pėsčiųjų tako išsišakojimu įrengiamas informacinis stendas su nuoroda į Skaistakalnio parką. Tokiu būdu išlaikant viešųjų erdvių tarpusavio susietumą ir pereinamumą.
- α Šių abiejų viešųjų erdvių želdiniai tvarkomi vadovaujantis atlikta želdinių inventorizacija. Stengtis išsaugoti alėjos linijiškumą formuojančius sveikus medžius. Pirmoje eilėje šalinti uosialapius klevus ir tuopas, taip pat visus mechaniškai pažeistus, sausus, kenkėjų pažeistus ir ligotus želdinius. Išvalyti medžius nuo savaiminių atžalų. Būtina atnaujinti visus vejos plotus.
Rekomenduojama įrengti ir sutvarkyti Nevėžio upės pakrantės atkarpą, sutampančia su A. Jakšto skvero perimetru, įrengiant čia sėdėjimo vietas, dviračių stovus, apželdinant.

(32) J. BASANAČIAUS G. TILTO SKVERAS:

- α Skvere formuojamas apsauginiams gatvės želdiniams skirtas želdynas;
- α Esamų želdinių tvarkymo darbus vykdyti pagal atliktą želdinių inventorizaciją. Rekomenduojama formuoti mažalapių liepų lajas;
- α Siūlytina išmontuoti itin didelių matmenų reklaminius stendus arba reglamentuoti jų dydį. Stendai disonuoja su skvero masteliu, jie netinkami ir miesto erdvėje;
- α Pietinėje teritorijos dalyje sodinamos dekoratyvinių ir žydinčių krūmų kompozicijos, grupuojant po 3-5 vnt. plastiškas ir natūralaus silueto kompozicijas.
- α **Rekomenduojamas augalų asortimentas:**
 - Lenktašakė forzitiija (*lot. Forsythia suspensa*);
 - Putinalapis pūslenis raudonlapė forma (*lot. Physocarpus opulifolius 'Diabolo'*);
 - Kaukazinis jazminas geltonalpė forma (*lot. Philadelphus caucasicus 'Aureus'*);
 - Paprastasis putinas (*lot. Viburnum opulus*);
- α Taip pat rekomenduojama skvere atnaujinti vejos plotus ir grindinio dangas.

(33) DRAUGYSTĖS STADIONO SKVERAS

- α Suformuoti atvirą patrauklią erdvę su želdiniais ir suoliukais. Įvesti naujų architektūrinių formų: įrengti atokvėpio aikštelę su dirbtiniu vandens telkiniu (lauko baseinu), pastatyti keltą skulptūrų (meno objektų), įrengti gėlyną.
- α Atverti krantines, prašviesinti ir išvalyti pakrantės želdinių grupes;
- α Numatyti ir įrengti priėjimą prie krantinės, nutiesti palei krantinę dviračių ir pėsčiųjų taką, įrengti suolus ir apšvietimą nurodytose vietose.
- α Įrengus rūšiuojamų šiukšlių konteinerių aikštelę, ją aptverti metaline tvorele.

(35) SMĖLYNĖS G. - SENAMIESČIO G. SKVERAS

- α Formuojami gatvės (sankryžos) apsauginiai želdiniai;
- α Numatoma atokvėpio aikštelė su suoliukais ir apšvietimas;
- α Šalinami medžiai (uosialapiai klevai) parodyti plane;
- α Siūloma skvere pasodinti krūmų ir daugiamečių gėlių;
- α Želdiniai neturi trukdyti eismo saugumui.
- α Rekomenduojamas augalų asortimentas:
 - Lanksva pilkoji (*lot. Spirea cinerea "Grefsheim"*) sodinamos didelėje grupėje;

- Lanksva japoninė (lot. *Spirea japonica* "Anthony Watereri") sodinamos didelėje grupėje;
- Kaulenis žvilgantysis (lot. *Cotoneaster lucidus*) formuoja gyvatvorę.

(37) JOTVINGIŲ G. SKVERAS

- a Jotvingių g. skvere kertami visi augantys *uosialapiai klevai* ir *baltosios tuopos*, taip pat visi kiti želdinių inventorizacijoje nurodyti menkaverčiai želdiniai. Skveras šviesinamas, aplink žaidimų ir treniruoklių aikšteles gali būti pasodinta dekoratyvinių krūmų grupės. Rekomenduojama sodinti šluotelines hortenzijas (lot. *Hydrangea panicullata*), sidabrakrūmius (lot. *Potentilla*).
- a Skverui suteikiama aiški kompozicija - atskiriant žaliąją dalį nuo važiuojamosios dalies. Šios dvi erdvės atskiriamos dangomis, įrengiant betoninius šaligatvių bortelius.
- a Įrengiamas tvarkingas betoninių trinkelų ar asfalto dangos pravažiavimas ir privažiavimas prie visų skvere esančių privačios nuosavybės sklypų, sutvarkant šių sklypų prieigas, patenkančias į skvero teritoriją. Šaligatvių pakraščiai gali būti apželdinti pavieniais medžiais (paprastaisiais klevais). Įrengiami šaligatvių bortai, pėsčiųjų takas, 3 automobilių stovėjimo vietos, taip pat šiukšlių konteinerių aikštelė pietinėje skvero dalyje, ties pagrindiniu įvažiavimu. Skvero važiuojamoji dalis turi būti įrengta iš sustiprintos dangos (gali būti asfaltuota arba betoninių grindinio trinkelų), tinkamos transporto apkrovoms.
- a Įrengiamos 2 specializuotos nedidelės aikštelės: vaikų žaidimų įrenginių (2-3 sūpuoklės bei uždaroma smėlio dėžė) aikštelė ir lauko treniruoklių (2-3 vnt.) aikštelė. Vaikų aikštelės danga - atspari smūgiams specializuota gumos danga, skirta vaikų žaidimų aikštelėms. Lauko treniruoklių aikštelės danga - specializuota sportinė danga. Tarp šių aikštelių įrengiamas lenktas suolas (~3m ilgio) arba paprastų suolų grupė. Ties kiekviena aikštele įrengiama po vieną dekoratyvų antivandalinį lauko šviestuvą.
- a Sutvirtinami Žagienio upelio šlaitai apsėjant žole, pakrantė turi būti nuolatos prižiūrima ir šienaujama; Žagienio upelis išvalomas nuo šiukšlių;
- a Būtina remontuoti arba įrengti naują pėsčiųjų lieptelį per Žagienio upelį, šiuo metu jis yra avarinės būklės ir nesaugus vaikščiojimui.

(38) VAIVADĖLIŲ G. SKVERAS

- a Nuo Lévens gatvės formuojama apsauginių želdinių juosta, kuri įrengiama formuojant trikampę formos želdinių konstrukciją: nuo gatvės sodinami aukštaūgiai krūmai, toliau sodinant dvi eiles medžių išlaikant atstumus tarp medžių ne mažiau kaip 6 m. Prieš tai visas želdynas išvalomas nuo sąžalynų, sergančių ir menkaverčių želdinių vadovaujantis atlikta želdinių inventorizacija. Esami sveiki ir geros būklės medžiai ir krūmai paliekami įkompuojant juos į skvero želdinių kompozicijas. Esant poreikiui gali būti įrengiama apsauginė sienutė nuo gatvės triukšmo
- a Vaivadėlių skvere formuojamos 5 aikštelės, kurios tankiai apželdinamos tiek nuo gatvės, tiek siekiant kompozicinio išbaigtumo; Formuojamos šios aikštelės:
 - 1) Aktyvaus sporto aikštelė (pvz. krepšinio aikštelė) - įrengiama sportinė danga, 3 suolai ir šviestuvai, pastatomas krepšinio stovas;
 - 2) Lauko treniruoklių aikštelė (įrengiami 4-5 lauko treniruokliai), 2 suolai, 1 lauko šviestuvai. Aikštelė įrengiama paklojant sportinę lauko dangą.
 - 3) Lauko stalo teniso aikštelė (įrengiami 2 betoniniai stalo teniso stalai, pritaikyti žaisti lauke), aikštelėje taip pat įrengiama sportinė lauko danga, pastatomi 2 suolai bei 1 šviestuvai.
 - 4) Ramaus poilsio aikštelė - įrengiami 6 suolai, 2 šviestuvai, rekomenduojama pasodinti žydinčių krūmų kompozicijas ar įrengti nedidelį gėlyną. Aikštelės danga - natūrali arba betoninių grindinio trinkelų;
 - 5) didžioji vaikų žaidimų aikštelė. Įrengiami multifunkciniai vaikų žaidimų įrenginiai, įvairios

sūpuoklės, smėlio dėžės. Šiaurinėje sklypo dalyje rekomenduojama suformuoti nedidelę (apie 3,0 m aukščio) kalvelę, kuri žiemos metu galėtų būti naudojama čiuožinėti rogutėmis. Vaikų žaidimų įrenginių aikštelėse privalo būti įrengta specializuota smūgiams atspari grindinio danga. Įrengiami 6 suolai, šviestuvai. Aplink aikštelę formuojamos dekoratyvių krūmų ir medžių kompozicijos.

- Visos aikštelės tarpusavyje sujungiamos 2,0 m pločio vingiuojančiu pėsčiųjų taku, kurio danga - betoninės trinkelės. Rekomenduojama numatyti pėsčiųjų tako jungtį su šiaurės vakarine sklypo dalimi, ypač autobusų stotelės link.
- Numaćius įrengti aikšteles, rekomenduojama įrengti 4 lieptelius per griovį, einantį išilgai Vilkputio gatvės.
- **Rekomenduojamas augalų asortimentas** kelio apsauginių želdinių juostai formuoti:
 - lapuoćiai: paprastasis ąžuolas (*Quercus robur*), karpotasis beržas (*Betula pendula*), paprastasis klevas (*Acer platanoides*);
 - spygliuoćiai: paprastoji eglė (*Picea abies*), europinis maumedis (*Larix decidua*);
- krūmai: kalninis serbentas (*Ribes alpinum*), gudobelės (*Crataegus*), raudonoji sedula (*Cornus sanguinea*), erškėćiai (*Rosa*);

(39) ŽILVIĆIŲ G. SKVERAS:

- α Skveras formuojamas kaip gyvenamojo rajono vietinis želdynas;
- α Želdynas valomas nuo peraugusių, menkaverćių želdinių vadovaujantis želdinių inventORIZACIJA, šviesinamos ir atveriamos erdvės.
- α Formuojamos dvi aikštelės: krepšinio aikštelė su lauko treniruokliais ir vaikų žaidimų aikštelė. Aikštelių perimetru puslankiais įrengiami suoliukai, lauko šviestuvai. Aikštelių danga turi būti specializuota: sportinė danga ir atspari smūgiams danga.
- α Įrengiami keli pėsćiųjų takai į želdyną, rekomenduotinas tako plotis 1,50 m, tako danga - betoninės grindinio trinkelės. Palei taką įrengiami suolai ir neaukšti lauko šviestuvai. Lauko šviestuvai įrengiami ir aikštelių apšvietimui.
- α Pašto dėžutės iš želdyno perkeliama arćiau gyvenamųjų namų.
- α Ribas aiškiai apibrėžti, jas sutvarkant ar įrengiant ažuvinę tvorelę, nakćiai parkelis gali būti rakinamas, taip apsaugant nuo nepageidaujamų asmenų lankymosi;
- α Įrengiama rūšiuojamų šiukšćių konteinerių aptverta aikštelė. Gyventojų privatūs šiukšćių konteineriai turi būti laikomi jų privaćios nuosavybės sklypuose, o ne viešajame želdyne. Taip pat visi kiti gyventojų sandėliuojami daiktai, statybinės medžiagos turi būti sandėliuojami jų privaćios nuosavybės sklypuose, o ne viešajame želdyne. Nurodyti laikytis šios tvarkos;
- α Rekomenduojama parengti supaprastintą techninį-darbo projektą.
- α Vaikų žaidimo aikštelei būtina užtikrinti pakankamą saulės šviesos patekimą, retinant medžius aikštelės perimetru.
- α Įrengti tvarkingus ir vienodus įvažiavimus į privaćius sklypus. Įrengti pritaikytą ir asfaltuotą Putinų gatvės dangą.

(40) URĖDIJOS SKVERAS:

- α Skveras tvarkomas ir prižiūrimas gerai, visi skvero želdiniai yra geros būklės. Vykdyti tolesnę nuolatinę želdyno priežiūrą.
- α Nauji įrenginiai ir želdiniai neprojektuojami;

(41) STETIŠKIŲ G. SKVERAS:

- α Stetišćių želdynas numatytas prie Panevėžio autodromo. Autodromas įgauna multifunkcinę paskirtį: Jame gausiai susirenka Stetišćių bendruomenės šeimos su vaikais, leidžia čia savo

- laisvalaikį: važinėja dviračiais paspirtukais, riedučiais, ir t. t.).
- α Sukurti vizualinius ryšius su autodromu. Įrengti nedidelę kalvelę, nuo kurios būtų galima stebėti autodromą.
 - α Spręsti skvero pasiekiamumo problemą. Dabar nėra galimybės patekti į želdyną. Jame neturėtų būti įsiterpę privačios nuosavybės sklypai, kurie želdyną daro nepasiekiamu., Tuomet jis netenka savo reikšmės ir prasmės. Galbūt reikia šio želdyno atsisakyti.
 - α Aiškiai nustatyti privačią ir viešą nuosavybę;
 - α Skverui reikalingas techninis projektas;
 - α Siūloma kurti laisvos plastiškos kompozicijos želdyną, kuriame būtų: suformuotos nedidelės kalvelės apsaugojimui nuo triukšmo bei čiuožinėjimui žiemą. Vasarą nuo kalvelių būtų galima stebėti autodrome vykstančius renginius, žiemą – čiuožti rogutėmis.
 - α Įrengti nedideles sporto aikšteles, lauko treniruoklių aikštelę, vaikų žaidimų aikštelę.
 - α Įrengti takelį su suolais ir neaukštais šviestuvais.

(42) SAVANORIŲ AIKŠTĖ:

- α Savanorių aikštėje turėtų būti išlaikomas kelių dešimtmečių erdvės tapatumas ir individualumas, kurį čia kuria *alyvų ir jazminų krūmai*. Išplėtojant šio želdyno temą siūloma sukurti mažą ir jaukų *alyvų ir jazminų sodą*. Su nedideliu informaciniu stendu apie čia augančias įdomesnes rūšis, bei informacinėmis lentelėmis prie kiekvieno krūmo. Siūlytina skvere pasodinti kuo įvairesnių rūšių alyvų ir jazminų krūmų.
- α Šalinami visi persenę alyvų ir jazminų krūmai. Jų vietose formuojant pusapskrites nišas sodinami nauji alyvų ir jazminų krūmai. Vienoje grupėje juos tarpusavyje mišrinant. Rekomenduojama rinktis įvairių rūšių alyvų krūmus, kurių žydėjimo laikas tęstųsi ir persidengtų poros mėnesių laikotarpyje (žr. rekomenduojamų želdinių asortimentą lentelėje brėžinyje);
- α Atnaujinamos dangos - sutankinta skaldelė ant sutvirtinto pagrindo, įrengiami dangas atskiriantys metaliniai ar betoniniai borteliai. Rekonstruojamos nišos (aikštelės) suolams, išvalant nuo šiukšlių. Suformuojamos aiškios ir tvarkingos poilsio aikštelių ribos ir geometrinės formos.
- α Panaikinami visi suoliukai šiaurinėje skvero dalyje. Pagrindinės sėdėjimo vietos koncentruojamos skvero centre. Įrengiami nauji suoliukai su šiukšliadėžėmis. Mažieji architektūros objektai visame skvere turi būti vienodos stilistikos.
- α Įrengiami nauji šviestuvai.
- α Visi gėlynai rekonstruojami į vieningos apskritos formos ir didesnio ploto gėlynus.

(43) AGUONŲ G. SKVERAS:

- α Formuojamas gyvenamojo rajono vietinis želdynas. Želdyną kurti saugų, perregimą ir su galimybe jį pereiti, lankomą. Valyti nuo peraugusių, menkaverčių želdinių, šviesinti ir atverti erdvę, atnaujinti vejos plotus.
- α Pagrindiniai želdinių tvarkymo darbai Aguonų g. skvere: šalinami menkaverčiai ir ligoti medžiai, šalinamos visos medžių savaiminės atžalos. Centrinė ir šiaurinė sklypo dalys gali būti retinamos stipriau - atveriant erdvę vaikų žaidimų aikštelės įrengimui ir poilsio aikštelės suformavimui. Tankesnis želdinių masyvas paliekamas pietinėje sklypo dalyje. Įrengiami 6-7 vnt. suolai. Įrengiami skverą kertantys pėsčiųjų takai, kurių plotis 1,5-2,0 m, danga - betoninių grindinio trinkelėmis. Prie takų įrengiami nedideli šviestuvai. Želdyno perimetru taip pat įrengiamas 1,5-2,0 m pločio pėsčiųjų takas, įrengiami kelio bortai.
- α Skvere naujų medžių sodinti nerekomenduojama. Centrinėje poilsio aikštelėje sodinami dekoratyvūs ir žydintys krūmai. Asortimentas pateikiamas žemiau tekste.
- α Šiaurinėje sklypo dalyje įrengti nedidelę žaidimų aikštelę vaikams, su 4-5 įrenginiais žaidimams,

aikštelės danga privalo būti specializuota ir atspari smūgiams, minkšta. Vaikų žaidimų aikštelę rekomenduojama aptverti rakinama azūrine metaline tvorele. Šiaurės rytinėje sklypo dalyje įrengiamos 3-4 vietos lauko treniruokliams. Lauko treniruokliai įrengiami ant specialios sportinės dangos arba aplink kiekvieną treniruoklį įrengiama kietos dangos nedidelė aikštelė klojant betoninės grindinio trinkeles ar liejant asfaltą.

- α Pašto dėžutes iš želdyno sklypo iškelti prie gyvenamųjų namų;
- α Pietinėje sklypo dalyje įrengti tvarkingą autobusų laukimo stotelę su betoninių plytelių aikšte ir laukimo paviljonu.
- α Tvarkomos elektros transformatorinės prieigos: šalinami per arti esantys medžiai, prižiūrima veja, esant poreikiui transformatorinė gali būti aptveriamas nedidele azūrine metaline tvora.
- α Gyventojų sandėliuojami daiktai, statybinės medžiagos ir kt. turi būti iškeliami iš želdyno sklypo ir laikomi jų privačios nuosavybės sklypuose. Nurodyti gyventojams laikytis šios tvarkos;

α **Rekomenduojamas augalų asortimentas:**

- Paprastojo putino kompaktiška forma (*lot. Viburnum opulus 'Compactum'*) - rekomenduojama sodinti dekoratyvesnes putinų veisles, kurios neaugtų itin didelės, tačiau formuotų nedideles kompaktiškas krūmų grupes. Sodinti po 3-4 vnt. grupėje.

- Doorenboso mešknytės f. *'Hancock'*, *'Magic Berry'* ir *'Mother of Pearl'* (*lot. Symphoricarpos x doorenbosii*). Rekomenduojama sodinti dekoratyvesnes Doorenboso mešknytės krūmo formas, kurios ves spalvingas uogas ir augs nedideliu kompaktišku krūmų grupėmis. Sodinti po 4-5 vnt. Grupėse.